

Programmabegroting 2018

Gemeente Leusden

Gemeente Leusden

Gemeente Leusden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Aanbieding.....	5
Domein Bestuur	6
1. Samenleving Voorop	7
2. Dienstverlening	9
3. Samenwerken	11
4. Veiligheid.....	14
Domein Leefomgeving.....	20
1. Duurzaamheid en milieu	21
2. Water en riolering.....	25
3. Wegen en infrastructuur.....	29
4. Accommodaties (inclusief onderwijshuisvesting).....	31
Domein Samenleving	38
1. Eigen kracht	39
2. Saamhorigheid	45
3. Preventie en vroegsignalering.....	50
4. Maatwerk voor kwetsbare inwoners	54
Domein Ruimte.....	69
1. Ruimte en wonen	70
2. Verkeer en vervoer.....	75
3. Economie	78
4. Buitengebied	83
5. Cultuurhistorie	89
Overhead.....	98
Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien	101

Aanbieding

Aanbieding

Hierbij presenteren wij de begroting 2018 – 2021, waarin wij doelstellingen benoemen en aangeven welke activiteiten er in 2018 worden uitgevoerd. Het is de laatste begroting die we u in deze bestuursperiode aanbieden.

We zijn trots op de resultaten die bereikt zijn bij het uitvoeren van het Coalitieakkoord. De ambities om Leusden een nieuwe start te bezorgen zijn gerealiseerd of in gang gezet. In samenspraak met onze inwoners is er beleid ontwikkeld en vernieuwd, zoals op gebied van milieu en bij de transitie en transformatie in het Sociaal Domein. De ontwikkeling van de Biezenkamp is met kracht aangepakt en er zijn MFC's gerealiseerd. Projecten die nog in aanbouw zijn zoals de tweede sporthal naderen de voltooiing. Deze ambities kosten uiteraard geld. Hiervoor hebben wij aanwezige reserves en voorzieningen ingezet. Middelen die beschikbaar zijn om zaken voor de gemeenschap en onze inwoners te realiseren. Maar wel onder de randvoorwaarden van een sluitende begroting en een solide weerstandsvermogen.

In 2018 zal er voortvarend verder worden gewerkt aan het voorzieningenniveau, en aan projecten zoals de vernieuwing van de Hamershof. In deze begroting worden daar financiële middelen voor beschikbaar gesteld via 'nieuw beleid'.

Tegelijkertijd houden we het vizier gericht op de toekomst. Er zijn grote uitdagingen om samen met onze inwoners en andere partijen aan te pakken. Te denken valt aan de energietransitie en verduurzaming, de verdere doorontwikkeling van het Sociaal Domein, en de voorbereiding op de Omgevingswet. Vanuit het regeerakkoord van het nieuwe kabinet komen daar ongetwijfeld nog opgaven bij.

Verder signaleren we dat er ook behoorlijke risico's zijn, zoals bijvoorbeeld een mogelijke korting op het Gemeentefonds. Met deze vooruitzichten is het belangrijk om een gezonde begrotingspositie te hebben:

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
Resultaat begroting 2018 – 2021	40	650	841	717
Schrappen OZB verhoging	-160	-160	-160	-160
	-120	490	681	557
Dekking t.l.v. algemene reserve flexibel deel	120	-	-	-
	0	490	681	557

We concluderen dat het gemeentelijk huishoudboekje een overschot vertoont. Vanaf 2019 zelfs in een mate die we in Leusden lange tijd niet hebben gezien. Onze begrotingspositie is ten opzichte van de Voorjaarsnota 2017 sterk verbeterd. Dat komt mede door de gunstige meicirculaire.

Het meerjarig overschot stelt ons in staat om – in lijn met de Kaderbrief 2018 - de geplande OZB-verhoging met € 160.000 te schrappen. Dat betekent wel dat er in 2018 een incidenteel tekort van € 120.000 ontstaat. Wij stellen voor dit tekort te dekken ten laste van de algemene reserve; flexibel deel. Voor het begrotingstoezicht levert dat geen probleem op. De provincie stelt als eis dat de meerjarenbegroting reëel en structureel in evenwicht moet zijn. Dat is ruimschoots het geval.

In de voorgaande begrotingen 2016 en 2017 konden voorgenomen OZB-stijgingen van respectievelijk € 100.000 en € 140.000 ook achterwege blijven. Met de € 160.000 van 2018 erbij is er dus in totaal € 400.000 aan voorgenomen verhoging van OZB geschrapt. Het is verheugend om te constateren dat mede daardoor de lokale woonlasten nog steeds laag zijn. In de provincie Utrecht is Leusden op één na de goedkoopste gemeente.

Een gezonde financiële huishouding, relatief lage woonlasten, uitdagingen voor de toekomst: dat is het perspectief voor de nieuwe gemeenteraad die na de verkiezingen van maart 2018 zal aantreden. En vormt tevens een prima vertrekpunt om de doelstellingen en activiteiten in deze begroting tot een goed einde te brengen. Dit doen we samen met de raad, inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden.

Wij zien 2018 met vertrouwen tegemoet!

Het college van burgemeester en wethouders van Leusden

Domein Bestuur

Domein Bestuur

De gemeentelijke bestuursstijl is open en transparant. De bestuursstijl kenmerkt zich door nauw contact met inwoners, bedrijven en instellingen. Het college staat open voor maatschappelijke initiatieven en stimuleert en faciliteert initiatieven vanuit de samenleving. De houding van de ambtelijke organisatie is gericht op het mogelijk maken van initiatieven.

Veiligheid is een voorwaarde om plezierig te kunnen wonen, werken en verblijven. De samenleving en de overheid hebben hierin een gezamenlijke verantwoording.

Het Domein Bestuur is onderverdeeld in de onderdelen Samenleving Voorop, dienstverlening, samenwerking en veiligheid. Voor al deze programmaonderdelen zijn ambities opgesteld die zijn ingevuld met doelstellingen:

Ambitie Samenleving Voorop

Leusden heeft een krachtige samenleving die veel waardevolle maatschappelijke initiatieven ontwikkelt en uitvoert. Wij willen die kracht benutten! Een overheid zijn, die met passie en betrokkenheid zich openstelt voor de samenleving, voorwaarden schept en coalities aangaat om samen met partners maatschappelijke vraagstukken aan te pakken.

Ambitie dienstverlening

We willen inwoners en bedrijven in toenemende mate in staat stellen en stimuleren om op een veilige, betrouwbare en eenvoudige manier, digitaal zaken te doen met de overheid. Daarnaast is er ruimte voor persoonlijk contact waar de aard van de vraag of de klant daarom vraagt.

Ambitie samenwerken

De gemeente ontwikkelt zich door tot een compacte, professionele en slagvaardige organisatie die een volwaardige plaats heeft in samenwerkingsverbanden met de regiogemeenten, maatschappelijke instellingen en bedrijven.

Ambitie veiligheid

Wij streven naar een zo groot mogelijke veiligheid voor inwoners en ondernemers in Leusden. Dit doen we door:

- * Een integrale aanpak van veiligheid
- * Intensieve en snellere verbinding/afstemming in de keten
- * Samenleving Voorop

1. Samenleving Voorop

1. Samenleving Voorop

Ambitie

Leusden heeft een krachtige samenleving die veel waardevolle maatschappelijke initiatieven ontwikkelt en uitvoert. Wij willen die kracht benutten! Een overheid zijn, die met passie en betrokkenheid zich openstelt voor de samenleving, voorwaarden schept en coalities aangaat om samen met partners maatschappelijke vraagstukken aan te pakken.

Context en achtergrond

In de afgelopen jaren hebben we sterk ingezet op Samenleving Voorop. We hebben stappen gezet en mooie resultaten bereikt. We zien dat de samenleving steeds meer en steeds sneller invloed uitoefent op wat er in de samenleving gebeurt. Om in te spelen op de veranderende samenleving en de trends en ontwikkelingen die we daarin zien, zetten we in op de wendbaarheid van onze organisatie. We bouwen daarbij verder op wat we met Samenleving Voorop hebben bereikt. Maar we leggen ook nieuwe accenten en we gaan nieuwe werkwijzen ontwikkelen. We zetten in op het opgavegericht werken. Opgavegericht werken gaat uit van het bundelen van krachten van partijen om samen meer te realiseren. Daarbij staat het maatschappelijk vraagstuk centraal. Samen met partners gaan we bepalen op welke vraagstukken we gezamenlijk moeten inzetten. Co-productie is daarbij uitgangspunt.

Test Leusden

Wat willen we bereiken?

- **1. In coproductie werken aan oplossingen die aansluiten bij de vraagstukken en ambities in de Leusdense samenleving.**

We werken met kracht en focus aan oplossingen die aansluiten bij de vraagstukken en ambities in de Leusdense samenleving. We bundelen krachten van externe – én interne partijen. Nog meer dan voorheen gaan we met partners en inwoners bepalen op welke maatschappelijke opgaven we gezamenlijk moeten inzetten. Samenwerken, verbinden, integraliteit en verantwoordelijkheid nemen voor het eindresultaat zijn daarbij voor iedereen kernbegrippen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Inwoners, organisaties en bedrijven

Wat gaan we daarvoor doen?

- **B1.1.1 Oppakken vraagstukken volgens het opgavegericht werken**

We starten één of meerdere pilots om daarvoor geschikte vraagstukken op te pakken volgens het opgavegericht werken. Het is belangrijk dat er voldoende ruimte is voor nadere invulling van opgaven in interactie met betrokken partijen. Kaders en randvoorwaarden moeten invloed van relevante partijen mogelijk maken. Bestuurlijk mandaat om slagvaardig met de samenwerkingspartners op te kunnen trekken is nodig.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B1.1.2 We opereren vanuit de "geest" van wet- en regelgeving**

Om initiatieven mogelijk te maken, werken we vanuit een 'ja, tenzij...' houding. Daarbij kijken we naar de bedoeling van wet- en regelgeving en interpreteren we de regels vanuit deze bedoeling. Daarbij kan het zijn dat we de rek in het elastiekje van de wet opzoeken. Op die manier experimenteren we met het mogelijk maken van initiatieven.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

Relevante beleidsnotities

Coalitieakkoord 2014-2018

Kaders Samenleving Voorop (maart 2011)

2. Dienstverlening

2. Dienstverlening

Ambitie

We willen inwoners en bedrijven in toenemende mate in staat stellen en stimuleren om op een veilige, betrouwbare en eenvoudige manier, digitaal zaken te doen met de overheid. Daarnaast is er ruimte voor persoonlijk contact waar de aard van de vraag of de klant daarom vraagt.

Context en achtergrond

De overheids-brede visie op dienstverlening kent een aantal belangrijke uitgangspunten:

1. De vraag van burgers, bedrijven en instellingen staat centraal.
2. Burgers, bedrijven en instellingen moeten hun zaken snel en zeker kunnen regelen.
3. De overheid opereert als één overheid, stelt geen overbodige vragen en richt de dienstverlening zo efficiënt mogelijk in.

Belangrijk in de uitvoering is de ontwikkeling van de al eerder genoemde digitale overheid. Een aantal pijlers hierin zijn:

- informatie moet online beschikbaar zijn en burgers zien eenvoudig welke gegevens over hen zijn vastgelegd;
- burgers kunnen alle (aan)vragen aan de overheid digitaal versturen en alle berichten van de overheid digitaal ontvangen (www.mijnoverheid.nl);
- het versterken van de zelfredzaamheid en digitale vaardigheid van burgers;
- borgen van informatieveiligheid binnen de eigen organisaties en bij verbonden partijen

Wat willen we bereiken?

- **1. Optimale digitale dienstverlening voor inwoners en bedrijven.**

We stellen inwoners en bedrijven in staat om op een veilige, betrouwbare en eenvoudige manier digitaal zaken te doen met de overheid.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Inwoners en bedrijven in Leusden

Wat gaan we daarvoor doen?

- **B2.1.1 Verleiden van inwoners en bedrijven om digitaal zaken te doen met de gemeente**

We gaan gericht de boodschap uitdragen dat de website (met bijbehorende e- formulieren) het voorkeurskanaal is voor communicatie met en dienstverlening door de gemeente. De andere kanalen (telefoon, balie, post) blijven ook beschikbaar.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B2.1.2 Verhogen gebruiksgemak en vergroten mogelijkheden online dienstverlening**

We analyseren het gebruik van de website en onderzoeken actief de tevredenheid van de gebruikers. Met die input verbeteren we het gebruiksgemak van de online dienstverlening (zo simpel mogelijk) en vergroten we de mogelijkheden van de online dienstverlening door meer e- formulieren in te voeren.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

Relevante beleidsnotities

Informatieplan Leusden

Raadsvoorstel informatieplan Leusden

3. Samenwerken

3. Samenwerken

Ambitie

De gemeente ontwikkelt zich door tot een compacte, professionele en slagvaardige organisatie die een volwaardige plaats heeft in samenwerkingsverbanden met de regiogemeenten, maatschappelijke instellingen en bedrijven .

Context en achtergrond

Wij zijn een regiegemeente. We besteden taken uit, waarbij we als opdrachtgever optreden. Ook pakken we maatschappelijke problemen op door in overleg te treden met andere partijen om met hen tot een samenspel te komen waarin vraagstukken hanteerbaar worden. Op vrijwel ieder (beleids)terrein vindt samenwerking plaats met lokale en regionale partners. We werken samen als verbonden partijen in regionale of bovenregionale gemeenschappelijke regelingen. Om een compacte, professionele en slagvaardige organisatie te zijn, willen we als gemeente ook samenwerken op bedrijfsvoeringsonderdelen.

Wat willen we bereiken?

- **1. Samenwerken om kwaliteit te borgen en kwetsbaarheid te verminderen.**

We werken samen om de kwaliteit te borgen en de kwetsbaarheid te verminderen. Daarbij zoeken we voor ieder onderdeel de meest geschikte samenwerkingspartners.

Bij een compacte organisatie is het noodzakelijk extra oog te hebben voor het borgen van kwaliteit en het verminderen van kwetsbaarheid. We kiezen daarom bewust de meest geschikte samenwerkingspartners per (organisatie)onderdeel.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	IBMN en GBLT
Lokale partners	Regiogemeenten, Larikslaan2 en Voila
Bijdrage verbonden partij	GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd, en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd. BLT onderhoudt betrouwbaar en respectvol contact met burgers. BLT heeft samenwerkingsovereenkomsten met zes gemeenten en vijf waterschappen
	De gemeente is verplicht haar inkoop en de aanbesteding van opdrachten conform wet en regelgeving uit te voeren. Het IBMN faciliteert en begeleidt de gemeente bij haar inkoop- en aanbestedingsprocedures van de gemeente. Door de samenwerking in de Stichting is het mogelijk het inkoopproces efficiënt en met goede kwaliteit in te richten. Het IBMN borgt in het bijzonder een uitgebreide marktkennis bij haar verschillende inkopers, die de gemeente op individuele basis niet kan evenaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **B3.1.1 Samenwerking bedrijfsvoering met BNLP gemeenten**

We werken samen met Bunschoten, Nijkerk en Putten op de bedrijfsvoeringsonderdelen ICT, Juridische Zaken, P&O en Financiën. De kwartiermakers van deze 4 onderdelen voeren de jaarplannen uit. Dat leidt tot initiatieven en resultaten die de kwaliteit en kwetsbaarheid verminderen (4 k's). De kwartiermakers dragen in 2018 de filosofie uit om medewerkers zoveel mogelijk te laten werken vanuit het perspectief van "één team voor 4 gemeenten".

Portefuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B3.1.2 Samenwerken in het Sociaal Domein met Amersfoort en Larikslaan2**

We werken in het sociaal domein samen met alle gemeenten in de regio Amersfoort in het kader van beleidsvoorbereiding. Voor beleidsuitvoering zijn de gemeente Amersfoort en Larikslaan2 de grootste/voornaamste partners. Amersfoort voert verschillende administratieve en algemene taken uit op alle deeldomeinen (opvoeden en opgroeien, werk en inkomen en welzijn en zorg). Larikslaan2 is verantwoordelijk voor informatie, advies, toegang en toeleiding van voorzieningen en diensten in het sociaal domein.

Portefuillehouder: Patrick Kiel, Erik van Beurden

- **B3.1.3 Samenwerken op beleidsgebieden in regionaal verband**

Afstemmen van beleid en de aanpak van nieuwe ontwikkelingen op beleidsgebieden met regio gemeenten is belangrijk. Ambtelijke en bestuurlijke afstemming vindt plaats. Naast het elkaar informeren, afstemmen en van elkaar leren wordt daarbij gekeken naar mogelijkheden om samen op te trekken.

Portefuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B3.1.4 Bevorderen bestuurlijke regievoering op verbonden partijen**

Leusden voert diverse bedrijfsmatige activiteiten niet zelf uit, maar werkt daarvoor samen met een derde rechtspersoon. Dit biedt schaalvoordelen en mogelijkheden om slagvaardiger te handelen. De samenwerking is meestal geregeld via een "verbonden partij" (een gemeenschappelijke regeling of een publiek-private samenwerking - afhankelijk van de aard van de uitbestede taak).

We bevorderen de bestuurlijke regievoering op verbonden partijen. De raad en het college nemen elk hun verantwoordelijkheid in het uitvoeren van het principe "sturing vooraf" bij verbonden partijen. Raadsleden door de inzet van raadsrapporteurs en collegeleden door het uitdragen van de uitgangspunten uit de gemeentelijke Werkwijze Verbonden Partijen.

Portefuillehouder: Wim Vos

- **B3.1.5 Realisatie van het Huis van Leusden (CUP 1.5)**

In het 1e half jaar van 2018 wordt de bouw van het Huis van Leusden afgerond. In de zomer is de inrichting van het kantoor gereed. De gemeentelijke organisatie, Larikslaan 2 en Voila verhuizen in augustus of september naar het Huis van Leusden. Vanaf de start is het eetwerkcafé functioneel. Hier heten gastvrouwen en gastheren met een afstand tot de arbeidsmarkt, of met een beperking medewerkers en bezoekers welkom voor een kop koffie of een lunch. Vanaf oktober is gemeente Leusden een moderne en duurzame ontmoetingsplek rijker.

Portefuillehouder: Erik van Beurden

- **2. Het behouden en aantrekken van talentvolle medewerkers.**

Het personeel is het werkkapitaal van de organisatie. In een snel veranderende omgeving en organisatie moeten we talentvolle medewerkers behouden en aantrekken. We vragen van onze medewerkers zelfstandigheid en flexibiliteit. We zorgen voor een gezonde werkbalans. Mobiliteit is een middel om enerzijds het gewenste

aanpassingsvermogen van de organisatie te realiseren en anderzijds de werkzekerheid van medewerkers vorm te geven.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Samenwerkende Gemeenten (Switch- verband en BNLP-verband)

Wat gaan we daarvoor doen?

- **B3.2.1 Regionale mobiliteit**

We sturen op regionale mobiliteit en stimuleren medewerkers tot bredere inzetbaarheid.

Door aanbod van competente medewerkers te matchen op tijdelijk klussen of vacatures stimuleren wij samen met de buurgemeenten brede inzetbaarheid in de regio. Dit doen we door gebruik te maken van 2 programma's: SLIM waarbij medewerkers aan tijdelijke klussen worden gematcht, en SWITCH, waarin mogelijkheden worden gegeven voor laagdrempelige banenswitch en uitruil voor langere termijn.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B3.2.2 Samenwerking op vakspecialistische functies**

We stimuleren samenwerking bij vakspecialistische functies. Als vakspecialist ben je in een gemeentevan minder dan 30.000 inwoners vaak een eenling. Dit brengt een zekere mate van kwetsbaarheid met zich mee. We stimuleren daarom samenwerking met vakspecialisten van andere gemeenten om deze kwetsbaarheid te verminderen. Op deze manier krijgen vakspecialisten sparringpartners en is onderlinge vervanging mogelijk. Ook kijken we of we samen met andere gemeenten vakspecialisten kunnen aannemen, waardoor we gezamenlijk de lasten dragen en de specialistische werkzaamheden voor iedere gemeente gedaan kunnen worden.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

Relevante beleidsnotities

Werkwijze Gemeenschappelijke Regelingen 2013

Raadsmanifest + brief aan raad Leusden

Regeling zonder meer samenwerking bedrijfsvoering

Bijlage 1. Toelichting regeling zonder meer samenwerking bedrijfsvoering

4. Veiligheid

4. Veiligheid

Ambitie

Wij streven naar een veiligheid voor inwoners en ondernemers in Leusden. Dit doen we door:

- * Een integrale aanpak van veiligheid
- * Intensieve en snellere verbinding/afstemming in de keten
- * Samenleving Voorop

Context en achtergrond

Veiligheid is een voorwaarde om plezierig te kunnen wonen, werken en verblijven. De decentralisatie van Rijkstaken in het sociaal domein, de focus van de politie op kerntaken en de roep om aanpak van normoverschrijdend gedrag zorgen voor een grotere druk op handhaving door gemeenten. Maar zeker ook om inzet op preventie. Dat vraagt om intensieve samenwerking met de portefeuille WMO & Jeugd. Daarnaast maken we afspraken met andere overheidsinstanties om problemen zoals georganiseerde criminaliteit, hennepcultuur, drugshandel en witwaspraktijken tegen te gaan. Bij fysieke veiligheid zien we dat de focus zich steeds meer verlegt naar het voorkomen van branden en ongevallen.

Wat willen we bereiken?

- **1. Daling van de criminaliteit.**

Uitgangspunt is de totale criminaliteit in Leusden te laten dalen met 5% t.o.v. 2015. We betrekken inwoners en ondernemers (meer) bij het veiliger maken van hun buurt.

Onze inwoners moeten veilig kunnen leven en werken en zich veilig voelen in hun eigen wijk en buurt. De veiligheid in de wijken en buurten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, bewoners, ondernemers en partners.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, Politie, Inwoners, ondernemers en instellingen in Leusden, Onderwijs en leerplicht, Fort33

Wat gaan we daarvoor doen?

- **B4.1.1 Terugdringen drugs- en alcoholgebruik onder jongeren**

We willen het drugs- en alcoholgebruik onder jongeren (in de buitenruimte) verminderen. Daarbij werken we vanuit Wmo, jeugd en veiligheid samen. We intensiveren de lokale integrale aanpak alcohol en drugs, waarbij we ons specifiek richten op preventie, vroegsignalering en (extra) inzet op handhaving.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B4.1.2 Aanpak (zwaar) overlastgevend en of criminelen**

We passen persoonsgerichte maatregelen toe voor (zwaar) overlastgevers en criminelen.

Een effectieve aanpak van de georganiseerde criminaliteit vraagt om een samenwerking waarbij alle partners alle middelen en instrumenten inzetten die ze tot hun beschikking hebben om criminelen en criminele organisaties aan te pakken of barrières op te werpen. Instrumenten zijn het opstellen van een Top X lijst, het invoeren van de persoonsgerichte aanpak binnen de gemeente en het alert zijn op signalen van verwevenheid tussen onder- en bovenwereld.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B4.1.3 Aanpak maatschappelijke onrust, sociale calamiteiten en incidenten**

Sinds vorig jaar werken we met het sociaal calamiteitenplan. Bij deze aanpak ligt de nadruk op het voorkomen van maatschappelijke onrust en het goed acteren op (dreigende) maatschappelijke onrust. We willen de professionaliteit van de deelnemers uit het Maatschappelijk Onrust Team (MOT) vergroten door trainingen en crisisoefeningen.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **B4.1.4 Uitvoering STOP aanpak in de buitenruimte**

We geven uitvoering aan de nieuwe Samen Tegen Overlast Pubers (STOP) aanpak in de buitenruimte. Deze nieuwe methodiek biedt meer structuur voor de samenwerkingspartners rondom het Jongeren Op Straat (JOS) overleg. Per aanpak (gekwificeerd naar zwaarte en type groep) is voor iedere partner beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **2. Bestrijden georganiseerde criminaliteit**

We werken samen met het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum om criminele organisatiestructuren bloot te leggen en aan te pakken op het gebied van hennepcultuur, mensenhandel, (vastgoed) fraude/ witwassen en handhavingsschakelpunten.

Georganiseerde criminaliteit zorgt voor veel onveiligheid en overlast bij de bevolking. En voor minder zichtbare, sluipende ontwrichting van de samenleving. Voor een efficiënte en effectieve aanpak van criminaliteit is het van belang om breder te kijken dan de gemeentegrenzen en in te zetten op gezamenlijke doelen, zoals deze zijn beschreven in de Regionale Veiligheidsstrategie 2015-2018.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Inwoners, ondernemers en instellingen in Leusden, Politie, RIEC, OM, Bureau BIBOB, Belastingdienst, Bureau RVS

Wat gaan we daarvoor doen?

- **B4.2.1 Evalueren toepassen wet BIBOB**

We evalueren het beleid ten aanzien van het toepassen van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB). Door de landelijke Evaluatie- en uitbreidingswet BIBOB 2013 wordt het huidige beleid van de gemeente Leusden tegen het licht gehouden. De Wet BIBOB is een (preventief) bestuursrechtelijk

instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **3. Voorbereid zijn op het beheersen van crises en rampen.**

Naast het voorkomen van branden rampen en crises willen we eventuele gevolgen zoveel mogelijk beperken. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) voert deze taken uit voor de gemeente.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	Veiligheidsregio Utrecht, Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht , GGDrU
Lokale partners	Scholen, Zorginstellingen, Larikslaan2
Bijdrage verbonden partij	Veiligheidsregio Utrecht voert activiteiten 3.1 en 3.2 uit in het kader van beleidsplan in afstemming met de gemeente. De RUD Utrecht voert een aantal milieutaken uit voor de gemeente Leusden, waaronder het milieudeel van de omgevingsvergunning en handhaving daarvan bij bedrijven. Door deelname aan de Gemeenschappelijke regeling wordt de expertise op deze taakuitvoering vergroot en de kwetsbaarheid verminderd. De GGDrU heeft als basistaak een wettelijk verplichte rol bij crises en rampen, en beschikt daartoe over een GGD Rampenopvangplan.

Bijdragen verbonden partijen aan beleidsdoelen:

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU levert een zeer grote bijdrage; de gemeente is grotendeels afhankelijk van de VRU om de beleidsdoelstelling te realiseren.

Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

De RUD Utrecht voert een aantal milieutaken uit voor de gemeente Leusden, waaronder het milieudeel van de omgevingsvergunning en handhaving daarvan bij bedrijven. Door deelname aan de Gemeenschappelijke regeling wordt de expertise op deze taakuitvoering vergroot en de kwetsbaarheid verminderd.

GGD regio Utrecht

De GGDrU heeft als basistaak een wettelijk verplichte rol bij crises en rampen, en beschikt daartoe over een GGD Rampenopvangplan.

Wat gaan we daarvoor doen?

• B4.3.1 Risicobewustzijn en zelfredzaamheid vergroten

We geven voorlichting aan ouderen en aan leerlingen van basisscholen om het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid over wat te doen bij brand of in het geval van een calamiteit te vergroten. Bij de voorlichting op basisscholen werken we daarbij samen met de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). In samenwerking met Larikslaan2 zorgen we voor voorlichting brandveiligheid voor ouderen.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

• B4.3.2 Trainen en oefenen gemeentelijke crisisorganisatie

We trainen en oefenen de gemeentelijke crisisorganisatie. We maken de gemeentelijke crisisorganisatie efficiënter. Beschikbaarheid en geoefendheid van kernfunctionarissen (sleutelfunctionarissen) crisisbeheersing binnen de gemeente zorgen ervoor dat de gemeente is voorbereid op de beheersing van crises en rampen. We sluiten aan bij het systeem van crisisbeheersing en het opleidings- en oefenprogramma van Veiligheidsregio Utrecht.

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

Relevante beleidsnotities

Oplegnotitie integraal handavingsbeleid

Beleidsplan VRU 2016-2019

Regionale veiligheidsstrategie

Uitvoeringsplan Veiligheid Leusden

Integraal veiligheidsplan Leusden 2016-2109

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Exploitatie	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Lasten	-10.394	-4.467	-4.327	-4.376	-4.298	-4.310
Baten	819	510	518	518	518	518
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.575	-3.957	-3.809	-3.858	-3.780	-3.792
Onttrekkingen	285	61	12	8	8	8
Stortingen	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	285	61	12	8	8	8
Gerealiseerd resultaat	-9.290	-3.896	-3.797	-3.850	-3.772	-3.784

Saldo taakvelden

(bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0.1 Bestuur	-2.368	-1.433	-1.302	-1.300	-1.297	-1.294
0.2 Burgerzaken	-1.579	-582	-605	-648	-580	-604
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-87	0	0	0	0	0

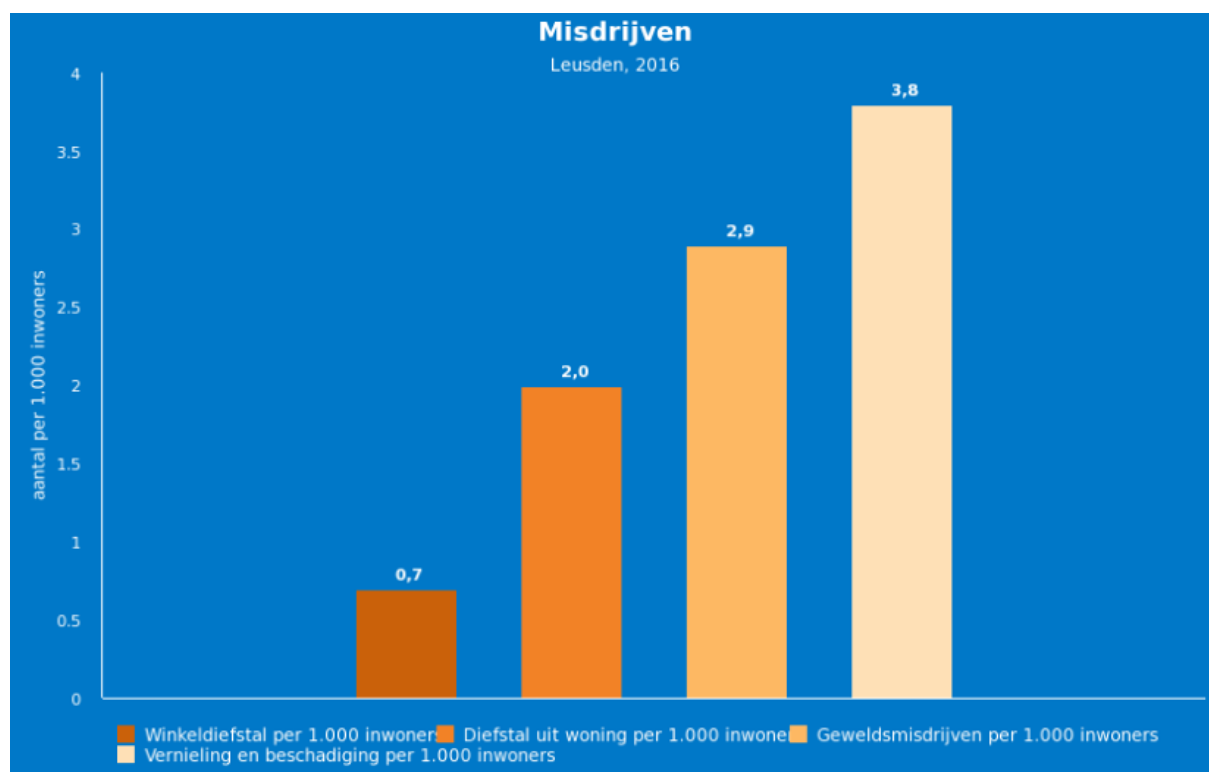
0.4	Overhead	-3.581	0	0	0	0	0
0.61	OZB woningen	-259	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-1.445	-1.531	-1.542	-1.550	-1.543	-1.534
1.2	Openbare orde en veiligheid	-317	-411	-360	-360	-360	-360
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	61	0	0	0	0	0
0.10	Toevoeging/onttrekking reserves	285	61	12	8	8	8
		-9.290	-3.896	-3.797	-3.850	-3.772	-3.784

Nieuw beleid

Geen voorstellen.

BBV indicatoren

De verplichte beleidsindicatoren worden per domein weergegeven. De indicatoren staan op waarstaatjegemeente.nl en zijn daar ook te raadplegen. In onderstaande indicatoren wordt Leusden vergeleken met gemeenten van 25.000-50.000 inwoners. Op de website kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

- Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners
- Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)
- Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners

Gemeente Leusden

- Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen

Domein Leefomgeving

Domein Leefomgeving

We willen een duurzamer Leusden met een gezonde, schone en veilige leefomgeving. We dragen zorg voor een kwalitatief en kwantitatief optimaal afgestemd aanbod van gemeentelijke accommodaties op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en eerstelijnsgezondheidszorg. Voor wat betreft het onderwijs zijn meerdere scholen en maatschappelijke partners de afgelopen jaren gebundeld in 2 multifunctionele accommodaties. De niet-MFC-scholen worden gebundeld in een drietal Integrale Kindcentra. Tegen 2030 is de totale scholenvoorraad vernieuwd in Leusden en Achterveld. We willen dat Leusden een goed functionerend rioolstelsel heeft, zodat Leusden klaar is voor een veranderend klimaat.

Het Domein Leefomgeving is onderverdeeld in de onderdelen duurzaamheid, water en riolering, wegen en infrastructuur, onderwijs en accommodaties. Voor al deze programmaonderdelen zijn ambities opgesteld die zijn ingevuld met doelstellingen:

Ambitie duurzaamheid

We willen met de samenleving een versnelling aanbrengen op het gebied van duurzaamheid. In de Duurzaamheidsagenda 6 Leusden 2016-2030 is een aantal ambities opgenomen, zoals energieneutraliteit in 2040, waar de gemeente met de samenleving naar toe wil werken.

Ambitie water en riolering

We willen dat Leusden een goed functionerend rioolstelsel en een goede waterkwaliteit heeft, droge voeten houdt en klaar is voor een veranderend klimaat.

Ambitie wegen en infrastructuur

Een wegennet dat functioneel en structureel van goede kwaliteit is en blijft.

Ambitie accommodaties

We hanteren een integrale benadering ten aanzien van gemeentelijke accommodaties op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en eerstelijnszorg. De accommodaties zijn kwalitatief en kwantitatief optimaal afgestemd op de wensen en ambities van de gemeente, huurders en gebruikers.

1. Duurzaamheid en milieu

1. Duurzaamheid en milieu

Ambitie

We willen met de samenleving een versnelling aanbrengen op het gebied van duurzaamheid. In de duurzaamheidsagenda 6 Leusden 2016-2030 is een aantal ambities opgenomen, zoals energieneutraliteit in 2040, waar de gemeente met de samenleving naar toe wil werken.

Context en achtergrond

In het Coalitieakkoord 2014-2018 zijn diverse bestuursopdrachten opgenomen die betrekking hebben op duurzaamheid: de Duurzaamheidsagenda, het uitvoeren van het Energieakkoord, het Nieuwe Inzamelen, Fair Trade en Elektrisch rijden. Deze bestuursopdrachten zijn inmiddels deels of geheel in uitvoering. Het college heeft een aanvullende bestuursopdracht gegeven om met de samenleving in 2017 te komen tot een Energieakkoord 2.0 voor 2018 en verder.

De integrale omgevingsvisies voor het stedelijk gebied en het buitengebied hebben mede tot doel om de omgevingskwaliteit, waaronder de milieukwaliteit, te borgen. Het beleidskader op het gebied van duurzaamheid wordt gevormd door deze omgevingsvisies, de Duurzaamheidsagenda en separate notities op deelonderwerpen, zoals het Grondstoffenplan.

Wat willen we bereiken?

- **1. Leusden is energieneutraal in 2040 of eerder.**

We hebben in de Duurzaamheidsagenda een aantal tussentijdse doelstellingen opgenomen:

- Leusdense bedrijven investeren in duurzame technieken die binnen 5 jaar zijn terugverdiend.
- Leusden bouwt energieneutraal en circulair. Circulair bouwen betekent slim omgaan met grondstoffen, producten en goederen zodat deze oneindig kunnen worden hergebruikt.
- In 2020 is 20% van de lokale energievraag lokaal opgewekt.
- Bestaande bouw heeft in 2020 gemiddeld energielabel B.
- In 2030 is 25% van de bestaande woningen Nul Op de Meter (NOM)-gerenoveerd.
- In 2024 is asbest van daken verwijderd en zijn, waar mogelijk, zonnepanelen erop geplaatst.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht)
Lokale partners	Deelnemers Energieakkoord 2.0 zoals Vallei Horstee, De Groene Belevens, Bedrijven, Inwonersorganisaties, Aparte afspraken met Voila en WSL, Projectontwikkelaars.
Bijdrage verbonden partij	De RUD Utrecht voert energiecontroles bij bedrijven uit.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L1.1.1 Uitvoeren Energieakkoord Leusden 2.0**

Gemeente Leusden

Het Energieakkoord 2.0 bevat een aantal deelakkoorden, die we hebben opgesteld met partijen uit de samenleving. We hebben de deelakkoorden ingericht op specifieke doelgroepen, zoals woningeigenaren, agrarische bedrijven en overige bedrijven. Daarnaast zijn er aparte afspraken over onderwijshuisvesting en huurwoningen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **L1.1.2 Nieuwe woningen en bedrijfsgebouwen worden zo veel mogelijk Nul Op de Meter (NOM) gerealiseerd**

We sturen bij de realisatie van woningen en bedrijfsgebouwen aan op een hoge energieprestatie door het opnemen van duurzaamheidsprestaties in uitgangspuntennotities, kadernota's, anterieure overeenkomsten e.d.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **L1.1.3 Actualiseren van de dynamische Duurzaamheidsagenda 2016-2030**

Bij de besluitvorming over de Duurzaamheidsagenda is aangegeven dat we de Duurzaamheidsagenda 2e helft 2018 actualiseren. Hierbij betrekken wij onze partners.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. In 2020 maximaal 75 kg restafval per inwoner en in 2030 maximaal 25 kg.**

We hebben de bestuursopdracht Het Nieuwe Inzamelen vertaald in een Grondstoffenplan 2016-2020. Het doel van het plan is de hoeveelheid herbruikbare grondstoffen uit het huishoudelijk afval te vergroten. In de Duurzaamheidsagenda gaat het om het sluiten van de kringlopen en om afvalstromen te voorkomen, of te gebruiken voor nieuwe producten.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Lokale partners	Kringloopcentrum Leusden, Verenigingen, Scholen, De Groene Belevens
Bijdrage verbonden partij	AVU draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L1.2.1 Invoeren van variabele tarieven voor de afvalstoffenheffing, als laatste stap van het Nieuwe Inzamelen**

We hebben in 2017 Het Nieuwe Inzamelen ingevoerd. Grondstoffen worden aan huis opgehaald en restafval wordt ingezameld in verzamelcontainers. Vanaf 2018 worden variabele tarieven voor de afvalstoffenheffing ingevoerd. De inwoners betalen voortaan per keer dat restafval wordt aangeboden.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. Toename lokale en circulaire economie.**

Met de Duurzaamheidsagenda richten wij ons op het sluiten van de kringlopen, korte lijnen tussen productie en consumptie en afvalstromen gebruiken voor nieuwe producten.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	De Groene Belevens, Kringloopcentrum Leusden, Vallei Horstee, Werkgroep Fair Trade, Bedrijven.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L1.3.1 Ondersteunen ontwikkelen voedselverkenning en opzetten lokaal netwerk producenten**

De activiteit ligt vooral bij de samenleving. We brengen allereerst voedselnetwerken verder in kaart en inventariseren de mogelijkheden voor verbindingen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **4. Toename biodiversiteit in Leusden en verkleinen ecologische voetprint van inwoners.**

We streven naar een toename van biodiversiteit in Leusden tussen 2016 en 2030. Inwoners weten hoe zij duurzaam en milieuvriendelijk kunnen handelen om zo hun ecologische voetprint te verkleinen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	De Groene Belevens, Waterschap Vallei en Eem, Groei en Bloei (Steenbreek), De Groene Belevens, U15, Bedrijven (mobiliteit)

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L1.4.1 Ondersteunen aanpak Operatie Steenbreek**

We zetten met het project Operatie Steenbreek in op minder versteende tuinen en ontkoppelen van de riolering om biodiversiteit in het stedelijk gebied en klimaatbestendigheid te vergroten.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **L1.4.2 Stimuleren duurzaam vervoer in Leusden**

We stimuleren elektrisch rijden en het fietsgebruik (Fietsplan). Denk daarbij aan het gebruik van de (elektrische) fiets naar centrum of station.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **5. Meer duurzame initiatieven in de samenleving.**

We willen duurzame ontwikkeling in Leusden versnellen door het realiseren van duurzame initiatieven gemakkelijker te maken.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	De Groene Belevens en andere partijen betrokken bij de Duurzaamheidsagenda

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L1.5.1 Ondersteunen duurzame initiatieven**

We ondersteunen duurzame initiatieven in Leusden onder andere via het Fonds duurzame initiatieven in Leusden en het levend houden van het netwerk en de Duurzaamheidsagenda door het organiseren van publieksactiviteiten.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

Relevante beleidsnotities

Dynamische duurzaamheidsagenda 2016-2030

Grondstoffenplan Leusden 2016-2020

2. Water en riolering

2. Water en riolering

Ambitie

We willen dat Leusden een goed functionerend rioolstelsel en een goede waterkwaliteit heeft, droge voeten houdt en klaar is voor een veranderend klimaat.

Context en achtergrond

De invulling van de gemeentelijke watertaken over de omgang met afval-, regen- en grondwater moet vastgelegd zijn in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het huidige GRP loopt tot en met 2018.

In het GRP wordt een overzicht gegeven van de aanwezige voorzieningen, evaluatie van het rioolbeheer van de afgelopen planperiode, worden doelen vertaald in ambities en staan de hoofdlijnen van de aanpak om de ambities te halen. Dit houdt in dat de geplande uitgaven voor de planperiode en verder worden begroot en verantwoord. Het GRP vindt zijn basis in artikel 4.22 van de Wet Milieubeheer.

Wat willen we bereiken?

- **1. Verminderen van overstorten van afvalwater op het oppervlaktewater.**

Bij hevige regenval stort er vanuit gemengde rioleringssystemen, (met regenwater verdund) afvalwater over op het oppervlaktewater. We willen de negatieve effecten die dit heeft op de waterkwaliteit aanpakken.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Waterschap Vallei en Veluwe

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L2.1.1 Het van het gemengde rioolstelsel afkoppelen van de Hessenweg (inclusief belendende percelen)**

Het gemengde rioleringsstelsel in Achterveld is gevoelig voor neerslag en stort bij hevige neerslag regelmatig over op het aanwezige oppervlaktewater. We leggen in 2018, als onderdeel van de reconstructie van de Hessenweg, ongeveer 1.500 meter nieuwe regenwaterriolering aan. Hierdoor wordt het gemengde stelsel minder belast. Het aantal overstorten vanuit het gemengde rioleringsstelsel neemt hiermee fors af.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **L2.1.2 Het van het gemengde rioolstelsel afkoppelen van een deel van de verharding in Leusden-Zuid.**

Gemeente Leusden

We vervangen, in het noordelijk deel van Leusden- Zuid, in de periode tot 2019 een groot deel van de wegverharding en riolering. Door bij de vervanging een apart stelsel voor regenwater bij te leggen wordt het gemengde rioolstelsel in Leusden Zuid minder door regenwater belast en stort het minder vaak over.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **2. Verlagen van de grondwaterstand in probleemgebieden.**

Leusden ligt, ten opzichte van de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug, relatief laag. Dit geeft lokaal overlast van hoge grondwaterstanden door kwelwater. Daarnaast is de samenstelling van de grond van Leusden zodanig dat infiltratie van hemelwater in de bodem wordt bemoeilijkt.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L2.2.1 Reguleren grondwaterstand Achterveld**

In 2018 reconstrueren we de Hessenweg, waarbij ook werkzaamheden in de ondergrond plaatsvinden. Als onderdeel van het project wordt bijna 2.000 meter drainage aangelegd. Hoge grondwaterstanden in de omgeving van de Hessenweg, binnen de kern Achterveld, behoren daarna tot het verleden.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **3. Vasthouden van water waar het valt.**

We houden regenwater, waar mogelijk, vast in het gebied waar het valt. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt per locatie bekeken op welke wijze hemelwater het best kan worden verwerkt. Uitgangspunt is hydrologisch neutraal bouwen, wat wil zeggen dat de waterhuishoudkundige situatie na de bouw niet afwijkt van voor de bouw.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Waterschap Vallei en Veluwe

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L2.3.1 Aanleg waterberging Hamershof**

Als onderdeel van de herinrichting van de Hamershof, leggen we een waterberging onder 't Plein aan. De waterberging houdt op zijn beurt de wortelpakketten van de bomen op het plein nat. Het regenwater dat op de verharding valt, wordt in eerste instantie geleid naar de waterberging en pas als deze vol is naar het oppervlaktewater. Door het regenwater lokaal vast te houden en nuttig in te zetten, voor het aanwezige groen, wordt hittestress in de zomer voorkomen en worden peilstijgingen in het oppervlaktewater beperkt.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **4. Kunnen verwerken van hevige neerslag.**

Het klimaat verandert en daarmee neemt de neerslagfrequentie en -intensiteit toe. Zware buien, waarbij veel neerslag in korte tijd valt, komen vaker voor en leiden tot overlast. Rioleringsstelsels kunnen deze neerslag niet altijd verwerken en afvoeren. We willen wel dat de overlast beperkt blijft tot extreme situaties. We anticiperen daarom, waar mogelijk, op de veranderende neerslagpatronen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Inwoners van Achterveld, Aanwonenden van de Hessenweg, Waterschap Vallei en Veluwe

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L2.4.1 Het van het gemengde rioolstelsel afkoppelen van de Hessenweg (inclusief belendende percelen)**

Het gemengde rioleringsstelsel in Achterveld is gevoelig voor neerslag. Bij forse neerslag blijft regenwater met regelmaat enige uren op de straat staan. In 2018 leggen we, als onderdeel van de reconstructie van de Hessenweg, ongeveer 3.000 meter nieuwe riolering aan. Hiervan is ruwweg de helft bestemd voor de verwerking van regenwater. Met de aanleg van de nieuwe riolering neemt de frequentie en duur van wateroverlast fors af.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **5. Verminderen van overlast bij niet functioneren van de riolering.**

Riolering in de bebouwde kom is in Nederland over het algemeen betrouwbaar. In het buitengebied, waar men is aangewezen op drukriolering, komen echter wel storingen aan de rioolgemalen voor. We willen hier snel en adequaat op kunnen reageren.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
--------------------	------------------------

	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L2.5.1 Het vernieuwen van de aansturing en communicatie van de drukriolering**

In het buitengebied zijn ruim 300 drukrioolgemalen in beheer bij de gemeente. In 2018 vernieuwen we de elektronica van de aansturingskasten van de gemalen. Doordat als onderdeel hiervan direct een nieuwe communicatiemodule wordt geplaatst, kunnen we storingen aan de gemalen opmerken en oplossen, voordat ze worden opgemerkt door de burger.

Portefeuillehouder: Wim Vos

Relevante beleidsnotities

GRP 2014-2018

3. Wegen en infrastructuur

3. Wegen en infrastructuur

Ambitie

Een wegennet dat functioneel en structureel van goede kwaliteit is en blijft.

Context en achtergrond

De gemeente Leusden heeft circa 1,6 miljoen m² wegverharding in beheer. Het areaal bestaat voornamelijk uit elementenverhardingen (circa 60%) en asfaltverhardingen (circa 40%).

Wegbeheer omvat de groot en klein onderhoudsmaatregelen die nodig zijn om het weg-areaal van de gemeente Leusden op een veilige en duurzame wijze in stand te houden. Het betreft hier technische noodzakelijke maatregelen gericht op het in stand houden van het bestaande wegennet.

Wat willen we bereiken?

- **1. Doelmatig en kosteneffectief investeren in het wegennet.**

Het beheer van 1,6 miljoen m² verharding vraagt om een slimme omgang met het beheer van deze verharding. Dit bereiken we door groot onderhoud van het wegennet te combineren met groot onderhoud van andere werkzaamheden (werk met werk maken), maar ook door de juiste maatregel toe te passen op het juiste moment (klein onderhoud waar het volstaat, groot onderhoud waar het moet).

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Provincie Utrecht

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L3.1.1 Groot onderhoud waar mogelijk aan laten sluiten bij projecten van overige disciplines als verkeer en riolering**

In 2018 combineren we het groot onderhoud aan de Hessenweg, de Hamersveldseweg-Zuid, de kruising Groene Zoom-Noorderinslag en een aantal wegen in Leusden- Zuid met groot onderhoud aan de riolering, de verkeersregelininstallaties en verkeerskundige verbeterwensen. Hierdoor wordt economisch voordeel behaald, de afzonderlijke budgetten ontzien en verbeteringen van de aanwezige infrastructuur mogelijk gemaakt.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **L3.1.2 Groot onderhoud aan laten sluiten bij projecten en planningen van andere overheidsinstanties**

Gemeente Leusden

In 2018 wordt de aansluiting van de Arnhemse weg op de A28 gereconstrueerd door de provincie Utrecht. Hierbij wordt ook een parallelaansluiting gerealiseerd voor de bewoners van de Schutterhoeftlaan en een fietstunnel aangelegd van de Leusbroekerweg naar de Dodeweg. We laten de gemeentelijke onderhoudsplanningen in de omgeving aansluiten op het werk van de provincie. Hierdoor kan een groter deel van de omgeving opnieuw worden ingericht en wordt er een extra kwaliteitsimpuls aan het gebied gegeven.

Portefeuillehouder: Wim Vos

Relevante beleidsnotities

Actualisatie groot onderhoud buitenruimte 2016 - 2019

4. Accommodaties (inclusief onderwijshuisvesting)

4. Accommodaties (inclusief onderwijshuisvesting)

Ambitie

We hanteren een integrale benadering ten aanzien van gemeentelijke accommodaties op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en eerstelijnszorg. De accommodaties zijn kwalitatief en kwantitatief optimaal afgestemd op de wensen en ambities van de gemeente, huurders en gebruikers.

Context en achtergrond

De gemeente heeft een gevarieerde vastgoedportefeuille, die beperkt van omvang is. Maatwerk is essentieel, waarbij ook ruimte moet blijven voor flexibiliteit. In 2014 zijn de uitgangspunten voor accommodatiebeleid vastgesteld: efficiënt en doeltreffend, dynamiek van vraag en aanbod, voldoende spreiding, transparant en eenduidig, gericht op risicobeheersing, voorbeeldrol gemeente op gebied van duurzaamheid.

Deze uitgangspunten zijn uitgewerkt in de nota Integraal Gemeentelijk Vastgoed Leusden 2016-2030 met als doel om op langere termijn inzicht en houvast te geven in de mogelijkheden en potentie van het totale gemeentelijk vastgoed, in relatie tot de wensen en ambities van de gemeente Leusden.

Daarbij geldt als leidraad dat de gemeente alleen strategisch kiest voor het eigendom van het vastgoed, wanneer dit essentieel is voor de uitvoering van functies en taken van de gemeente zelf en/of van maatschappelijke voorzieningen die niet op andere wijze kunnen worden geaccommodeerd. Daarnaast kan, ter bescherming van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen, de gemeente kiezen voor strategisch eigendom, mits aan deze gebouwen een maatschappelijke functie kan worden toegekend.

Wat willen we bereiken?

- **1. Verduurzamen gemeentelijke accommodaties.**

Vanuit de duurzaamheidsambities van de gemeente vervullen we een voortrekkersrol in het verduurzamen van de gemeentelijke accommodaties en zetten we in op andere manieren ter bevordering van minder fossiel energiegebruik en minder CO₂ uitstoot in Leusden.

Voor nieuwe gebouwen (zoals het gemeentehuis en de sporthal Burgemeester Buiningpark) hebben we bij het ontwerp al rekening gehouden met deze ambities, maar de meeste gemeentelijke accommodaties zijn gerealiseerd in een tijd dat duurzaamheid nog geen vanzelfsprekend uitgangspunt was.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Energie coöperatie

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L4.1.1 Uitvoeren van rendabele duurzaamheidsmaatregelen**

We doen tot 2030, op basis van onderzoek, aanpassingen aan meerdere gebouwen van de lijst 'Basisvoorraad Vastgoedportefeuille'. Deze bouwkundige en installatietechnische aanpassingen doen we om de energiebehoefte te reduceren. Criteria bij de selectie zijn de te verwachte instandhouding van de betreffende gebouwen, het huidige energielabel en een te realiseren terugverdientijd van maximaal 15 jaar.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **L4.1.2 Ruimte bieden aan initiatieven van energiecoöperaties door het aanbieden van hiervoor geschikte daken van gemeentelijke accommodaties**

We hebben in 2017 het dak van De Korf ter beschikking gesteld aan coöperatie Zonnedak De Korf, die dit dak inmiddels exploiteert. Na evaluatie van dit eerste zonnedak maken we nieuwe initiatieven mogelijk door ook andere daken van gemeentelijke accommodaties voor dit doel beschikbaar te stellen, zoals sportzaal Achterveld.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. Ruimte bieden aan ondernemerschap.**

We willen meer mogelijkheden geven aan maatschappelijke partijen, verenigingen en particulieren om zich actief bezig te houden met ondernemerschap. Daarbij kunnen gemeentelijke accommodaties een rol vervullen. Er kan sprake zijn van het accommoderen van zorg- en welzijnsactiviteiten of van afstoten ten behoeve van nieuwe (maatschappelijke) initiatieven.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L4.2.1 Opzetten van multifunctionele accommodaties op het gebied van zorg en welzijn met hieraan gerelateerde (startende) bedrijven**

In de vrijgekomen accommodaties in aan de Walter van Amersfoortstraat 52/54 (voormalige bibliotheek) en Hoefijzer 18 (voormalige basisschool De Kleine Beer / Kinderland) bieden we, voor een periode van maximaal 15 jaar, onderdak aan het ontwikkelen van nieuwe zorg- en welzijnsactiviteiten en hieraan gerelateerde (startende) ondernemers. Uitgangspunt is een kostendekkende huur op basis van sobere huisvesting.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **L4.2.2 Verkoop Hamersveldseweg 105**

De voormalige gemeentewerf aan de Hamersveldseweg 105 heeft voor een belangrijk deel haar functie verloren, door de verhuizing van activiteiten en opslag naar de milieustraat aan 't Spiegel. Het gebouw en de bijbehorende grond verkopen we via een maatschappelijk aanbesteding, om ruimte te geven aan nieuwe initiatieven op het gebied van duurzaamheid.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **3. Verhogen van efficiëntie, doeltreffendheid en optimalisatie in gebruik.**

De gemeentelijke accommodaties zijn ondersteunend aan het gemeentelijk beleid. Daarbij zijn de kosten en opbrengsten (financieel en maatschappelijk) met elkaar in verhouding. Naast verduurzamen (zie doelstelling 1) zoeken we naar mogelijkheden om verder te besparen op de kosten.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **L4.3.1 Invoeren van prestatiecontracten voor de kwaliteit van de gemeentelijke panden**

De huidige onderhoudscontracten lopen af. We sluiten nieuwe, meerjarige, prestatiecontracten af voor onderhoud en energie. Hiermee worden risico's verlegd naar andere partijen, die deze technische risico's beter kunnen beheersen. Ook zijn de kosten voor de gemeente voor langere tijd in beeld zijn en is de kwaliteit gewaarborgd.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **L4.3.2 Renovatie De Korf**

Het gebouw De Korf, met de daarbij behorende functie wordt gezien als een belangrijke centrumvoorziening in Leusden. We hebben onderzoek gedaan naar het beheer en gebruik, waarbij de diverse ruimtes zowel afzonderlijk als gezamenlijk gebruikt kunnen gaan worden. De bouwkundige en installatietechnische consequenties hebben we in beeld gebracht voor wanneer het beheer van de sportvoorziening gescheiden wordt van de andere activiteiten van De Korf. Ook hebben we onderzocht met welke ingrepen het beeld van het gebouw een update kan krijgen zodat het in de toekomst aansluit bij de vernieuwde Hamershof. Na vaststelling in de gemeenteraad, worden de werkzaamheden vanaf 2018 uitgevoerd.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **L4.3.3 Renovatie brandweerkazerne Leusden centrum**

De brandweerkazerne in aan de Burgemeester van der Postlaan blijft de komende jaren gehandhaafd. Naast verduurzaming (zie 1) doen we bouwkundige en installatietechnische aanpassingen, om te voldoen aan de richtlijnen van de Veiligheid Regio Utrecht (VRU).

Portefeuillehouder: Gerolf Bouwmeester

- **4. Kwaliteit en duurzaamheid huisvesten van onderwijs in gemeente Leusden.**

Vanaf 1997 hebben gemeenten zorgplicht. We dienen redelijkerwijs te voldoen aan de huisvestingsverplichting van het onderwijs. In Leusden is dit geregeld door een jaarlijkse reservering vanuit de bijdrage gemeentefonds. We hebben meerdere scholen en maatschappelijke partners gebundeld in multifunctionele accommodaties. In 2016 en 2017 zijn MFC Atria en MFC Atlas al opgeleverd.

Met het vaststellen van het Strategisch Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Leusden 2015-2030 en het oormerken van € 14,2 miljoen door de raad in december 2015, is gekozen voor bundeling van de resterende 7 scholen in een drietal IKC's. Rond 2030 is de gehele scholenvoorraad in Leusden en Achterveld vernieuwd.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Voila, Humanitas, Scholen in de Kunst , Larikslaan2

Wat gaan we daarvoor doen?

- L4.4.1 Realiseren ontwerp en uitwerking IKC / MKC Berkelwijk**

In 2018 wordt het ontwerp voor het Integraal Kind Centrum / Montessori Kind Centrum vastgesteld, waarbij de scholen De Heerd, De Holm en 't Ronde, samen met Kinderopvang van Humanitas, onder een dak gehuisvest gaan worden. We onderzoeken mogelijkheden voor een Taalschool voor jonge kinderen met een taalachterstand. Daarna start een "Engineer and Build traject", waarbij een consortium de verdere uitwerking en realisatie van het ontwerp zal verzorgen. De bouwwerkzaamheden op de huidige locatie van basisschool De Heerd en gymzaal Berkelwijk gaan in 2019 van start; de oplevering is gepland in 2020.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- L4.4.2 Opstellen ambitie- en businessplan initiatieffase IKC Groenhouten**

Met geselecteerde partners, waaronder Voila, Scholen in de Kunst en Humanitas en Larikslaan2, werken we toe naar een gezamenlijk ambitieplan en businesscase in de zomer van 2018. Daarna start het voorbereidingstraject, dat moet leiden tot een ontwerp en realisatie in 2023 op de locatie van de huidige scholen en sportzaal aan de Meent.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

Relevante beleidsnotities

Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Leusden 2015

Strategisch Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Leusden 2015-2030

Nota Integraal Gemeentelijk Vastgoed Leusden 2016 - 2030

Sportaccommodatiebeleid Gemeente Leusden 2010 - 2020

Dynamische duurzaamheidsagenda Leusden 2016 - 2030

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Exploitatie	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Lasten	-14.381	-12.344	-13.183	-13.387	-13.476	-13.559
Baten	5.402	5.516	6.522	6.536	6.536	6.536
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-8.979	-6.828	-6.661	-6.851	-6.940	-7.023
Onttrekkingen	1.559	852	926	892	872	874
Stortingen	-802	-713	-720	-712	-705	-699
Mutaties reserves	757	139	206	180	167	175
Gerealiseerd resultaat	-8.222	-6.689	-6.455	-6.671	-6.773	-6.848

Saldo taakvelden

(bedragen x € 1.000)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5	-74	-20	-14	-13	-13
1.2 Openbare orde en veiligheid	-211	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	-3.264	-3.234	-3.446	-3.610	-3.724	-3.857
4.2 Onderwijshuisvesting	-1.743	-876	-922	-900	-886	-895
5.2 Sportaccomodaties	-1.623	-1.108	-1.214	-1.220	-1.193	-1.143
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	22	26	25	25	25	25
5.6 Media	-38	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.425	-1.456	-1.138	-1.201	-1.220	-1.246
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-51	56	51	51	51	51
7.2 Riolering	49	167	162	159	157	153
7.3 Afval	291	543	727	718	718	736
7.4 Milieubeheer	-962	-821	-853	-827	-822	-802
7.5 Begraafplaatsen	-29	-51	-33	-33	-33	-33
0.10 Toevoeging/onttrekking reserves	757	139	206	181	167	176
	-8.222	-6.689	-6.455	-6.671	-6.773	-6.848

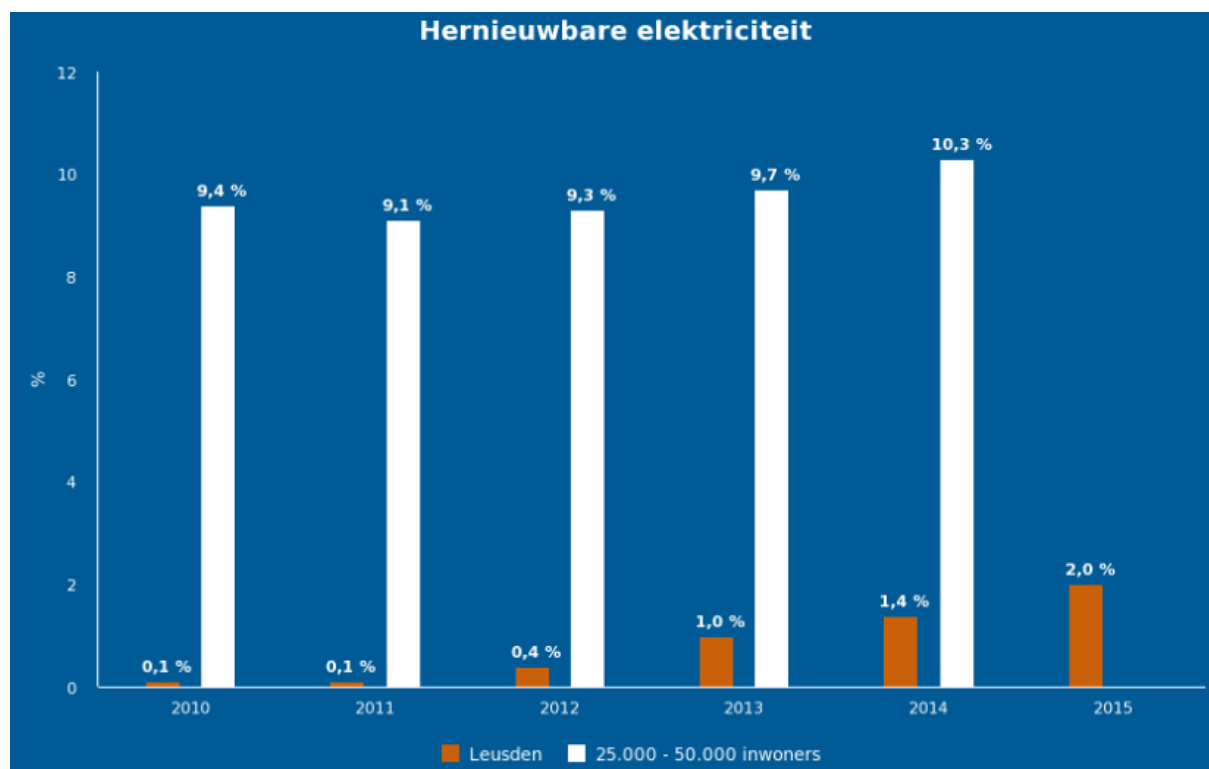
Nieuw beleid

	(bedragen x € 1.000)	Incidenteel 2018	2018	2019	2020	2021
2.1 Energieakkoord 2.0						
- 2018		30,0	x	-	-	-
- 2019		25,0	-	x	-	-
- 2020		<u>20,0</u>	-	-	x	-
Totaal		75,0				
2.2 De Korf						
- renovatie buitenkant gebouw (investering € 250.000)			2,5	8,7	8,7	8,7
- scheiding tussen horeca en sport (investering € 505.000)			<u>5,1</u>	<u>17,7</u>	<u>17,7</u>	<u>17,7</u>
			7,6	26,4	26,4	26,4
50% voor rekening van de Korf			<u>-3,8</u>	<u>-13,2</u>	<u>-13,2</u>	<u>-13,2</u>
Totaal ten laste van nieuw beleid			3,8	13,2	13,2	13,2

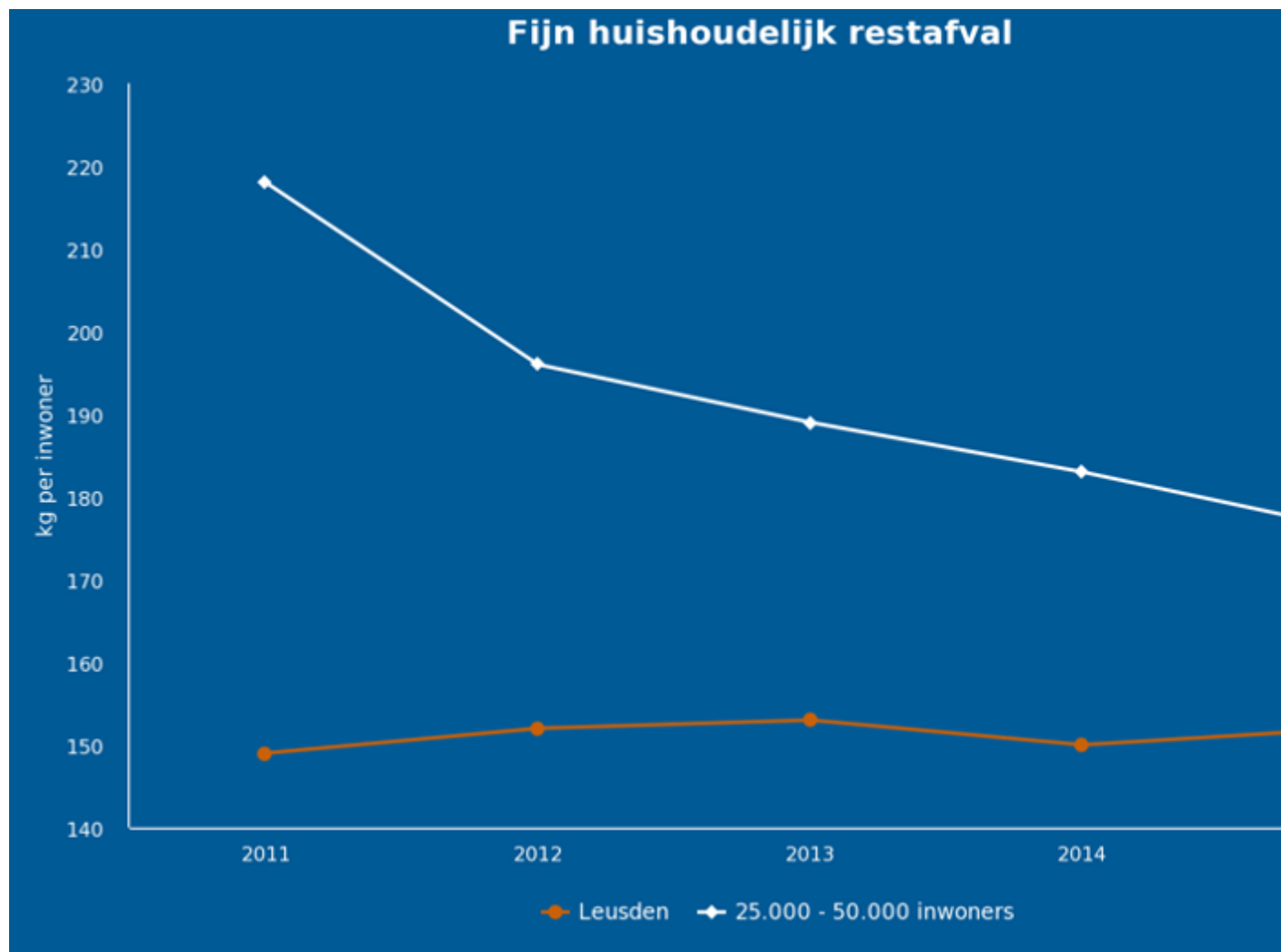
BBV indicatoren

De verplichte beleidsindicatoren worden per domein weergegeven. De indicatoren staan op waarstaatjegemeente.nl en zijn daar ook te raadplegen. In onderstaande indicatoren wordt Leusden vergeleken met gemeenten van 25.000-50.000 inwoners. Op de website kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk afval

Domein Samenleving

Domein Samenleving

We streven ernaar dat iedere inwoner optimaal binnen zijn eigen mogelijkheden en op eigen wijze kan deelnemen aan de samenleving. Inwoners voelen zich thuis in Leusden en voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en hun omgeving, om samen te werken aan een vitale samenleving. Dit is een samenleving waarin kinderen veilig en gezond opgroeien, mensen zelf in hun levensonderhoud voorzien en waarin voor mensen (met beperkingen) voldoende mogelijkheden zijn om te participeren. Voor kwetsbare inwoners organiseert de gemeente maatwerk.

We 'zetten in' op een Leusden waar

- Passende ondersteuning is voor wie een steun in de rug nodig heeft;
- Het mogelijk is om goed en zelfstandig te kunnen (blijven) wonen en leven;
- De verbinding tussen mensen - via digitale én werkelijke ontmoeting - vanzelfsprekend is;
- Iedereen, ongeacht sociale status, gelijkwaardig kan meedoen;
- De eigen kracht van inwoners, zowel individueel of collectief wordt versterkt.

Eigen kracht

Inwoners van Leusden beschikken over eigen kracht en een persoonlijk netwerk, waarmee ze het vermogen hebben zelf vorm te geven aan hun eigen leven. Ondersteuning is aanwezig als dit nodig is en richt zich op het versterken van deze eigen kracht en het persoonlijk netwerk.

Saamhorigheid

De sociale samenhang in de gemeente is sterk en blijft sterk. Mensen in een straat, buurt of bij een vereniging zijn bij elkaar betrokken. Samen gaan we aan de slag om de saamhorigheid in Leusden te versterken.

Preventie en vroegsignalering

Er is een sterke basisinfrastructuur met een breed aanbod aan activiteiten en voorzieningen, die voor iedereen vrij toegankelijk zijn. De algemene voorzieningen zijn gericht op de vraag van inwoners. Als inwoners ondersteuning nodig hebben, wordt dit herkend door zowel zorgprofessionals als samenleving. Waar mogelijk voorkomt dit dat zwaardere ondersteuning en zorg nodig is.

Maatwerk

De gemeente biedt een vangnet op maat, om te voorkomen dat kwetsbare inwoners tussen wal en schip raken. In alle gevallen is de vraag van de inwoner leidend, en is de ondersteuning erop gericht dat de inwoner zelfredzamer wordt of dat het participatievermogen wordt versterkt.

1. Eigen kracht

1. Eigen kracht

Ambitie

Inwoners van Leusden beschikken over eigen kracht en een persoonlijk netwerk, waarmee ze het vermogen hebben zelf vorm te geven aan hun eigen leven. Ondersteuning is aanwezig als dit nodig is en richt zich op het versterken van deze eigen kracht en het persoonlijk netwerk.

Context en achtergrond

Op basis van ons Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' (2017-2018), werken we vanuit 4 programmalijnen. Onze ambitie willen we bereiken door samen met de samenleving en onze partners eigen kracht van inwoners te stimuleren (programmalijn 1), sociale netwerken te versterken (programmalijn 2), preventief te werken en vroeg te signaleren (programmalijn 3) en maatwerk te leveren aan kwetsbare inwoners (programmalijn 4). Daarbij hebben we speciaal aandacht voor jeugd en jongeren (Jeugdagenda).

In dit programmaonderdeel staat programmalijn 1 centraal: Eigen kracht.

Doelstellingen

- **1. Iedere inwoner met (hulp)vragen vindt in Leusden op eigen kracht en op eenvoudige wijze informatie en advies en, zo nodig, ondersteuning.**

Inwoners zijn bekend met Larikslaan2 en weten dat zij daar – direct – terecht kunnen met hun informatie- en adviesvragen op het gebied van welzijn, zorg, vervoer, inkomen en werk. Deze 4 domeinen worden integraal benaderd. We zorgen voor goede communicatie en geen wachttijden. Daarnaast zorgen we ervoor dat informatie, advies en ondersteuning zo veel mogelijk naar de mensen toe komt.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, Bibliotheek, Stichting Gilde

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S1.1.1 Doorontwikkelen van de interactieve website en sociale kaart**

We verbeteren de digitale middelen om vraaggericht informatie en advies te verstrekken. Hierbij gaat het o.a. om de website <https://sociaalplein-leusden.nl/>.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S1.1.2 Bieden van trainingen op het gebied van digitale media en digitale middelen**

Gemeente Leusden

Hierbij gaat het onder andere om cursussen voor bijvoorbeeld iPad-gebruik, Digi-D en telebankieren, met bijzondere aandacht voor ouderen en laaggeletterden.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S1.1.3 Organiseren van laagdrempelige bereikbaarheid van Larikslaan 2**

Dit gebeurt onder andere op basis van de uitkomsten van een behoeftenonderzoek.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S1.1.4 Zorgdragen voor een hoge mate van klanttevredenheid over inzet van consultants van Larikslaan**

Hierbij gaat het specifiek om de werkzaamheden van Larikslaan2, niet die van derden.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. Inwoners zijn zelfredzaam en in staat zelfstandig (thuis) te blijven wonen en leven.**

We gaan uit van de eigen kracht van inwoners en ondersteunen hen bij het zelfredzaam blijven en/of worden. We richten laagdrempelige vervoersmogelijkheden in, bieden goede ondersteuning en passende zorg, zodat inwoners (langer) thuis kunnen blijven wonen. We leggen daarbij directe relaties met de gemeentelijke Woonvisie.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, WSL, Duwgroep

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S1.2.1 Toerusten van inwoners door middel van kennis en financiële ondersteuning**

We bieden kennis aan over woon innovatie en domotica aan huiseigenaren.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S1.2.2 Fysiek inrichten van laagdrempelige ontmoetingspunten**

We zorgen voor voldoende en bereikbare fysieke locaties, zodat er mogelijkheden ontstaan elkaar te ontmoeten en activiteiten te ondernemen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. Er is een sluitende overdracht voor kinderen en jongeren van de ene naar de andere ontwikkelingsfase.**

Deze doelstelling is onderdeel van de Jeugdagenda.

We werken aan een sluitende overdracht voor kinderen en jongeren, tussen o.a. voor- en naschoolse organisaties, basisschool en voortgezet onderwijs en MBO. Hiermee willen we o.a. zorg dragen voor een zo laag mogelijk aantal jongeren zonder startkwalificatie.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Jeugdgezondheidszorg, Voor- en naschoolse opvang, Basisonderwijs, Voortgezet onderwijs, MBO, Larikslaan 2, Fort 33

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S1.3.1 Organiseren van sluitende samenwerking en overdracht tussen partners**

Met alle betrokken partijen werken we vanuit een Lokaal Educatieve Agenda aan ontwikkelopgaven en de samenwerking daarin. Concreet organiseren we activiteiten voor jongeren om een goede overstap te maken naar het voortgezet onderwijs.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S1.3.2 Uitwerken van lokale aanpak voor voortijdig schoolverlaters**

We geven uitvoering aan het regionaal plan Voortijdig Schoolverlaters Programma 2017 – 2020 ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten en werken aan een lokale aanpak op maat, van signalering en begeleiding tot nazorg. Hierbij verkennen we ook mogelijkheden tot een lokaal aanbod van leertrajecten in Leusden.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **4. Kinderopvang is breed toegankelijk voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar en het aanbod voor- en vroegschoolse educatie is kwalitatief goed en laagdrempelig.**

Deze doelstelling is onderdeel van de Jeugdagenda.

Kinderopvang wordt toegankelijk voor alle peuters. We zetten in op een goede overgang van voorschoolse opvang naar primair en voortgezet onderwijs en heldere afspraken over de relatie tussen zorg en (passend) onderwijs. We willen dat iedere jongere van 17 jaar een startkwalificatie behaalt.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat

	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Jeugdgezondheidszorg, Voor- en naschoolse opvang, Kinderopvang, Basisonderwijs, Larikslaan 2

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S1.4.1 Maken van resultaat- en kwaliteitsafspraken rondom voor- en vroegschoolse opvang**

We zetten o.a. in op het scholen van de pedagogisch medewerkers zodat zij voldoen aan de taaleis 3F en maken nadere afspraken over de resultaten van de voor- en vroegschoolse educatie. Met de verschillende betrokken partners werken we aan optimale en sluitende ondersteuning en overdracht.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **5. Kinderen hebben meer ontwikkelkansen door de inzet van leesbevordering.**

Deze doelstelling is onderdeel van de Jeugdagenda.

Omdat taal(ontwikkeling) essentieel is voor de verdere ontwikkeling van kinderen en jongeren, zetten we hier specifiek op in. We zetten in op een goede start en alle kansen zich verder te ontwikkelen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Voila, Onderwijs, Voor- en naschoolse opvang, Kinderopvang, Bibliotheek, Stichting Gilde, Larikslaan2

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S1.5.1 Ontwikkelen van Taalexpertisecentrum**

We willen samen met Voila de (expertise van) de Taalschool verder doorontwikkelen naar een bredere functie op het gebied van taal(achterstand). Ook met de Bibliotheek zoeken we naar mogelijkheden – we onderzoeken bijvoorbeeld de behoefte op scholen naar het product 'Bibliotheek op School'.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **6. Mensen met een beperking kunnen op een gelijkwaardige wijze meedoen in de samenleving.**

Aansluitend bij Agenda22, willen we zelfredzaamheid en participatie in een 'inclusieve samenleving' vergroten in zowel de fysieke als maatschappelijke omgeving; waaronder sport, werk en onderwijs.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Larikslaan2, SMBL, Duwgroep, LeusdenFit, Cultuurkoepel, sportverenigingen

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S1.6.2 Realiseren van ontmoeting en dagbesteding voor inwoners met een beperking**

In eerste instantie werken we aan de realisatie van programmering in het Hoefijzer. In eerste instantie werken we aan het realiseren van een programma voor ontmoeting en dagbesteding op de locatie Hoefijzer 18 in Leusden.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S1.6.3 Vergroten van de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een functiebeperking in de "inclusieve samenleving" (Agenda 22)**

'Meedoen' bij sport, ontspanning en cultuur, maar ook 'gewoon' het boodschappen doen of uitgaan is van belang. Daarvoor werken we aan bewustwording (ook in de eigen organisatie) en (fysieke) toegankelijkheid van gebouwen en kleinschalige lokale evenementen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S1.6.4 Stimuleren van "Cultuur dichtbij"**

We faciliteren/ondersteunen de Cultuurkoepel die uitvoering geeft aan de notitie 'Leuker Leusden'. Daarbij heeft het 'dichterbij brengen van cultuur' veel aandacht: het toegankelijk maken van culturele activiteiten, met name ook voor kwetsbare inwoners. Voorbeelden hiervan zijn het wegnemen van belemmeringen rondom mobiliteit, of het 'verplaatsen' van activiteiten naar een woonzorgcentrum.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S1.6.1 Opzetten van lokaal programma voor (volwassen) laaggeletterden en onder de aandacht brengen van laaggeletterdheid**

Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het Taalhuis Leusden, met een educatief aanbod voor laaggeletterde inwoners.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

Relevante beleidsnotities

Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' 2017-2018

Verordening Jeugd 2017

Verordening Wmo 2017

Verordening Maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ Leusden 2015

Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij Recidive Leusden 2015

Verordening Re-integratie Participatiewet Leusden 2015

Verordening Individuele inkomenstoeslag Leusden 2015

Verordening Individuele studietoelage Leusden 2017

Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening 2017

Algemene Subsidieverordening 2017

Criteria Fonds Samenlevingsinitiatieven 2017

2. Saamhorigheid

2. Saamhorigheid

Ambitie

De sociale samenhang in de gemeente is sterk en blijft sterk. Mensen in een straat, buurt of bij een vereniging zijn bij elkaar betrokken. Samen gaan we aan de slag om de saamhorigheid in Leusden te versterken.

Context en achtergrond

Op basis van ons Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' (2017-2018), werken we vanuit 4 programmalijnen. Onze ambitie willen we bereiken door samen met de samenleving en onze partners eigen kracht van inwoners te stimuleren (programmalijn 1), sociale netwerken te versterken (programmalijn 2), preventief te werken en vroeg te signaleren (programmalijn 3) en maatwerk te leveren aan kwetsbare inwoners (programmalijn 4). Daarbij hebben we speciaal aandacht voor jeugd en jongeren (Jeugdagenda).

In dit programmaonderdeel staat programmalijn 2 centraal: Saamhorigheid.

Doelstellingen

- **1. Inwoners voelen zich betrokken bij wat er in Leusden speelt en nemen initiatief om de saamhorigheid te versterken.**

Inwoners staan in contact met hun wijkgenoten, of doen vrijwilligerswerk bij een organisatie. Ook een actief cultureel Leusden en vitale (sport)verenigingen dragen bij aan het versterken van de saamhorigheid. We maken ruim baan voor initiatieven die inwoners en/of organisaties nemen om betrokkenheid te vergroten. We faciliteren deze initiatieven en ondersteunen of stimuleren waar nodig.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, Huiskamer van Leusden, Sportbedrijf en -verenigingen, Fort33, Cultuurkoepel

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S2.1.1 Stimuleren van buurtactiviteiten en ruimte bieden aan initiatieven van inwoners**

We stimuleren initiatieven en ondersteunen vrijwilligers, waar nodig met financiële ondersteuning vanuit Fonds Samenlevingsinitiatieven.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S2.1.2 Stimuleren van verbindingen tussen inwoners, lokale organisaties en ondersteunende professionals**

We werken aan het leggen van verbanden tussen netwerken en het versterken van deze netwerken, zodat men elkaar actief kan ondersteunen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S2.1.3 (Sport)verenigingen stimuleren mensen om, ongeacht hun beperking, actief of als toeschouwer aan activiteiten deel te nemen**

Verenigingen willen zich inzetten voor kwetsbare inwoners en ondernemen activiteiten om hen te ondersteunen en/of te laten participeren. Hierbij kan het ook gaan om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden, Wim Vos

- **S2.1.4 Stimuleren van (nieuwe) culturele activiteiten waaraan iedereen actief, als vrijwilliger of toeschouwer, kan deelnemen**

Hierbij is speciaal aandacht voor ouderen en mensen met een beperkt sociaal netwerk.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S2.1.5 Ontwikkelen van een "activiteitenapp"**

We stimuleren en faciliteren onderlinge contacten en initiatieven door het ontwikkelen en aanbieden van een activiteitenapp. Met deze app zijn activiteiten in Leusden goed vindbaar, en verlagen we voor inwoners de drempel om met elkaar in contact te komen en nieuwe activiteiten te ontwikkelen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. Inwoners ontmoeten elkaar in het dorp en online.**

We richten ons op het wegnemen van belemmeringen om ontmoeting mogelijk te maken. Het ontbreken van bv. een sociaal netwerk, of mobiliteits- en/of financiële knelpunten, mogen contacten niet in de weg staan.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, DAVA, SMBL, Fort33

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S2.2.1 Realiseren van een (informeel) vangnet voor mensen met een beperkte mobiliteit**

Naast de inzet van de Regiotaxi stimuleren we vrijwilligersprojecten, zoals het Automaatje. Daarnaast helpen we andere initiatieven uit de samenleving verder om zelf vrijwillig vervoer via Larikslaan 2 te realiseren (vervoersvoorziening via een callcenter bij Larikslaan 2 met inzet vrijwillige chauffeurs voor mensen met beperkte mobiliteit en het borgen van de 50-plus bus). Dit doen we ook deels regionaal door het regionaal callcenter voor doelgroepen vervoer (in te kopen via inkooptraject regiotaxi). Daarbij zorgen we voor goede communicatie over de vervoersmogelijkheden.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S2.2.2 Stimuleren van laagdrempelige ontmoetingspunten**

We werken aan mogelijkheden voor laagdrempelig contact tussen inwoners – gebruikmakend van, of aanvullend op bestaande locaties.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S2.2.3 Faciliteren van online ontmoetingsmogelijkheden (connectiviteit)**

We werken aan zowel de hardware (wifi-punten) als software (digitale middelen die contacten en ontmoeting bevorderen).

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. Er is een sterk (ondersteunend) netwerk van gezinnen en inwoners.**

Deze doelstelling is onderdeel van de Jeugdagenda.

Inwoners kunnen op elkaar rekenen en trekken samen op. Minder krachtige gezinnen willen we koppelen aan steungezinnen. Daarnaast faciliteren en ondersteunen we (de totstandkoming van) het netwerk van pleeggezinnen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	GGDrU
Lokale partners	Larikslaan 2, huisartsen, verloskundigen, jeugdgezondheidszorg, netwerk pleeggezinnen. De GGDrU werkt in de genoemde activiteiten samen met de andere partners en heeft daarnaast een adviserende rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S2.3.1 Onderzoeken van mogelijkheden voor steungezinnen/netwerken van ouders voor gezinnen die dat nodig hebben**

Deze doelstelling is onderdeel van de Jeugdagenda.

Inwoners kunnen op elkaar rekenen en trekken samen op. Voor minder krachtige gezinnen zetten we in op een koppeling met steungezinnen. Daarnaast faciliteren en ondersteunen we (de totstandkoming van) het netwerk van pleeggezinnen.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S2.3.2 Organiseren van een "oppas"-mogelijkheid voor mantelzorgouders van een kind met een (meervoudige) beperking**

Dit sluit aan bij de aanbevelingen die door de raad zijn gedaan rondom jeugdhulp. Voordat wordt gestart met deze activiteit, zal een behoefteonderzoek plaatsvinden.

- **4. Er is een stevige verbinding tussen cliënt, formele en informele netwerken c.q. organisaties.**

We willen zorgen voor samenwerking tussen formele en informele zorg. Mantelzorgers, vrijwilligers, professionals trekken in het belang van de cliënt samen op.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, Huiskamer van Leusden, zorgaanbieders, huisartsen

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S2.4.1 Inzetten op verschijving van het aanbod hulp in het huishouden van formele organisaties naar samenwerkingsvormen**

We voeren twee pilots uit en initiëren een overlegstructuur tussen formele en informele organisaties.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S2.4.2 Opzetten van een coördinatiepunt om inwoners, zorgprofessionals, vrijwilligersorganisaties en fondsen met elkaar in contact te brengen**

We werken aan dit coördinatiepunt om vraag, aanbod en financiële middelen op elkaar af te stemmen, zodat vrijwilligers hun dienstverlening effectief inzetten voor de inwoners van Leusden.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **5. Nieuwkomers laten integreren in de Leusdense samenleving.**

Nieuwkomers maken, net als alle inwoners van Leusden, deel uit van de samenleving. Om ervoor te zorgen dat integratie niet uitblijft, hebben we extra aandacht voor nieuwkomers om bekend te raken in Leusden, een netwerk op te bouwen, taalverwerving en (arbeids)participatie.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op

Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, NVA, Gastvrij Leusden, Stichting Gilde, Humanitas, Bibliotheek, Fort33, Voilá, Arbeidsintegratie

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S2.5.1 Organiseren van een sociaal netwerk rondom nieuwkomers en bieden van passende begeleiding richting zelfredzaamheid en (arbeids)participatie**

We zorgen voor een sluitende samenwerking tussen uitvoerende organisaties, zodat er passende begeleiding is: informeel in de vorm van maatjes en taalverwerving en formeel richting (arbeids)participatie.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

Relevante beleidsnotities

[Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' 2017-2018](#)

[Verordening Jeugd 2017](#)

[Verordening Wmo 2017](#)

[Verordening Maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ Leusden 2015](#)

[Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij Recidive Leusden 2015](#)

[Verordening Re-integratie Participatiewet Leusden 2015](#)

[Verordening Individuele inkomenstoeslag Leusden 2015](#)

[Verordening Individuele studietoelage Leusden 2017](#)

[Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening 2017](#)

[Algemene Subsidieverordening 2017](#)

[Criteria Fonds Samenlevingsinitiatieven 2017](#)

3. Preventie en vroegsignalering

3. Preventie en vroegsignalering

Ambitie

Er is een sterke basisinfrastructuur, met een breed aanbod aan activiteiten en voorzieningen, dat voor iedereen vrij toegankelijk is. De algemene voorzieningen zijn gericht op de vraag van inwoners. Als inwoners ondersteuning nodig hebben, wordt dit herkend door zowel zorgprofessionals als samenleving. Waar mogelijk voorkomt dit dat zwaardere ondersteuning en zorg nodig is.

Context en achtergrond

Op basis van ons Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' (2017-2018), werken we vanuit 4 programmalijnen. Onze ambitie willen we bereiken door samen met de samenleving en onze partners eigen kracht van inwoners te stimuleren (programmalijn 1), sociale netwerken te versterken (programmalijn 2), preventief te werken en vroeg te signaleren (programmalijn 3) en maatwerk te leveren aan kwetsbare inwoners (programmalijn 4). Daarbij hebben we speciaal aandacht voor jeugd en jongeren (Jeugdagenda).

In dit programmaonderdeel staat programmalijn 3 centraal: Preventie en vroegsignalering.

Doelstellingen

- **1. Het signalerend vermogen van alle organisaties en sociale netwerken in Leusden is hoog.**

Alle organisaties in Leusden zijn voldoende toegerust en beschikken over de juiste instrumenten om een zorgbehoefte vroegtijdig te signaleren. Op het gebied van eenzaamheid en zorgmijders is er bewustwording over de kenmerken en zijn er handvatten voor gespreksvoering en toeleiding. Er is een intensieve samenwerking tussen organisaties.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, Sportbedrijf, ketenpartners LeusdenFit

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S3.1.1 Zorgdragen voor een hoge mate van bewustwording over en faciliteren van probleemherkenning onder inwoners**

We willen het signalerend vermogen vergroten onder mensen in verenigingen, netwerken en onder organisaties die verbonden zijn aan de sociale kaart.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S3.1.2 Vergroten van het gebruik van de verwijfsindex en meldcode door professionals**

We zorgen voor trainingen en stimuleren ambassadeurs om binnen hun organisaties het belang van verwijfsindex en meldcode uit te dragen.

- **2. Inwoners wonen en leven in een veilige (huiselijke) omgeving.**

We willen huiselijk geweld in afhankelijkheidsrelaties vroegtijdig signaleren en mogelijk verder voorkomen. Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien. We willen het bewustzijn over huiselijk geweld vergroten, de samenwerking tussen betrokkenen versterken en het gebruik van meldcode en Verwijsindex stimuleren.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, SOL, SMBL, politie

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S3.2.1 Voorlichten van senioren thuis en op ontmoetingsplekken over een veilig thuis**

We zoeken inwoners op, werken aan kennis en ondersteunen waar nodig.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. Inwoners van Leusden streven een gezonde leefstijl na.**

We werken aan bewustwording van het belang van sporten en een breed aanbod van sportmogelijkheden en -faciliteiten. We willen de maatschappelijke functie van sport uitbouwen. Het programma rondom gezonde leefstijl (Leusden Fit) pakken we, in samenwerking met lokale partijen op. Er is een integrale aanpak preventie drugs en alcohol.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	GGDrU
Lokale partners	Larikslaan2, ketenpartners LeusdenFit, Sportbedrijf

Bijdrage verbonden partij	GGDrU is actief deelnemer in het uitvoeren van activiteiten binnen LeusdenFit. Daarnaast zorgt de GGDrU voor advisering en monitoring.
---------------------------	--

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S3.3.1 Uitvoeren van een integraal plan van aanpak van alcohol- en drugsproblematiek**

Na ontwikkeling van dit plan, samen met de betrokken partners, voeren we de nader te bepalen acties uit.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel, Erik van Beurden

- **S3.3.2 Inzetten op bewustwording van een gezonde leefstijl**

Portefeuillehouder: Patrick Kiel, Erik van Beurden

- **S3.3.3 Realiseren van een goed kwalitatief en kwantitatief basisniveau van sportvoorzieningen**

We werken samen met sportparkmanager, verenigingen en buurtsportcoaches aan de verbreding van de maatschappelijke functie van sportverenigingen.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **4. Mantelzorgers kennen hun grenzen en delen hun zorgen als zorgverlening voor hen te belastend wordt.**

We organiseren lokale ondersteuning aan mantelzorgers, en hebben daarbij aandacht voor het bereiken van mensen die door een overbelasting van zorgtaken óf onbekendheid van een ondersteuningsaanbod de mogelijkheden van mantelzorgondersteuning onvoldoende benutten.

Dit in lijn met de aanbevelingen die in juni 2017 door de raad zijn gedaan.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Larikslaan2, SMBL, Duwgroep, LeusdenFit, Cultuurkoepel, sportverenigingen

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S3.4.1 Uitvoeren van een behoefteonderzoek onder de ontvangers van mantelzorgcomplimenten**

We brengen de ondersteuningsbehoefte in kaart, zodat vraag en aanbod op elkaar afgestemd is en blijft.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S3.4.2 Bevorderen van deskundigheid bij professionals, mantelzorgers en zorgvrijwilligers en organiseren van voldoende "respijtzorg"**

Hierbij gaat het om deskundigheid in het (her)kennen van de mantelzorger en zijn/haar persoonlijke situatie en informatie en voor het geven van advies aan de mantelzorgers en vrijwilligers. We willen er voor zorgen dat er voldoende (tijdelijke) vervanging van de zorg gegeven kan worden: investeren in informele zorg en formele vervangende zorg voor situaties waarin informele zorg niet voldoet.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

Relevante beleidsnotities

[Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' 2017-2018](#)

[Verordening Jeugd 2017](#)

[Verordening Wmo 2017](#)

[Verordening Maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ Leusden 2015](#)

[Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij Recidive Leusden 2015](#)

[Verordening Re-integratie Participatiewet Leusden 2015](#)

[Verordening Individuele inkomenstoeslag Leusden 2015](#)

[Verordening Individuele studietoelage Leusden 2017](#)

[Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening 2017](#)

[Algemene Subsidieverordening 2017](#)

[Criteria Fonds Samenlevingsinitiatieven 2017](#)

4. Maatwerk voor kwetsbare inwoners

4. Maatwerk voor kwetsbare inwoners

Ambitie

De gemeente biedt een vangnet op maat, om te voorkomen dat kwetsbare inwoners tussen wal en schip raken. In alle gevallen is de vraag van de inwoner leidend, en is de ondersteuning erop gericht dat de inwoner zelfredzamer wordt of dat het participatievermogen wordt versterkt.

Context en achtergrond

Op basis van ons Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' (2017-2018), werken we vanuit 4 programmalijnen. Onze ambitie willen we bereiken door samen met de samenleving en onze partners eigen kracht van inwoners te stimuleren (programmalijn 1), sociale netwerken te versterken (programmalijn 2), preventief te werken en vroeg te signaleren (programmalijn 3) en maatwerk te leveren aan kwetsbare inwoners (programmalijn 4). Daarbij hebben we speciaal aandacht voor jeugd en jongeren (Jeugdagenda).

In dit programmaonderdeel staat programmalijn 4 centraal: Maatwerk voor kwetsbare inwoners.

Doelstellingen

- **1. Er is een integraal sluitende aanpak voor inwoners in de leeftijd van -9 maanden tot 100 jaar.**

We willen over de volle breedte van het Sociaal Domein een vloeiende verbinding in de keten en samenwerking tussen de verschillende partijen op het gebied van zorg, ondersteuning, onderwijs en arbeidsparticipatie. Een aantal activiteiten binnen deze doelstelling zijn ondergebracht in de Jeugdagenda.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2, CJG, Huis- en jeugdartsen, Kinderopvang, Onderwijs, Stadsring51, WSL, Arbeidsintegratie

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.1.1 Realiseren van een sluitende en lokale samenwerking tussen de Sociale Dienst Amersfoort en Larikslaan 2**

We investeren in meer integraliteit tussen de gebieden werk en inkomen (Sociale Dienst) en de gebieden opvoeden en opgroeien, zorg en ondersteuning (Larikslaan2). We maken hiervoor nieuwe samenwerkingsafspraken met beide partijen.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S4.1.2 Voorkomen van huisuitzettingen**

Door middel van een preventieve aanpak en bemiddeling waar nodig, werken we aan het tegengaan van huisuitzettingen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S4.1.3 Aansluiten bij module kwetsbare ouderen eerstelijns gezondheidszorg**

Deze module is onderdeel van de werkwijze van huisartsen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. (Zorg)vrijwilligers kunnen rekenen op ondersteuning.**

Vraag naar en aanbod van vrijwilligers is op elkaar afgestemd. We ondersteunen vrijwilligers door onder andere deskundigheidsbevordering.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Larikslaan2

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.2.1 Bereiken van (zorg)vrijwilligers, hun ondersteuningsbehoeften in kaart brengen en bevorderen van hun deskundigheid**

Hierbij gaat het bijvoorbeeld om bevorderen van deskundigheid bij het aanbod van maatjesprojecten (begeleiding van mensen met psychische problematiek). We werken aan vraaggerichte ondersteuning voor de (zorg)vrijwilligers die hier behoefte aan hebben.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. Kinderen en ouders in een complexe en/of onveilige thuissituatie kunnen rekenen op toegesneden zorg en begeleiding.**

Deze doelstelling is onderdeel van de Jeugdagenda.

We bieden een samenhangend en passend aanbod voor ouders en kinderen die te maken hebben met conflictueus ouderschap en complexe scheidingen.

Hierbij richten we ons onder meer op het verminderen van huiselijk geweld en de gevolgen van (v)chtscheidingen en conflicten thuis.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat

	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	GGDrU
Lokale partners	Jeugdgezondheidszorg, Larikslaan2
Bijdrage verbonden partij	GGDrU werkt in de genoemde activiteiten samen met de andere partners en heeft daarnaast een adviserende rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.3.1 Uitvoeren van een collectief programma voor kinderen in vechtscheidingen**

We willen de juiste ondersteuning bieden aan kinderen die te maken hebben met de gevolgen van (v)echtscheidingen en conflicten thuis. Ook willen we inzetten op bewustwording onder ouders over het effect van een conflictscheiding.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S4.3.2 Stimuleren van signaleren door gebruik meldcode en gebruik Verwijsindex**

We brengen het gebruik van de meldcode en Verwijsindex extra bij onze samenwerkingspartners onder de aandacht.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **4. Mensen die in een beschermde omgeving verblijven, kunnen rekenen op de juiste zorg.**

Ook binnen de functies maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen zetten we in op herstel en participatie.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Centrumgemeente Amersfoort, Zorgaanbieders, WSL

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.4.1 Beschermd wonen toegankelijk maken voor een bredere groep van inwoners**

Hierbij gaat het om beschermd wonen in de zin van ondersteuning gekoppeld aan verblijf. We werken aan toegankelijkheid voor een bredere groep dan landelijk gedefinieerd.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S4.4.2 Ontwikkelen van een innovatief en integraal woon- en ondersteuningsaanbod en doorstroommogelijkheden**

We werken aan arrangementen in overleg met initiatiefnemers rondom wonen en aanbieders van dagactiviteiten en dagbesteding. Daarnaast realiseren we via de regionale inkoop vanuit de centrumgemeente, innovatief en integraal woon- en ondersteuningsaanbod en doorstroommogelijkheden (gezamenlijke ontwikkeling en inkoop).

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **5. Inwoners met weinig financiële ruimte hebben de mogelijkheden om mee te doen in de samenleving.**

Mensen met een minimuminkomen of schuldenproblematiek mogen niet langs de kant komen te staan. We hebben specifiek aandacht voor kinderen die in armoede leven.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Larikslaan2, lokale fondsen, SBML, Stadsring51, Cultuurkoepel

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.5.1 Realiseren van een lokaal laagdrempelig informatie- en adviespunt op het terrein van financiën**

We zorgen ervoor dat inwoners voortaan in Leusden terecht kunnen voor vragen rondom geld(zaken) en financiën.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S4.5.2 Verbeteren (waar nodig) van financiële draagkracht chronisch zieken en beperkten**

Hiervoor monitoren we de uitvoering van de huidige regelingen en passen we die waar nodig en wenselijk aan.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S4.5.3 Versterken van armoedebestrijding onder (gezinnen met) kinderen en jongeren**

We starten met het onderzoeken van de behoeften en zetten hiervoor vervolgens de (extra) Rijksmiddelen in voor 'kinderen in armoede'.

- **S4.5.4 Onderzoeken van de mogelijkheid van een 'cultuurpas'**

We doen onderzoek of inwoners met een laag inkomen met korting kunnen meedoen aan culturele activiteiten.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel, Erik van Beurden

- **6. Inwoners, inclusief mensen met een arbeidsbeperking, hebben werk met (een vorm van) een eigen inkomen – we versterken de toegang tot de arbeidsmarkt.**

We begeleiden mensen waar mogelijk naar betaald werk. Inwoners kunnen hun talenten ontplooiën en meedoen aan de samenleving. Waar werk met een eigen inkomen niet mogelijk is, wordt ingezet op een andere vorm van participatie. We stimuleren (arbeidsmatige) dagbesteding.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	- Amfors
Lokale partners	Werkgeversservicepunt, 33 van Leusden, BKL, Arbeidsintegratie, Amfors, zorgaanbieders
Bijdrage verbonden partij	RWA Amfors voert de Wet sociale werkvoorziening uit en begeleidt mensen met een Sw-indicatie naar een zo regulier mogelijke werkplek

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.6.1 Onderhouden en versterken van het netwerk van gemeente en maatschappelijke partners met lokale werkgevers**

We leggen contact tussen werkgevers en werkzoekenden, om te zorgen voor stage- en werk(ervarings)plekken.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **S4.6.2 Realiseren van vormen van lokale (arbeidsmatige) dagbesteding**

We zetten in op lokale toegang, toeleiding en uitvoering. Een voorbeeld hiervan is (dagbesteding in) het Hoefijzer.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **7. Inwoners hebben voldoende vervoersmogelijkheden.**

Waar inwoners niet op eigen kracht gebruik kunnen maken van eigen vervoer, of openbaar vervoer, zorgen we voor voldoende voorliggende (algemeen toegankelijke) voorzieningen en voldoende vervoersmogelijkheden in het kader van maatwerk.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Larikslaan2, SMBL, Duwgroep, DAVA

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.7.1 Realiseren van voldoende beschikbaar aanvullend openbaar vervoer, voldoende algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen**

We werken aan een sluitend vervoersnetwerk, zowel met bestaande partners als initiatieven uit de samenleving. Hierbij gaat het zowel om collectieve, als maatwerkvoorzieningen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **8. Inwoners met een lichte verstandelijke beperking (LVB) worden beter herkend en ontvangen zo nodig zorg en ondersteuning.**

Jongeren en jongvolwassenen met een lichte verstandelijke beperking vormen binnen het Sociaal Domein nog een uitdaging: zij vormen een kwetsbare groep, omdat zij vaak 'onzichtbaar' zijn. Om deze mensen te begeleiden, is het belangrijk ze te herkennen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	
Lokale partners	Larikslaan2, zorgpartners

Wat gaan we daarvoor doen?

- **S4.8.1 Bevorderen van deskundigheid van zowel (zorg)vrijwilligers als professionals op het gebied van LVB en de signaleringsfunctie daarvan**

Gemeente Leusden

Met het bevorderen van deskundigheid werken we aan het signaleren van inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB), met als doel dat deze inwoners zoveel mogelijk kunnen participeren in onze samenleving.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **S4.8.2 Bieden van laagdrempelige begeleiding aan inwoners met een licht verstandelijke beperking (lvb) in het kader van voorkomen van werkloosheid, isolement, armoede/schulden en gezondheidsproblemen**

Naast bevorderen van deskundigheid, geven we volop aandacht aan het kunnen toeleiden bieden vannaar passende begeleiding.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

Relevante beleidsnotities

[Beleidskader Sociaal Domein 'Bouwstenen voor een integraal beleid' 2017-2018](#)

[Verordening Jeugd 2017](#)

[Verordening Wmo 2017](#)

[Verordening Maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ Leusden 2015](#)

[Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij Recidive Leusden 2015](#)

[Verordening Re-integratie Participatiewet Leusden 2015](#)

[Verordening Individuele inkomenstoeslag Leusden 2015](#)

[Verordening Individuele studietoelage Leusden 2017](#)

[Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening 2017](#)

[Algemene Subsidieverordening 2017](#)

[Criteria Fonds Samenlevingsinitiatieven 2017](#)

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Exploitatie	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Lasten	-21.591	-22.845	-22.932	-22.796	-22.796	-22.779
Baten	14.464	4.762	5.319	5.378	5.455	5.550
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-7.127	-18.083	-17.613	-17.418	-17.341	-17.229
Onttrekkingen	271	280	134	85	52	0
Stortingen	-922	-91	10	-74	-74	-74
Mutaties reserves	-651	189	144	11	-22	-74
Gerealiseerd resultaat	-7.778	-17.894	-17.469	-17.407	-17.363	-17.303

Saldo taakvelden

(bedragen x € .1000)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0.7 Alg. uitk. en overige uitk. gemeentefonds	9.144	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-88	0	0	0	0	0

Gemeente Leusden

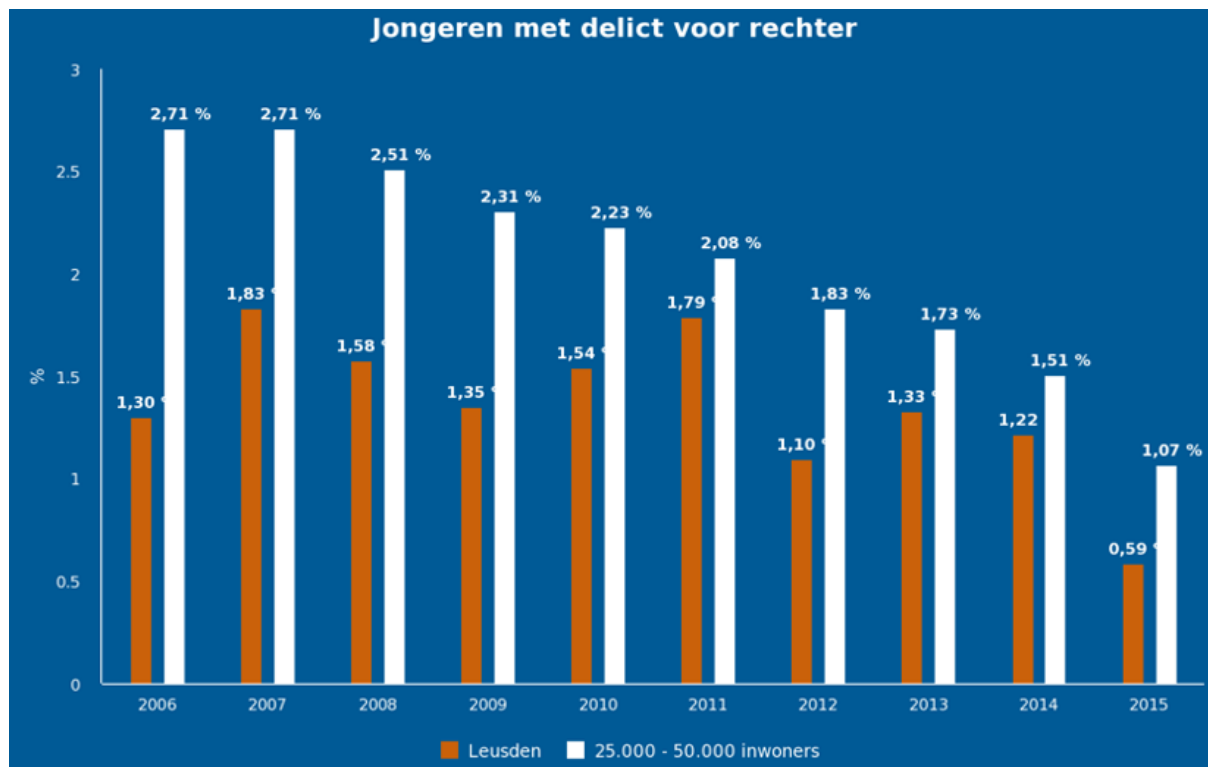
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	-13	0	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-932	-745	-829	-836	-836	-836
5.1	Sportbeleid en activering	-350	-265	-253	-253	-253	-253
5.2	Sportaccomodaties	176					
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-336	-389	-313	-313	-313	-313
5.4	Musea	0	-16	0	0	0	0
5.6	Media	-399	-531	-443	-443	-443	-443
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.313	-1.089	-1.084	-1.084	-1.074	-1.042
6.2	Wijkteams	-2.425	-2.909	-2.894	-2.894	-2.818	-2.818
6.3	Inkomensregelingen	-1.181	-1.561	-1.608	-1.652	-1.699	-1.712
6.4	Begeleide participatie	-1.901	-1.868	-1.907	-1.817	-1.700	-1.592
6.5	Arbeidsparticipatie	-162	-374	-174	-184	-184	-200
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-176	-1.151	-770	-770	-770	-770
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-2.839	-2.663	-2.742	-2.601	-2.679	-2.679
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-3.640	-3.244	-3.284	-3.261	-3.261	-3.260
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-39	-77	-46	-46	-46	-46
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-213	-241	-228	-228	-228	-228
7.1	Volksgezondheid	-454	-946	-1.037	-1.037	-1.037	-1.037
0.10	Toevoeging/onttrekking reserves	-650	188	143	12	-22	-74
		-7.778	-17.894	-17.469	-17.407	-17.363	-17.303

Nieuw beleid

Geen voorstellen.

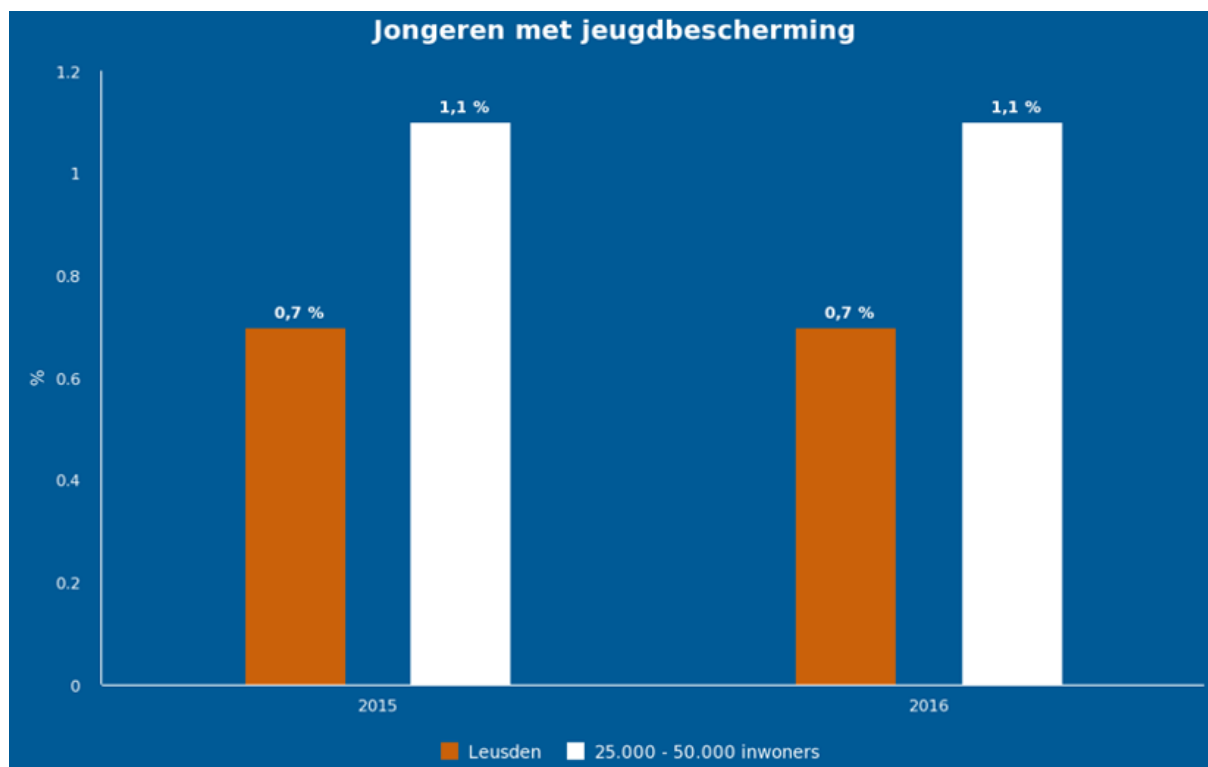
BBV indicatoren

De verplichte beleidsindicatoren worden per domein weergegeven. De indicatoren staan op waarstaatjegemeente.nl en zijn daar ook te raadplegen. In onderstaande indicatoren wordt Leusden vergeleken met gemeenten van 25.000-50.000 inwoners. Op de website kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

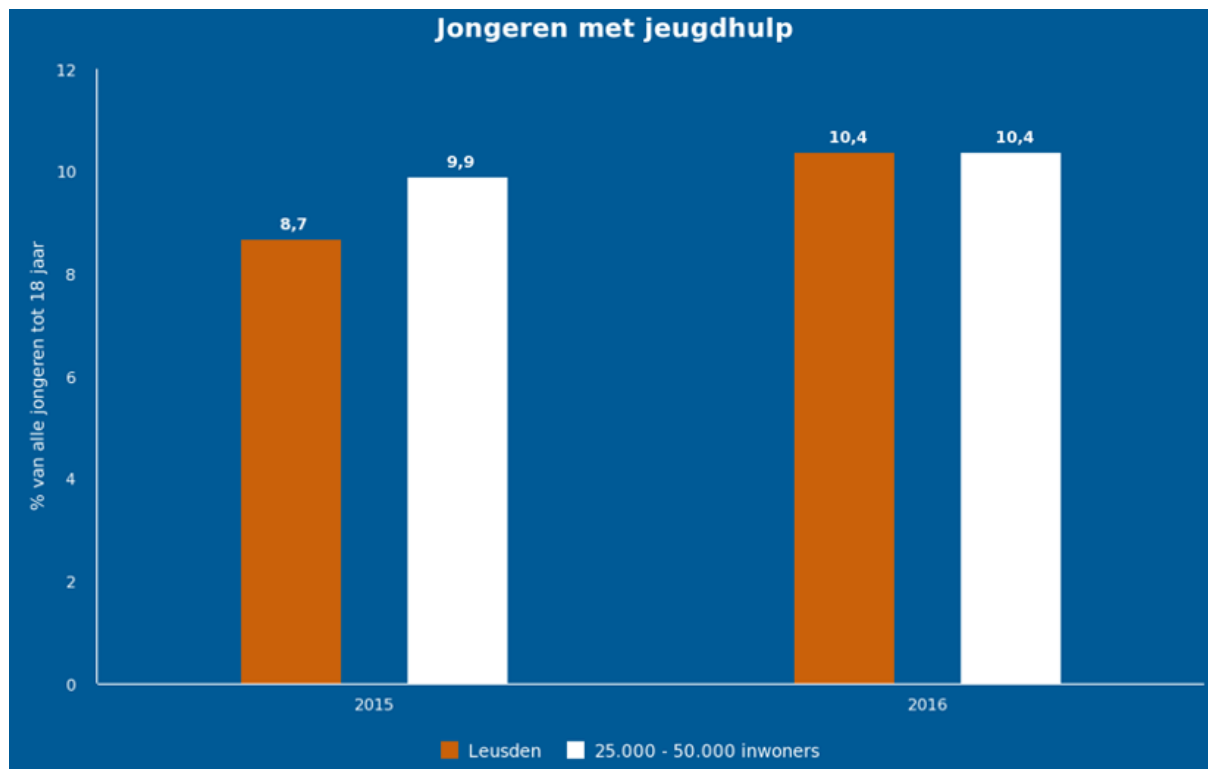
Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel

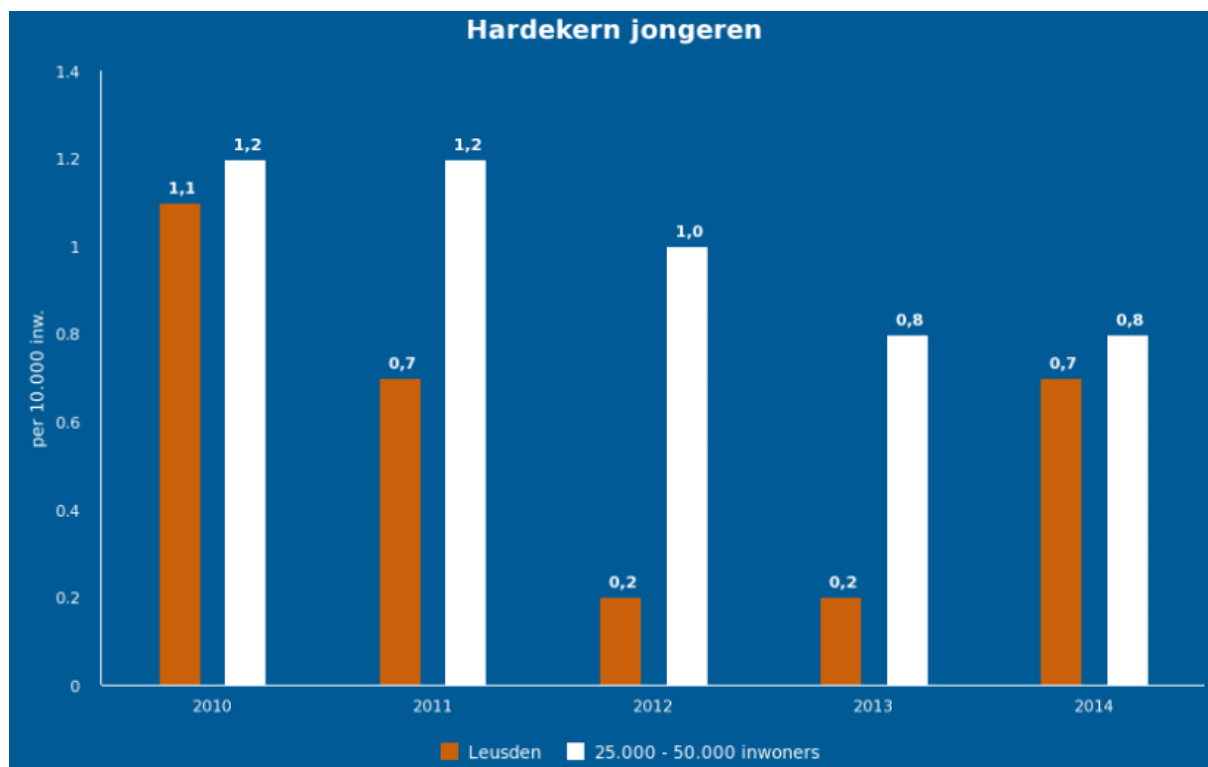
Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron CBS - Beleidsinformatie Jeugd

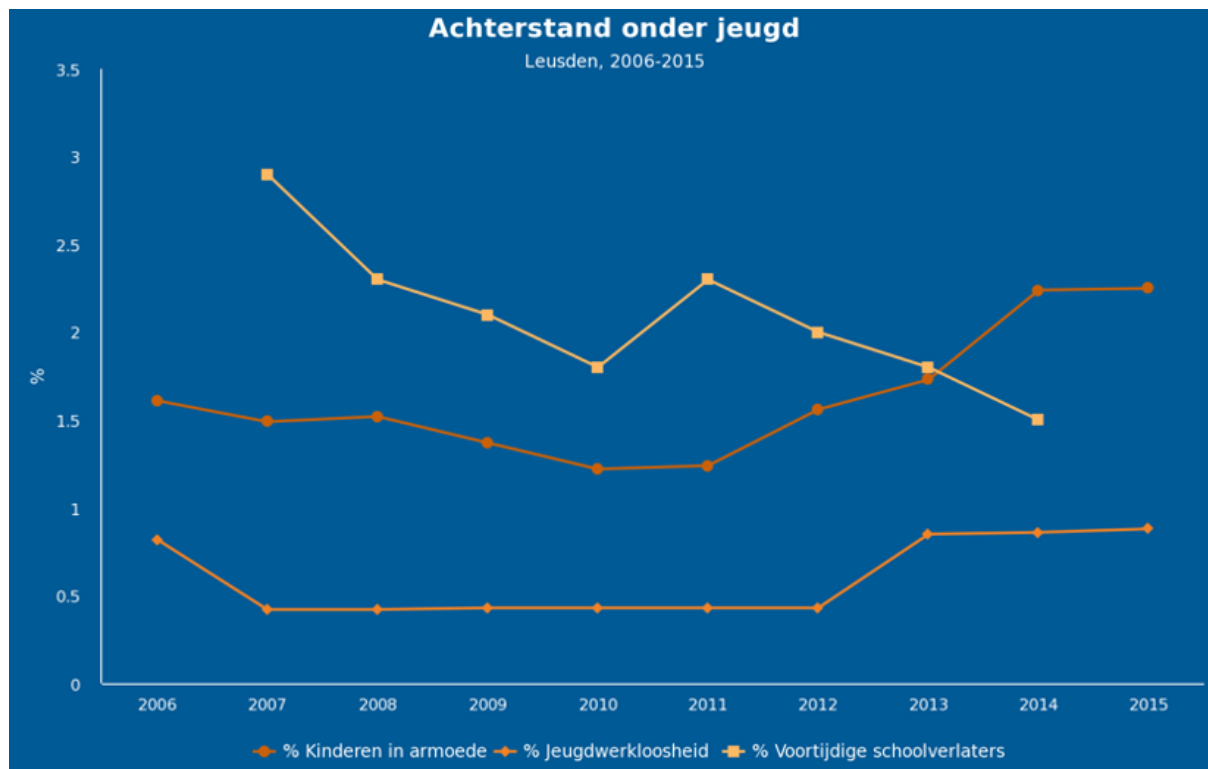
Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

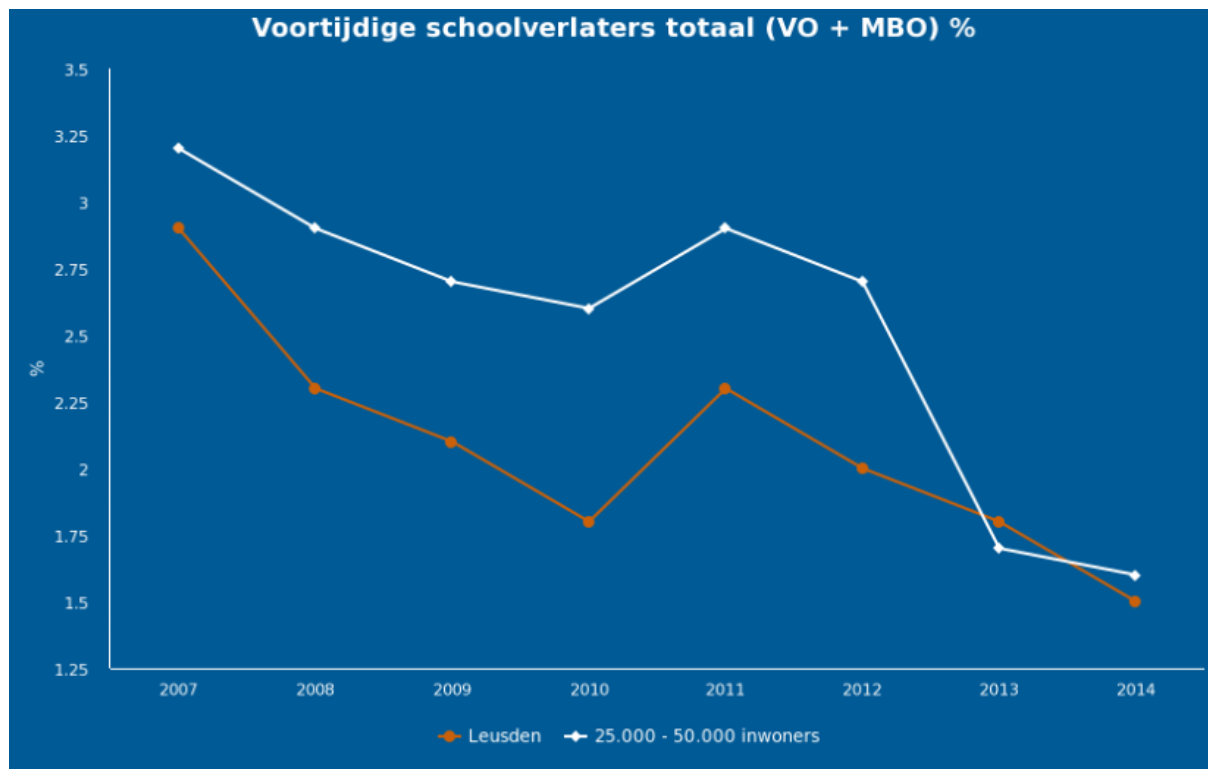
Het aantal hardekern jongeren, per 10.000 inwoner in de leeftijd van 12-24 jaar

Bron: Korps landelijke Politiediensten (KLPD)

- % kinderen in een uitkeringsgezin: Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
- % achterstandsl leerlingen: Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.
- % werkloze jongeren: Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)

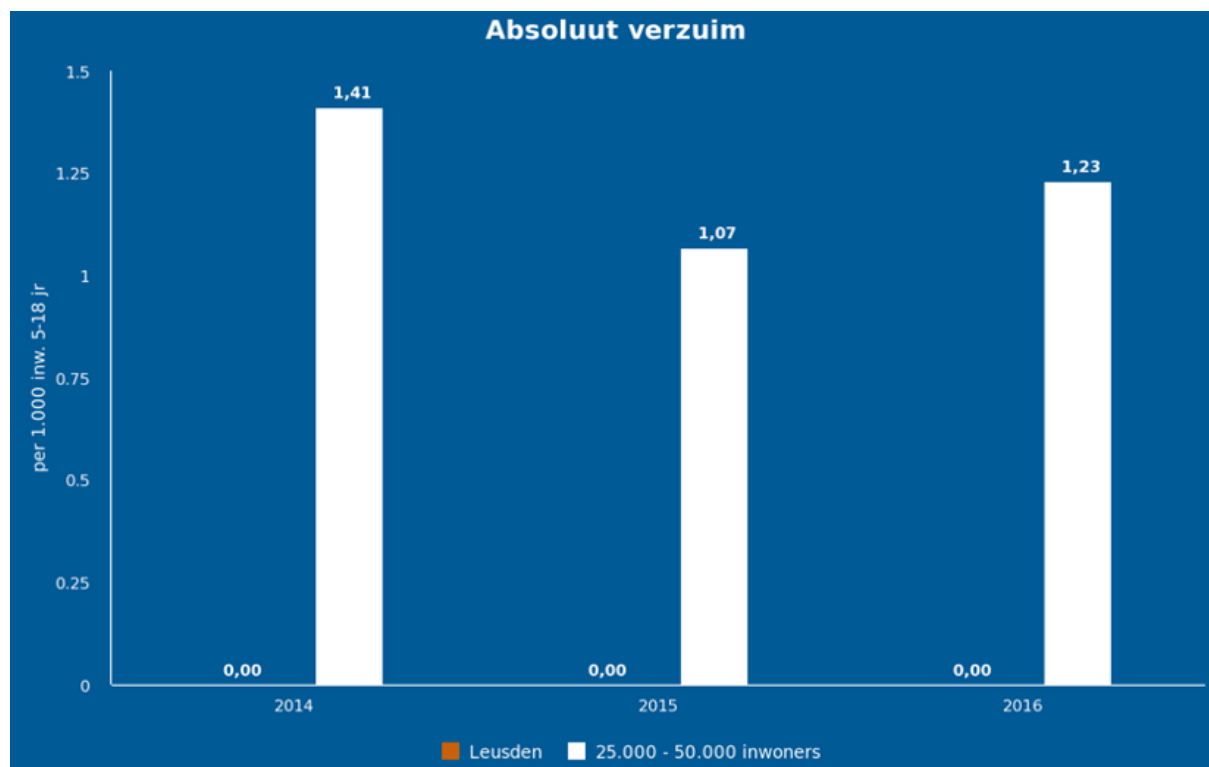
Bron: Verwey Jonkger Instituut - Kinderen in Tel

- % Voortijdige schoolverlaters totaal (VO+MBO): Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat

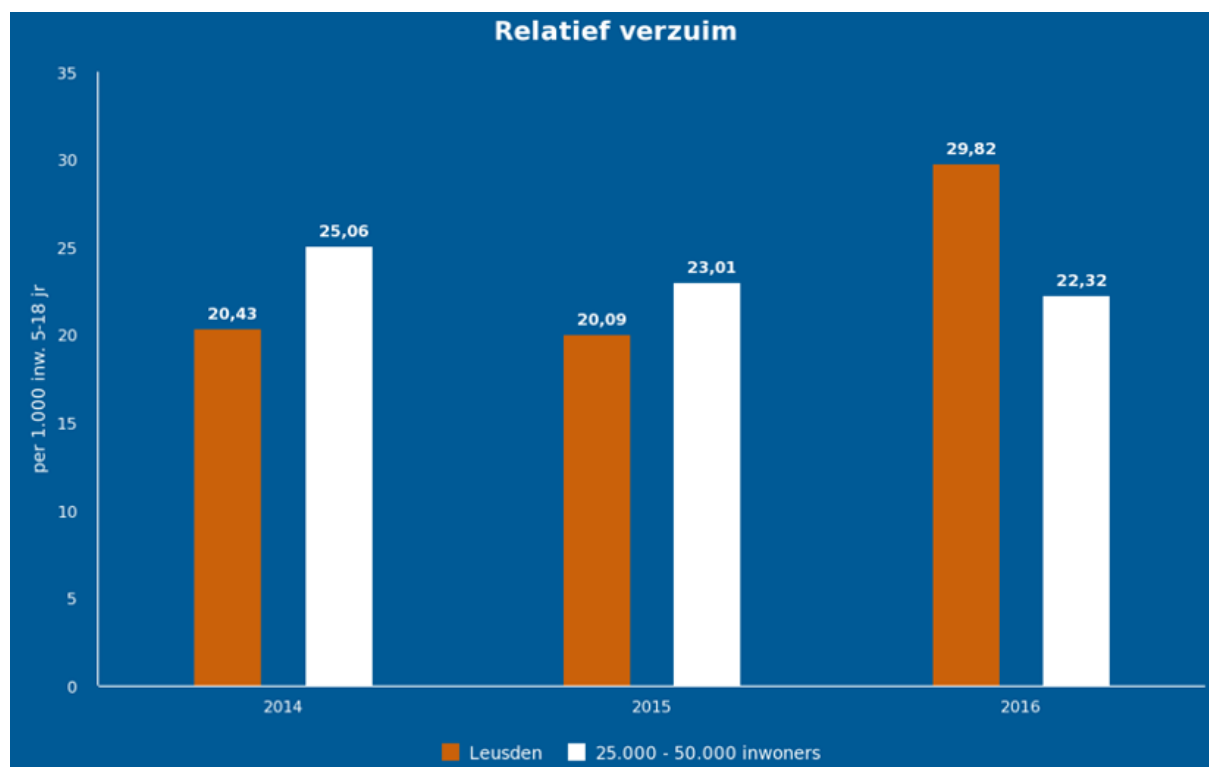

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

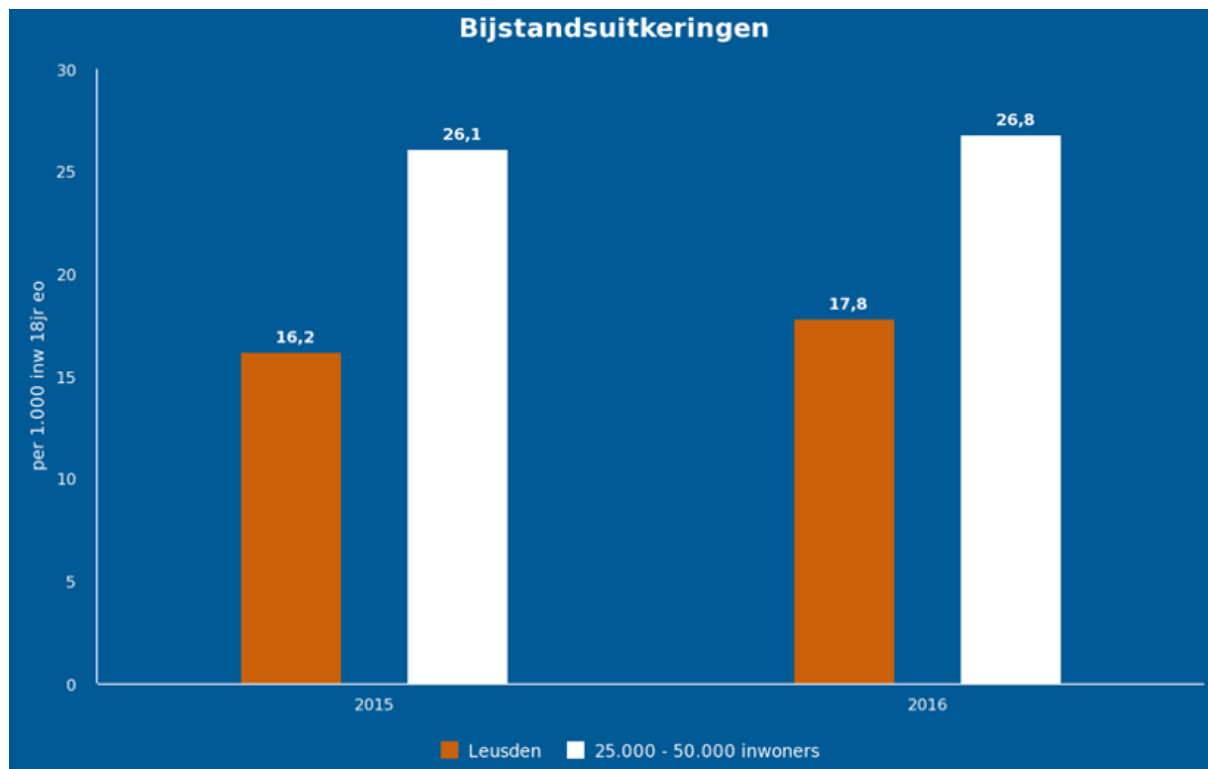
Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen

Bron: DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs

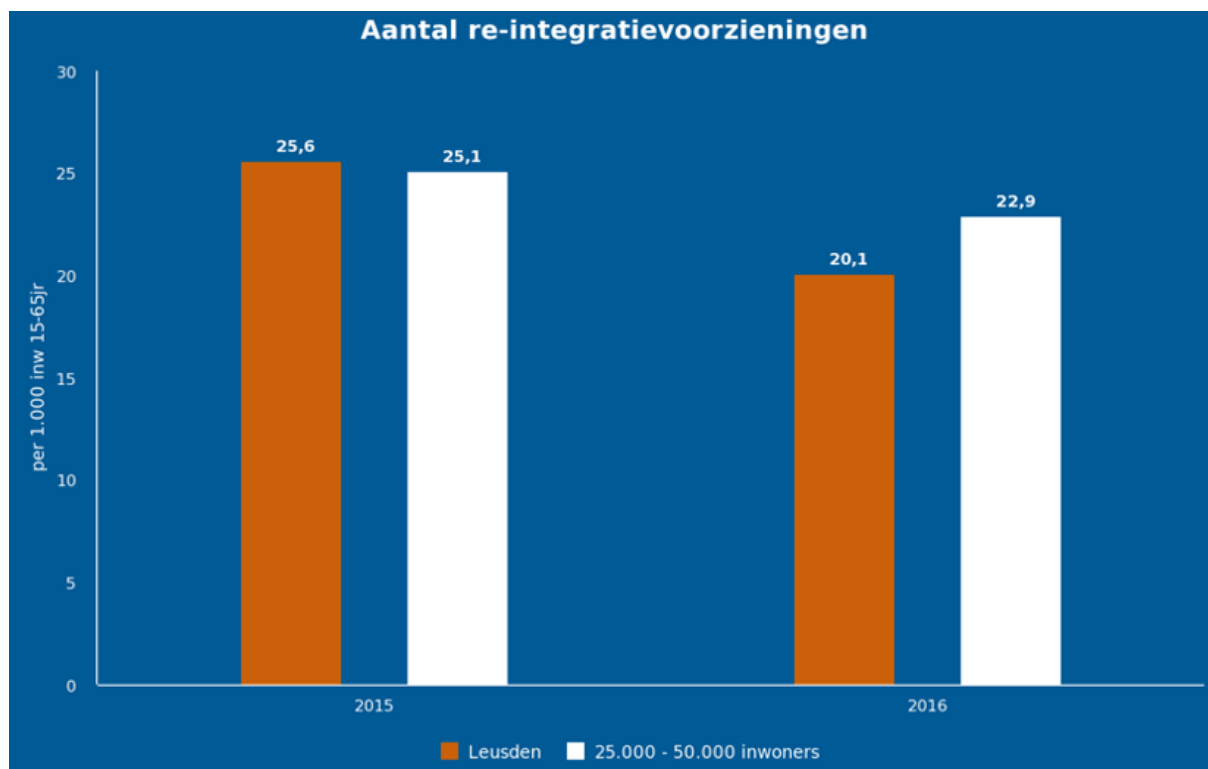
Het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven op een school maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen

Bron: DUO Dienst Uitvoering Onderwijs

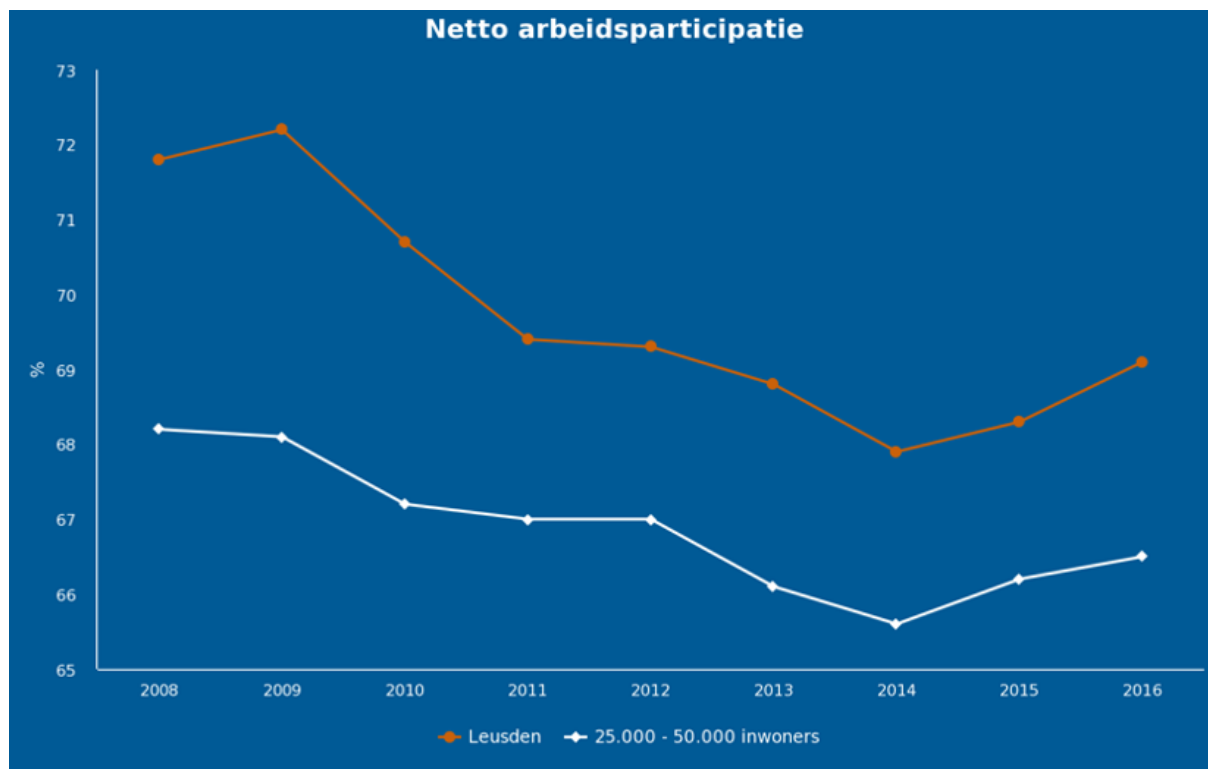
Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners

Bron: CBS - Participatie Wet

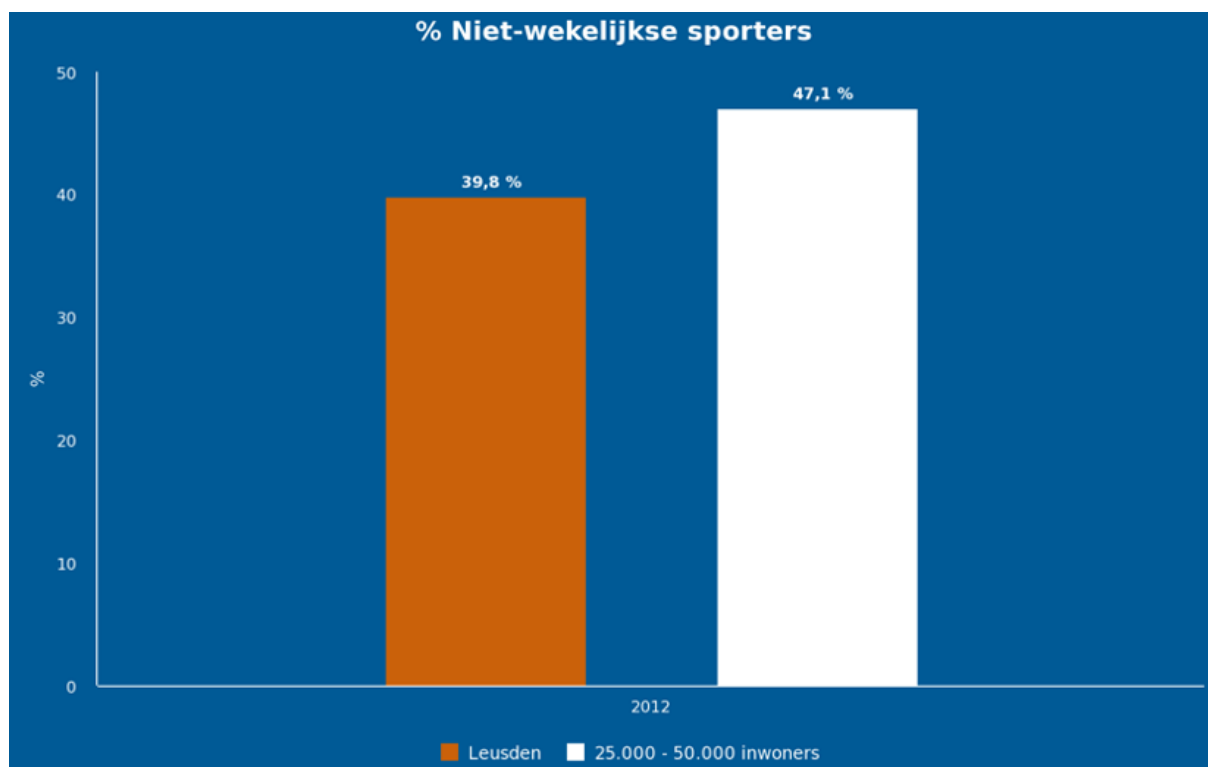
Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

Bron: CBS - Participatiewet

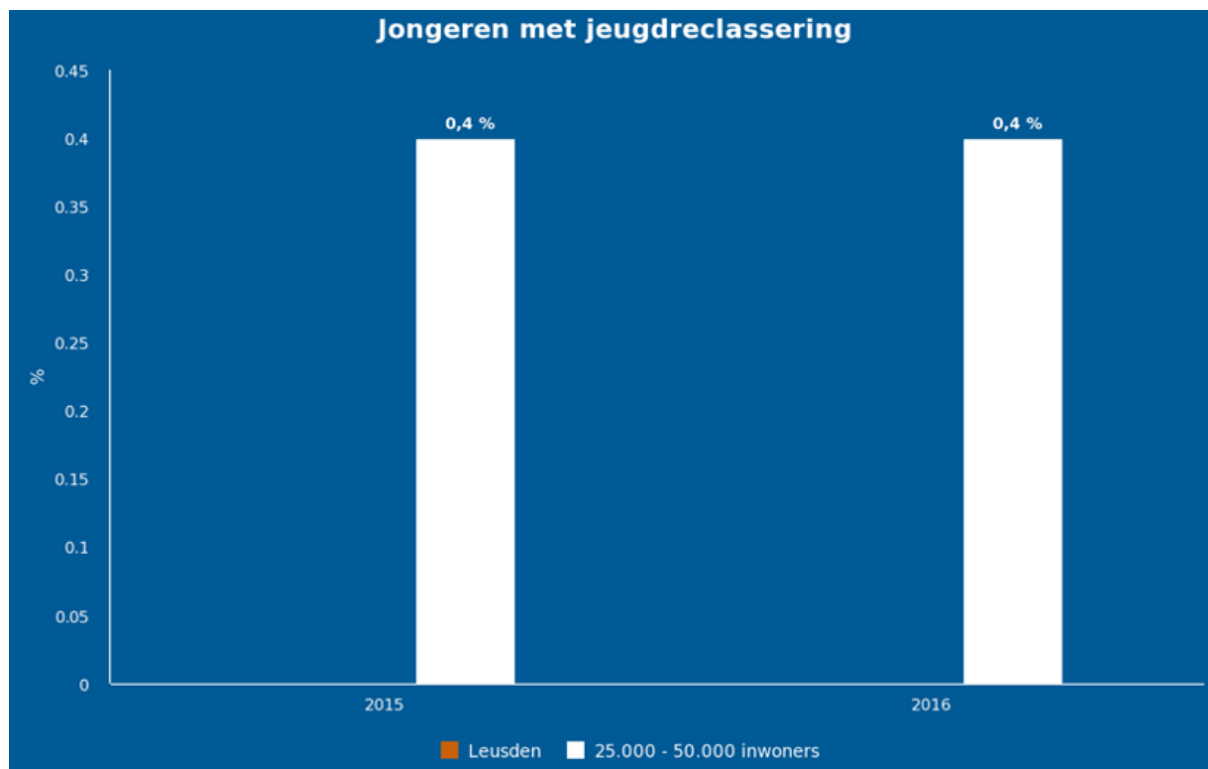
Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

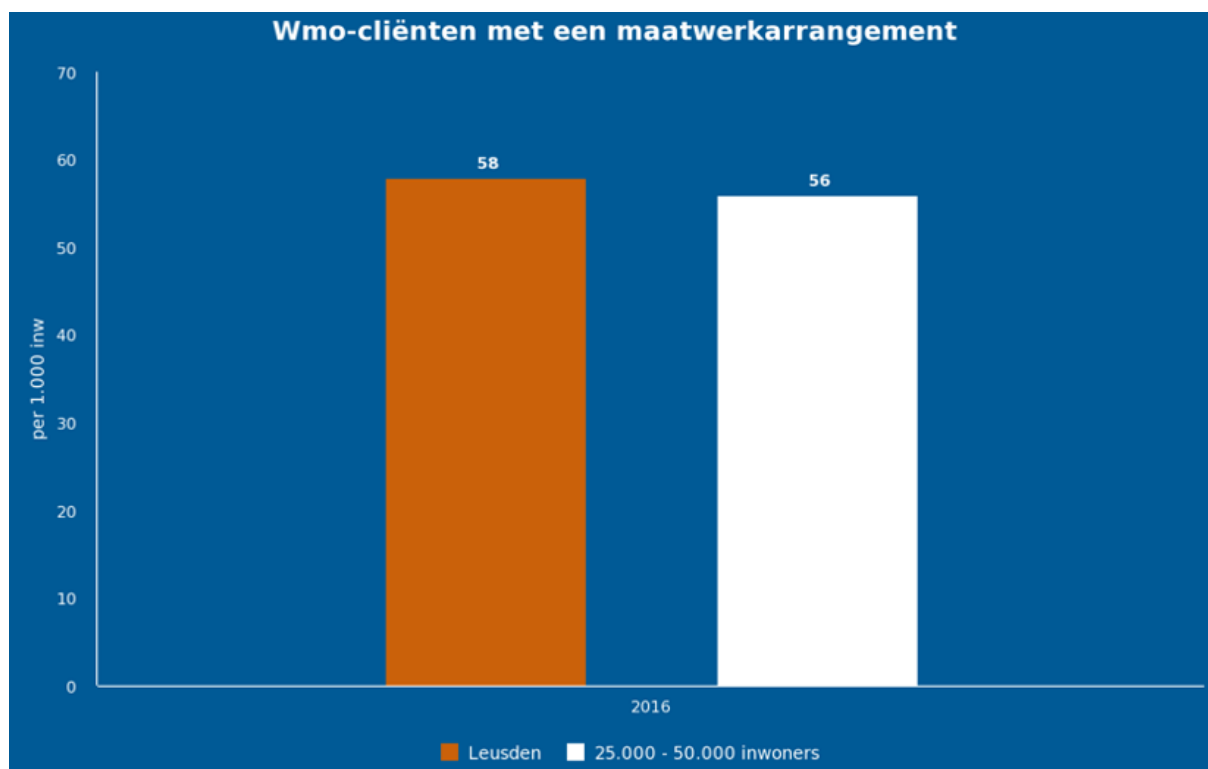
Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners

Bron: RIVM - Zorgatlas

Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

Bron: CBS-Jeugd

Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op aantal deelnemende gemeenten

Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Domein Ruimte

Domein Ruimte

Doorbouwen op de kracht van Leusden op het raakvlak van dorpse kwaliteiten en regionale dynamiek.

Ambitie ruimte en wonen

Met behoud van het dorpse en groene karakter van Leusden wordt ruimte gegeven aan woningbouw, bedrijvigheid en voorzieningen.

Ambitie verkeer en vervoer

Leusden is goed bereikbaar en veilig voor auto, fiets, openbaar vervoer en voetganger.

Ambitie economie

De economie is van belang voor de werkgelegenheid, vitaliteit en identiteit van Leusden. Wij creëren kansen voor en bieden ruimte aan de ontwikkeling van de economische sector.

Ambitie buitengebied

We bevorderen en ondersteunen een mooi en vitaal buitengebied met ruimte voor economisch duurzame landbouw, natuur- en landschapsontwikkeling en recreatief medegebruik.

Ambitie cultuurhistorie

Cultuurhistorische waarden tellen volwaardig mee.

1. Ruimte en wonen

1. Ruimte en wonen

Ambitie

Met behoud van het dorpse en groene karakter van Leusden wordt ruimte gegeven aan woningbouw, bedrijvigheid en voorzieningen.

Context en achtergrond

De regio Amersfoort bestaat uit verschillende gemeenten met ieder hun eigen identiteit. De identiteit van Leusden is er één op het raakvlak van dorpse woonkwaliteiten en de regionale dynamiek rond de stad Amersfoort. We willen zelfbewust onze eigen kracht en dynamiek laten zien en daarmee een sterkere positie in de regio innemen. Het is in Leusden thuishouden in een dynamische regio.

We willen een onderscheidend en aanvullend woon- en werkmilieu in de regio blijven bieden. Daarom geven we ruimte aan woningbouwprojecten die voorzien in de vraag (gezinnen, ouderen en starters) en woningen die aanvullend zijn op de woningvoorraad. We houden onze economie sterk en integreren die verder in een cultuur van modern ondernemerschap.

Onze gebouwde omgeving maken we beter en multifunctioneel, uitgaand van de bestaande groene structuur. Door samen met bewoners en belanghebbenden deze projecten op te pakken, versterken we blijvend onze sociale kracht.

Wat willen we bereiken?

- **1. We behouden een toekomstbestendige ruimtelijke opbouw en structuur.**

Voor een duurzaam en goed functionerend stedelijk gebied moeten (nieuwe) ontwikkelingen passen binnen een samenhangend beeld over het functioneren van de kernen Leusden en Achterveld.

De Omgevingsvisie stedelijk gebied Leusden geeft dit samenhangende beeld en doet een uitnodiging aan partijen om met initiatieven te komen die dit beeld gaan realiseren. Voor de periode na 2025 heeft de raad als uitgangspunt genomen 50 woningen per jaar aan de woningvoorraad toe te voegen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R1.1.1 We geven uitvoering aan het aan de Omgevingsvisie stedelijk gebied Leusden gekoppelde uitvoeringsprogramma**

De Omgevingsvisie geeft op hoofdlijnen en in samenhang tussen de verschillende beleidsvelden de beoogde ontwikkelingsrichting van Leusden. Op een aantal onderdelen wordt aanvullend beleid geformuleerd en worden betrokkenen uitgenodigd de visie invulling te geven. Ook worden bestemmingsplannen in lijn gebracht met de

inhoud van de visie en roloppvatting van de gemeente wat betreft uitnodigingsplanologie. Hierbij staan initiatieven die bijdragen aan de gemeentelijke visie en ambitie voorop in plaats van regels wat wel en niet mag. De Omgevingsvisie bevat een uitvoeringsagenda, waarin de verschillende activiteiten zijn opgenomen met daaraan gekoppeld een termijncalendar.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **R1.1.2 We bereiden ons voor op de invoeringsdatum van de Omgevingswet**

De gemeentelijke organisatie wordt voorbereid op de invoering van de Omgevingswet in 2019. In dit verband worden er nieuwe instrumenten geïntroduceerd, zoals de in activiteit 1 genoemde Omgevingsvisie. Op basis van de Omgevingsvisie landelijk gebied wordt in 2018 een pilot voor een Omgevingsplan gestart. Omdat de Omgevingswet van gemeenten een andere werkwijze vraagt moeten andere werkprocessen en een nieuw informatiesysteem worden ontwikkeld. Niet in de laatste plaats vraagt deze wet ook een verandering in de organisatiecultuur.

De samenwerking met de provincie, waterschap en RUD wordt vernieuwd.

Na de voorbereiding zijn we in staat om flexibel in te spelen op initiatieven uit de samenleving in aansluiting op de ambities uit de omgevingsvisies (uitnodigingsplanologie)

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **2. We zorgen voor voldoende, betaalbare en kwalitatief goede sociale huurwoningen voor mensen met een laag inkomen.**

Artikel 22 van de Grondwet bepaalt “de bevordering van voldoende woongelegenheid voorwerp van zorg der overheid.” Dit slaat vooral op woningen voor die categorie woningzoekenden die afhankelijk zijn van sociale huurwoningen. “Voldoende woningen” betekent dat het aantal voor verhuur beschikbaar komende sociale huurwoningen zo groot is dat woningzoekenden binnen een redelijke termijn een passende woning vinden Door nieuwbouw, het bevorderen van doorstroming en regels over woningtoewijzing kan dit onder andere worden bewerkstelligd. De partij in Leusden die sociale huurwoningen bouwt en verhuurt is Woningstichting Leusden.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Woningstichting Leusden en Huurders Leusden Voor Elkaar

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R1.2.1 We monitoren de vraag naar sociale huurwoningen (zie ook activiteit 2 bij doelstelling 3)**

In de Woonvisie Leusden 2016- 2025 is opgenomen dat tot 2025 300 extra sociale huurwoningen worden bijgebouwd, waarvan 150 woningen tot 2020. Met dit aantal lijkt de beschikbaarheid voldoende voor de verwachte omvang van de vraag. Omdat prognoses veranderen in de tijd is naar aanleiding van de concept Regionale Ruimtelijke Visie regio Amersfoort besloten jaarlijks de lokale en regionale vraag naar woningen te monitoren en hierover aan de raad te rapporteren.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R1.2.2 We maken met Woningstichting Leusden afspraken over locaties voor de bouw van sociale huurwoningen**

Met Woningstichting Leusden is afgesproken dat zij tot 2025 300 sociale huurwoningen realiseren. Voor de realisatie hiervan zijn zij enerzijds afhankelijk van door de gemeente hiervoor beschikbaar te stellen bouwlocaties. Ook kan door de gemeente aan derden worden aangegeven dat tenminste 30% sociale huurwoningen moeten worden gebouwd en hiervoor Woningstichting Leusden als mogelijk eigenaar hiervan naar voren schuiven.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R1.2.3 We onderzoeken mogelijkheden om meer betaalbare sociale huurwoningen beschikbaar te krijgen**

Met in ieder geval Woningstichting Leusden (WSL) en Huurders Leusden Voor Elkaar wordt onderzocht of en zo ja, met inzet van welke instrumenten meer sociale huurwoningen beschikbaar kunnen komen voor mensen met een laag inkomen. Bij dit onderzoek en de mogelijk in te zetten instrumenten worden onder andere de pilot van WSL voor doorstroming voor senioren en de medio 2017 uitgevoerde evaluatie van 2 jaar Woningnet Eemvallei betrokken. De gemeenteraad wordt over de uitkomsten van het onderzoek en de in te zetten instrumenten geïnformeerd.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. We zorgen voor voldoende en kwalitatief goede woningen voor gezinnen, senioren en één- en tweepersoonshuishoudens.**

Voor het behoud van een vitale woongemeente met een daarbij behorende voorzieningenniveau wordt ruimte gegeven aan een bouwprogramma van 1.000 woningen tot 2025 voor voornamelijk gezinnen en daarnaast senioren en één- en tweepersoonshuishoudens.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Woningstichting Leusden, Huurders Leusden Voor Elkaar, Initiatiefnemers voor bouwprojecten

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R1.3.1 We monitoren vraag en aanbod van woningen (zie ook activiteit 1 bij de doelstelling “We zorgen voor voldoende, betaalbare en kwalitatief goede sociale huurwoningen voor mensen met een laag inkomen”)**

Tot 2025 wordt ingezet op het versneld realiseren van een bouwprogramma van circa 1.000 woningen. Vraag en aanbod van woningen worden jaarlijks gemonitord en hierover wordt aan de gemeenteraad gerapporteerd. Onderdeel van de rapportage is of en in welke mate de ambitie van 1.000 woningen wordt gerealiseerd.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R1.3.2 We bieden een platform voor een periodieke expertmeeting over de lokale woningmarkt**

Tot 2025 wordt ruimte gegeven voor het versneld realiseren van een bouwprogramma van circa 1.000 woningen. Deze bouwproductie is verspreid over een aantal bouwprojecten. Uit woningmarktonderzoek blijkt de vraag naar woningen kleiner is dan het voorgestane bouwprogramma. Om de theorie van de onderzoeken te verrijken met actuele marktkennis én om initiatiefnemers elkaar te laten informeren over hun projecten en ontwikkelingen op de Leusdense woningmarkt wordt in 2018 voor de eerste keer een expertmeeting georganiseerd.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **4. Bijdragen aan een toekomstbestendig en vitaal Hart van Leusden.**

De detailhandel in “De Hamershof” staat onder druk en verdere leegstand ligt op de loer. Op basis van een met ondernemers, bewoners en eigenaren opgestelde visie op de toekomst van dit hoofdcentrum worden door verschillende partijen plannen ontwikkeld voor de renovatie van uiterlijk van winkels, woningen en openbare ruimte.

In dit kader wordt gewerkt aan het aantrekken van nieuwe functies en het herschikken van bestaande functies. Ondernemers investeren in het “merk” Hart van Leusden, eigenaren investeren in nieuwbouw of verbetering van panden en de gemeente investeert in vernieuwing van de openbare ruimte.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Ondernemersvereniging Hamershof, LOF, VVE Hamershof H1 en andere eigenaren en ondernemers

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R1.4.1 Uitvoeren van het vastgestelde herinrichtingsplan voor de openbare ruimte. We verbeteren en vervangen gefaseerd de inrichting van de openbare ruimte**

Het plan wordt in samenhang met het plan voor herstructurering van de verkeersstructuur (activiteit 2) uitgevoerd. De uitvoering vindt gefaseerd plaats. De eerste fases aan de Librije en rond het nieuwe Huis van Leusden worden in 2018 uitgevoerd. De overige fases (Grutterij, Kooikersgracht, Het Plein, De Smidse en de Hamersveldseweg) worden, afhankelijk van de planning van derden, naar verwachting in 2019 en 2020 uitgevoerd.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R1.4.2 Herstructureren van de verkeersontsluiting aan de oostzijde van de Hamershof**

Mede op verzoek van de gemeenteraad is gezocht naar een nieuwe ontsluitingsstructuur van de Hamershof. Deze ontsluiting moet er voor toe leiden dat een goede verbinding tot stand komt tussen het nieuwe Huis van Leusden en 't Erf. Ook moeten hiermee een aantal verkeersknelpunten oplost. Het plan voor de verkeersontsluiting is ontworpen in samenhang met het plan voor de herinrichting van het openbare ruimte.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R1.4.3 Invoeren van een blauwe zone op een aantal plekken in de Hamershof**

Gemeente Leusden

Op verzoek van een aantal stakeholders in het gebied, die op een aantal tijdstippen in de week parkeerverlast ondervinden voor hun klanten, is onderzocht of en hoe door parkeerregulering deze overlast kan worden teruggebracht. In 2018 wordt op een aantal plekken in de Hamershof een blauwe zone ingevoerd.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

Relevante beleidsnotities

Provinciale ruimtelijke structuurvisie

Woonvisie raadsvoorstel

Woonvisie raadsbesluit

Woonvisie woonagenda

Omgevingsvisie stedelijk gebied (niet bijgevoegd, wordt in januari 2018 vastgesteld)

Omgevingsvisie landelijk gebied (niet bijgevoegd, wordt in januari 2018 vastgesteld)

Regionale Ruimtelijke Visie regio Amersfoort (niet bijgevoegd, wordt in december 2017 vastgesteld)

2. Verkeer en vervoer

2. Verkeer en vervoer

Ambitie

Leusden is goed bereikbaar en veilig voor auto, fiets, openbaar vervoer en voetganger

Context en achtergrond

Een goed bereikbaar Leusden is een randvoorwaarde voor een aantrekkelijk woon -en werkklimaat. Met het doorzetten van het economisch herstel en de daarmee samenhangende groei van de werkgelegenheid, neemt ook de mobiliteit toe. Wat het autogebruik betreft lijkt er sprake te zijn van een inhaalslag. Ook op het gemeentelijk wegennet zijn de effecten hiervan merkbaar. Om te zorgen dat Leusden bereikbaar blijft is het gewenst dat sterker wordt ingezet op de alternatieven voor de auto.

Komend jaar wordt een nieuw mobiliteitsplan voorbereid waarin de bereikbaarheid van Leusden integraal wordt gezien. Het eerder aangekondigde fietsplan, waarin maatregelen worden benoemd om het fietsgebruik te stimuleren, wordt hierop afgestemd.

Verder wordt aandacht besteed aan de parkeernormensystematiek die ook door wijzigingen op gebied van Ruimtelijke Ordening om actualisering vraagt.

Wat willen we bereiken?

- **1. Streven naar een afname van het aantal (letsel)ongevallen en het verhogen van het verkeersveiligheidsgevoel.**

We streven naar een afname van het aantal (letsel)ongevallen en het verhogen van het veiligheidsgevoel. Ongevallen met of zonder letsel zijn meetbaar. Het gevoel van veiligheid daarentegen is ook een factor van belang. Door de (inrichting van de) verkeersinfrastructuur, verkeersmaatregelen en aanwijzingen langs de weg maar ook door gedragsbeïnvloeding, kunnen zowel de objectieve als de subjectieve verkeersveiligheid positief worden beïnvloed.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R2.1.1 Aanleg vrijliggend fietspad langs de Hamersveldseweg (tussen Leusbroekerweg en de Grasdrogerijweg)**

Langs de westzijde van de Hamersveldseweg wordt een fietspad aangelegd. De indruk bestaat dat veel fietsers de Hamersveldseweg nu links laten liggen omdat deze weg als onveilig wordt ervaren. Deze maatregel moet bijdragen aan een verhoging van de (beleefde) verkeersveiligheid.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **R2.1.2 Aanpassing kruispunt Burg. Van der Postlaan-Hertenhoeve- 't Erf**

Deze ingewikkelde kruising wordt door velen als onveilig ervaren. Diverse bewoners uit de wijk Akkerhoeve hebben aangedrongen op een aanpassing hiervan. In het kader van het project Hart van Leusden wordt voorgesteld om 't Erf ter hoogte van de Burg. Van der Postlaan af te sluiten voor autoverkeer. Daarmee wordt de Hertenhoeve voor autoverkeer een zogenaamde T-aansluiting. Deze is veel overzichtelijker en daarmee ook veiliger.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R2.1.3 Aanpassing kruispunt Zwarteweg-Olmenlaan-Ruige Velddreef**

Onder andere door de voorgenomen bouw van het nieuwe onderkomen van AFAS moet het kruispunt Zwarteweg-Olmenlaan-Ruige Velddreef worden aangepast. De in- en uitrit van het nieuwe bedrijfspand komt aan de Olmenlaan te liggen. Dit betekent dat de verkeersdruk rond de aansluiting Olmenlaan-Zwarteweg toeneemt. Uit oogpunt van verkeersveiligheid is het gewenst deze kruising om te bouwen tot een rotonde.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **R2.1.4 Effectieve inzet smileys**

Door zogeheten smileys worden weggebruikers op een vriendelijke manier attent gemaakt op de door hen gereden snelheid. Het gebruik van dit middel kan bijdragen aan ander c.q. aangepast rijgedrag. Bovendien wordt het veiligheidsgevoel door de inzet van deze apparaten versterkt. De plaatsen waar de smileys worden opgehangen worden zoveel mogelijk in overleg met de aanvragers/belanghebbenden bepaald.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **2. Inzetten om meer mensen op de fiets en uit de auto te krijgen.**

Het bevorderen van het fietsgebruik is goed voor de bereikbaarheid, het milieu en de gezondheid. Door een gericht maatregelenpakket willen wij het gebruik van de fiets, voor met name verplaatsingen binnen de gemeente, aantrekkelijker maken.

Komend jaar wordt een fietsplan opgesteld waarin concrete voorstellen worden gedaan om het fietsgebruik te verhogen

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R2.2.1 De aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Hamersveldseweg (tussen Leusbroekerweg en Grasdroyerijweg)**

Wij gaan de Hamersveldseweg-zuid herinrichten in combinatie met de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de westzijde van deze weg. Het verbeteren van de verkeersinfrastructuur geeft fietsers letterlijk meer ruimte en moedigt daarmee aan tot gebruik.

Portefeuillehouder: Wim Vos

- **3. Doorstroming op het hoofdwegennet verbeteren.**

Wij gaan de doorstroming op het hoofdwegennet verbeteren. Het woon- en werkklimaat van Leusden is gebaat bij een vlotte doorstroming van het verkeer op de hoofdwegen. Een goede bereikbaarheid is een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven, of woningzoekenden. Een betere doorstroming draagt bij aan een snellere bereikbaarheid van voorzieningen. Dit kan ook een positief effect hebben op de milieubelasting (rond drukkere kruispunten).

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	-

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R2.3.1 Verruimen capaciteit van het kruispunt Groene Zoom-Noorderinslag-Heiligenbergerweg**

Door uitbreiding en verlenging van het aantal opstelstroken kunnen de wachttijden rond dit kruispunt voor zowel het autoverkeer, fietsverkeer als het openbaar vervoer worden verkort. Dit is goed voor de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid.

Portefeuillehouder: Wim Vos

Relevante beleidsnotities

Verkeersplan Achterveld 2013

3. Economie

3. Economie

Ambitie

De economie is van belang voor de werkgelegenheid, vitaliteit en identiteit van Leusden. Wij creëren kansen voor en bieden ruimte aan de ontwikkeling van de economische sector.

Context en achtergrond

Het bieden van duurzaam perspectief aan economische functies en het creëren van kansen voor (nieuwe vormen van) economie is van wezenlijk belang voor een vitale economische sector. Er is sprake van kantorenleegstand en langzaam oplopende leegstand van winkels.

Daarom is het juist nu van belang te investeren in goed functionerende gebieden waar mensen kunnen werken: kantorenlocaties, bedrijventerreinen, winkels en werkgelegenheid aan huis. Op De Buitenplaats en aan de Larikslaan bieden we ruimte aan nieuwe ontwikkelingen (verkoop bedrijfskavels). Daarnaast zetten we in op het transformeren van verouderde kantoren naar andere functies, bijvoorbeeld Princenhof / Speelkamp.

De winkelcentra zijn van belang voor de werkgelegenheid, maar spelen ook een belangrijke rol in de leefbaarheid en het voorzieningenniveau. Wij zetten in op levendige en aantrekkelijke centra, met ruimte voor winkels, horeca en andere publiektrekkende functies. Het accountmanagement is uitgebreid en de contacten met het bedrijfsleven worden structureel onderhouden en uitgebouwd. We monitoren hiermee ook de ontwikkelingen in de markt. Regionale samenwerking wordt belangrijker.

Wat willen we bereiken?

- **1. Realiseren duurzame vitale werklocaties.**

Ondernemers moeten letterlijk ruimte hebben om te ondernemen. Daarbij gaat het om het bieden van locaties die toekomstbestendig zijn. Ze moeten aansluiten op de behoeften van de ondernemers.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Bewoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, projectontwikkelaar

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R3.1.1 Aanbieden / verkopen van bedrijfskavels Larikslaan en De Buitenplaats**

Voor het gebied tussen Groene Zoom, Larikslaan en Olmenlaan (deel van Princenhof) is in 2017 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Dat geldt ook voor De Buitenplaats. Op beide terreinen worden in 2018

bedrijfskavels te koop aangeboden, om ruimte te creëren voor ondernemers (nieuwkomers of Leusdense ondernemers die willen verhuizen).

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R3.1.2 We stimuleren de transformatie / herontwikkeling van 10.000 m² verouderde kantoorpanden**

In de Visie werklocaties (2014) worden gebieden benoemd met verouderde kantoorpanden waar transformatie / herontwikkeling een kans is (Princenhof, Ruige Veld/Speelkamp). Er zijn kanskaarten opgesteld, waarmee eigenaren van vastgoed uitgedaagd worden hierover na te denken. Zij vinden in de gemeente een actieve partner. In 2017 zijn vergunningen verstrekt voor de transformatie van ruim 5.000 m² kantoor. De transformatie / herontwikkeling van nog 10.000 m² verouderde kantoren is een langjarige doelstelling die doorloopt tot 2030. De provincie Utrecht en de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht ondersteunen met kennis en middelen.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R3.1.3 Conform het resultaat van de evaluatie “activatieproject De Horst” eind 2017, ondersteunen we de gebiedsaanpak voor dit terrein in 2018**

In 2016 / 2017 is het activatieproject “De Horst” ondersteund door gemeente en provincie. Deze locatie willen we als kantorenlocatie behouden en versterken. Het activatieproject om De Horst, samen met ondernemers en vastgoedeigenaren, te verlevendigen en aantrekkelijker te maken, wordt in 2018 conform de evaluatie eind 2017 vervolgd. Samenwerking rondom netwerkevents, mobiliteit / parkeren, beveiliging, duurzaamheid en promotie wordt versterkt. De gemeente stimuleert en faciliteert.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **2. Behoud van de werkgelegenheid in Leusden.**

De afgelopen jaren neemt het aantal banen in Leusden langzaam af. Alleen in 2015 zagen we een toename van het aantal banen (+1000) door de komst van Achmea. Aangekondigd is dat deze banen de komende jaren weer verdwijnen. Achmea buiten beschouwing latend, verdwenen er in 2016 in Leusden meer dan 400 banen (-3,1%). Deze afname is groter dan in de rest van regio, waar het aantal banen redelijk stabiel bleef in 2016. Dat vraagt erom stevig in te zetten op het behoud van werkgelegenheid en de afname van werkgelegenheid te stoppen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Ondernemers, makelaars

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R3.2.1 We verkopen bedrijfskavels aan de Larikslaan en op De Buitenplaats**

Het werven en behouden van bedrijven door het te koop aanbieden van aantrekkelijke bedrijfskavels (in verschillende marktsegmenten) op het terrein “Larikslaan” en op “De Buitenplaats”. Hiermee wordt ingezet op het behoud van werkgelegenheid. De verkoop is in het najaar van 2017 van start gegaan.

- **3. Verbeteren van de dienstverlening aan het bedrijfsleven door middel van accountmanagement.**

Goede, adequate dienstverlening aan het bedrijfsleven wordt vormgegeven door het voeren van accountmanagement. Het accountmanagement is uitgebreid en we voeren proactief gesprekken met bedrijven (vestigen, uitbreiden etc.), begeleiden hen met vragen aan de gemeente en monitoren de ontwikkelingen in de markt.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Bedrijfsleven, buitenreclame-exploitanten

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R3.3.1 Aanbrengen van focus en intensiveren van het accountmanagement bedrijven**

Het aanbrengen van focus in het accountmanagement (doelgroepen), het intensiveren van de bedrijfscontacten en het opzetten van een systeem om ontwikkelingen te monitoren. Daarnaast continue aandacht voor de inbedding van accountmanagement in de organisatie.

- **R3.3.2 Actualiseren reclamebeleid**

Ondernemers hebben behoefte aan ruimte om reclame te kunnen maken voor hun bedrijf / product. Zichtbaarheid is voor hen van belang. De nota reclamebeleid dateert uit 2000 en is verouderd. De wereld van buitenreclame verandert snel. Daarnaast lopen de komende jaren onze contracten met buitenreclame-exploitanten af. Nieuw reclamebeleid (2018) dat aansluit op actuele ontwikkelingen en behoeften vormt de basis voor de komende aanbestedingstrajecten.

- **4. Versterken van compacte, levendige en dynamische winkelgebieden (Coalitie Uitvoerings Programma 7.6).**

Levendige, aantrekkelijke winkelgebieden zijn van belang voor de leefbaarheid, het voorzieningenniveau en de werkgelegenheid in Leusden. Nu de winkelleegstand verder oploopt, zetten we in op het versterken van de winkelcentra.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat

	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	Vastgoedeigenaren, winkeliers
Lokale partners	Vastgoedeigenaren, Winkeliers

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R3.4.1 Implementatie van het exploitatieplan voor de warenmarkt in “De Biezenkamp”**

In 2017 is een nieuw exploitatieplan opgesteld voor de warenmarkt. Doel is dit plan in 2018 te implementeren en daarmee het functioneren van de markt (en daarmee winkelcentrum de Biezenkamp) te verbeteren. Bijvoorbeeld door verzelfstandiging, branching of verlenging van de markt.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R3.4.2 We dragen bij aan een toekomstbestendig Hart van Leusden (omgeving Hamershof)**

We voeren het door de raad in september 2017 vastgestelde herinrichtingsplan voor de openbare ruimte uit. De verkeersontsluiting aan de oostzijde van de Hamershof wordt geherstructureerd. Op een aantal plekken in de Hamershof wordt een blauwe zone ingevoerd. We verlenen medewerking aan (ruimtelijke) initiatieven die bijdragen aan de visie op de toekomst van een vitaal Hart van Leusden.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R3.4.3 We versterken De Biezenkamp als levendig en herkenbaar winkel en horecagebied**

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R3.4.4 We verkennen de mogelijkheden om tot concentratie van winkels in winkelgebieden te komen**

De nota detailhandel zet in op het concentreren van winkels in de winkelgebieden en het vullen van leegstaande panden in de centra. We gaan actief in gesprek met vastgoedeigenaren van solitaire winkels (winkels buiten de winkelcentra) om winkels te verplaatsen. Daarnaast tasten we herontwikkelingsmogelijkheden af voor de leegkomende panden.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **5. Ondernemers moeten hun zaken met de overheid digitaal kunnen doen (Coalitie Uitvoerings Programma 7.1 en 7.3).**

De overheid wil de dienstverlening aan ondernemers verbeteren. Het ministerie van Economische Zaken streeft ernaar dat bedrijven hun zaken met de overheid digitaal kunnen afhandelen. In afwachting van de ontwikkeling van “Mijn Overheid voor ondernemers” in 2018 (Ministerie EZ), verwachten wij geen activiteit in 2018 maar in 2019.

Relevante beleidsnotities

Visie werklocaties Leusden 2030 (2014)

Nota detailhandel (2015)

Thematische Structuurvisie Kantoren, provincie Utrecht

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening

Gemeente Leusden

4. Buitengebied

4. Buitengebied

Ambitie

We bevorderen en ondersteunen een mooi en vitaal Buitengebied met ruimte voor economisch duurzame landbouw, natuur- en landschapsontwikkeling en recreatief medegebruik.

Context en achtergrond

Leusden heeft een omvangrijk en afwisselend buitengebied. Dit buitengebied is belangrijk voor de ruimtelijke kwaliteit, identiteit en vitaliteit van Leusden.

Een mooi en vitaal buitengebied krijgt vorm door:

1. het realiseren van een duurzaam economisch perspectief voor de Leusdense landbouw;
2. werken aan behoud en versterking van natuur- en milieuwwaarden in een aantrekkelijk landschap;
3. het bevorderen van het recreatief medegebruik.

De raad besluit deze raadsperiode over een nieuwe (omgevings-)visie voor het buitengebied. Een visie die uitnodigt tot meer dynamiek voor realisatie van vast te stellen ambities en doelstellingen. We starten in 2018 met omzetting vastgestelde visie naar een omgevingsplan (nieuw bestemmingsplan op leest van Omgevingswet).

Provinciale plannen voor het buitengebied vragen om ondersteuning door gemeenten. De provincie stelt hiervoor inzet en geld beschikbaar, waarvan Leusden profiteert.

Wat willen we bereiken?

- **1. We versterken de band tussen de stad en het platteland.**

Stad en land meer van elkaar laten profiteren vormt de inzet. Thema's die mogelijkheden bieden zijn voedsel, educatie, recreatie, duurzame energie en sociale innovatie.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Vallei Horstee en veel andere partijen

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R4.1.1 We ondersteunen Leader Gelderse Vallei (zie ook doelstellingen Realiseren duurzaam economisch perspectief en Benutten recreatieve mogelijkheden buitengebied)**

Leader Gelderse Vallei vormt een initiatief van en voor het gebied dat bijdraagt aan versterken van de band tussen de stad en het platteland. 2017 heeft in het teken gestaan van het verzamelen van kansrijke projecten. Uitvoering start in 2018. Europa, provincie, gemeenten en het gebied dragen de financiering.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.1.2 We voeren de omgevingsvisie buitengebied uit**

Gemeente Leusden

In de omgevingsvisie worden ambities en mogelijk maatregelen voor het versterken van band tussen de stad en het platteland benoemd. De visie wordt in deze raadsperiode ter besluitvorming voorgelegd en de uitvoering start in 2018.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. We realiseren een duurzaam economisch perspectief.**

Een mooi en vitaal buitengebied vraagt om een buitengebied met een duurzaam economisch perspectief.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Vallei Horstee, landgoed De Boom en veel andere partijen

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R4.2.1 We stimuleren initiatieven uit de samenleving voor de aanleg van breedband in het buitengebied**

In 2017 zijn de voorbereidende werkzaamheden getroffen voor de aanleg van een glasvezelnetwerk in Leusden. Bij voldoende animo (tenminste 60% deelnemers) wordt het glasvezelnetwerk in 2018 aangelegd en in gebruik genomen.

De gemeente faciliteert dit met vergunningverlening e.d.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.2.2 We ondersteunen de uitvoering van convenant De Boom**

Provincie Utrecht, gemeente Leusden en Stichting de Boom voeren samen de maatregelen uit het convenant uit. Versterking van het economisch perspectief voor de melkveehouderijen en het saneren van de varkenshouderijen vormt de inzet. Wij verlenen hieraan de noodzakelijke planologische medewerking.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.2.3 We ondersteunen Leader Gelderse Vallei**

Leader Gelderse Vallei vormt een initiatief van en voor het gebied. 2017 heeft in het teken gestaan van het verzamelen van kansrijke projecten voor het verbinden van stad en platteland. In 2018 start de uitvoering. Verbinden biedt economisch perspectief voor boeren door bijvoorbeeld verkoop van streek-eigen producten in de stad of het leveren van energie aan de stad.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.2.4 We geven uitvoering aan het programma 2017-2019 voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing van de Regio Amersfoort**

De komende 15 jaar zal een flinke oppervlakte stallen en bedrijfswoningen leeg komen te staan (schatting van 5 ha). Dit kan een bedreiging vormen voor een mooi en economisch vitaal buitengebied. Het programma bestaat uit maatregelen die het groeiende vraagstuk van een antwoord kunnen voorzien. Deze problematiek overstijgt de gemeentegrenzen en wordt daarom in regioverband opgepakt.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.2.5 We voeren omgevingsvisie buitengebied uit**

De omgevingsvisie benoemt ambities en mogelijk maatregelen voor realisatie van een duurzaam economisch perspectief. De uitvoering van de visie start in 2018.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **3. We behouden en versterken de natuur.**

Een mooi en vitaal buitengebied vraagt om het behoud en de versterking van de natuur. Leusden beschikt over veel bos- en natuurgebieden en beken als onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (nieuwe benaming voor Ecologische HoofdStructuur).

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Landgoederen De Boom en Den Treek-Henschoten, Vallei Horstee en veel andere partijen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R4.3.1 We stellen een nieuw uitvoeringsprogramma op voor het Landschapsontwikkelingsplan**

In samenwerking met lokale partners maken we een programma voor de uitvoering van het herziene Landschapsontwikkelingsplan. De uitvoering van het programma gebeurt in de vorm van projecten, zoals de ondersteuning van agrariërs bij de aanleg van bloemrijke akkerranden en het plaatsen van een oeverwaluwenwand in De Schammer.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.3.2 We ondersteunen de uitvoering van convenant De Boom**

Provincie Utrecht, gemeente Leusden, waterschap Vallei en Veluwe en stichting De Boom voeren samen de maatregelen uit het convenant uit. Het realiseren van nieuwe natuur in de vorm van 55 ha Natuurnetwerk Nederland vormt de inzet. Hiervoor is al 19 ha landbouwgrond vrijgespeeld. Deze verandering in functie vraagt de planologische medewerking van de gemeente.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.3.3 We ondersteunen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug**

Het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug ligt aan de zuidzijde van de A28 en omvat o.a. landgoed Den Treek-Henschoten. De provincies Utrecht en Noord-Holland en andere partijen werken aan uitbreiding van het Nationaal Park tot aan het Eemmeer. Hiervoor wordt een nieuw gebiedsprogramma opgesteld in het belang van natuur, cultuurhistorie en recreatie.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.3.4 We voeren de omgevingsvisie buitengebied uit**

De omgevingsvisie benoemt ambities en mogelijk maatregelen voor behoud en versterken natuur. De visie wordt in deze raadsperiode vastgesteld en de uitvoering start in 2018.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **4. We behouden en versterken een aantrekkelijk landschap.**

Een mooi en vitaal buitengebied vraagt om het behoud van een aantrekkelijk landschap en versterking. Het buitengebied kent een hoge landschappelijke waarde en vormt een kernkwaliteit voor Leusden.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Landgoed De Boom en veel andere partijen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R4.4.1 We onderzoeken de gezamenlijke ambities en financieringsmogelijkheden voor het Langesteeggebied**

De gemeente zet in op het behoud van de cultuurhistorisch waardevolle zichtlijnen en de openheid van het Langesteeggebied. Samen met andere partijen worden de ambities en de financieringsmogelijkheden hiervan onderzocht.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.4.2 We stellen een nieuw uitvoeringsprogramma op voor het Landschapsontwikkelingsplan**

In samenwerking met lokale partners maken we een programma voor de uitvoering van het herziene Landschapsontwikkelingsplan. De uitvoering van het programma gebeurt in de vorm van projecten, zoals bijvoorbeeld een pilot voor Kleine Landschapselementen.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.4.3 We ondersteunen de uitvoering van convenant De Boom**

Provincie Utrecht, gemeente Leusden, waterschap Vallei en Veluwe en Stichting de Boom voeren samen de maatregelen uit het convenant uit. Behoud en versterking van cultuurhistorische waardevolle landschappen vormt de inzet.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.4.4 We voeren de omgevingsvisie buitengebied uit**

De omgevingsvisie benoemt ambities en mogelijk maatregelen voor behoud en versterken aantrekkelijk landschap. De visie wordt in deze raadsperiode vastgesteld en de uitvoering start in 2018.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **5. We benutten de recreatieve mogelijkheden van het buitengebied.**

Een mooi en vitaal buitengebied vraagt om het benutten van de recreatieve mogelijkheden van een prachtig en afwisselend buitengebied. Het versterken van de recreatieve infrastructuur met ondersteunende voorzieningen.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Landgoederen, VVV, Vallei Horstee en veel andere partijen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R4.5.1 We ondersteunen de uitvoering van het convenant De Boom**

Provincie Utrecht, gemeente Leusden en Stichting de Boom voeren samen de maatregelen uit het convenant uit. In dit verband onderzoeken we de mogelijkheid om een agrarisch bedrijf om te zetten in een recreatieve poort.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.5.2 We ondersteunen de uitvoering van het convenant Groene Agenda voor Centraal Buitengebied**

De wandelstructuur binnen het Centraal Buitengebied (beekdal Heiligenbergerbeek tussen Groene Zoom en A28) wordt uitgebreid.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.5.4 We zetten Leusden op de kaart als wandel- en fietsgemeente**

Het stimuleren van projecten die bijdragen aan het op de kaart zetten van de gemeente Leusden als aantrekkelijk gebied om te wandelen en te fietsen. De titel "wandelgemeente van het jaar" vormt een steun in de rug.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R4.5.5 We herzien de verantwoordelijkheid van het beheer over de recreatieve routes en gebieden**

Door het opheffen van het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied moeten de verantwoordelijkheid en beheer van de recreatieve routes en paden opnieuw worden geborgd. We zoeken samen met de andere partners naar passende oplossingen, waarbij het onderbrengen bij het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug wordt verkend.

Portefeuillehouder: Patrick Kiel

- **R4.5.6 We voeren de omgevingsvisie buitengebied uit**

De omgevingsvisie benoemt ambities en mogelijk maatregelen voor benutten recreatieve mogelijkheden van het buitengebied. De visie wordt in deze raadsperiode vastgesteld en de uitvoering start in 2018.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R4.5.3 We ondersteunen Leader Gelderse Vallei**

Leader Gelderse Vallei vormt een initiatief van en voor het gebied. 2017 heeft in het teken gestaan van het verzamelen van kansrijke projecten. De uitvoering start in 2018. Dit kan met projecten die de recreatieve infrastructuur met ondersteunende voorzieningen versterken.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

Relevante beleidsnotities

Integrale ontwikkelingsvisie Leusden heeft het "natuurlijk" (visie Binnen in het Buitengebied).

Bestemmingsplan buitengebied 2009.

Landschapsontwikkelingsplan Gelderse Vallei Gemeente Leusden, aangepaste versie 2017

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening

De strategische keuzes voor het buitengebied in de notitie "Leusden; een dynamisch dorp in een dynamische regio"

5. Cultuurhistorie

5. Cultuurhistorie

Ambitie

Cultuurhistorische waarden tellen volwaardig mee.

Context en achtergrond

De geschiedenis van Leusden reikt terug tot ver in het verleden. Van dit verleden zijn, naast archeologische waarden (oerbos), nog veel gebouwde objecten en historische/landschappelijke structuren (Grebbeinlinie) tastbaar aanwezig. Het tastbare verleden is vooral zichtbaar langs de Hamersveldseweg, de Hessenweg en op de landgoederen. Het vertelt het verhaal én bepaalt de unieke identiteit van Leusden.

Culturele waarden dragen bij aan de kwaliteit van onze leefomgeving. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Dit besef is van belang in een gemeente die sinds de jaren zeventig snel is gegroeid.

Inzet is het versterken van bewustmaking en -wording door behoud, zichtbaarheid en (h)erkenning van het cultuurhistorisch erfgoed.

Wat willen we bereiken?

- **1. Werken aan het behoud van de cultuurhistorische waarden.**

De geschiedenis van Leusden is af te lezen uit de cultuurhistorie. De waarde die dit heeft wordt vooral bepaald door hetgeen we kunnen zien, maar ook door historie die in de bodem is "verstopt".

Wij voelen ons verantwoordelijk om dat, wat er aan cultuurhistorie (nog) aanwezig is, over te dragen aan komende generaties. Het is daarom van belang zoveel mogelijk van deze waarden te behouden. De eigen verantwoordelijkheid van de eigenaren van deze panden staat hierbij voorop. De gemeente wordt hierin bijgestaan door het Adviesteam Ruimtelijke Kwaliteit (ARK), dat onafhankelijk advies geeft over het erfgoed.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Historische Kring Leusden

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R5.1.1 Aanwijzen van ten minste 2 gemeentelijke monumenten**

Het aanwijzen van objecten als gemeentelijk monument gebeurt alleen als de eigenaren hiermee instemmen. Met het aanwijzen worden subsidiemiddelen beschikbaar gesteld voor het treffen van voorzieningen aan deze panden. Hiermee stimuleren we het behoud van deze, uit cultuurhistorisch oogpunt, waardevolle gebouwen. Een 0-meting door de Monumentenwacht Utrecht vormt hier een onderdeel van.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R5.1.2 Opzetten netwerk van monumenteneigenaren**

We organiseren bijeenkomsten met alle eigenaren van beoogde monumenten. De ervaring leert dat het gesprek hierover aangaan bereidwilligheid van betrokkenen creëert om, vanuit een gedeeld gevoel van trots, respectvol om te gaan met onze monumenten.

In 2018 zal een netwerk zijn ontstaan tussen eigenaren, waarbij de gemeente terug kan treden als initiator. We blijven wel monitoren of dit netwerk naar verwachting werkt.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R5.1.3 Beschermen van cultuurhistorische waarden, niet zijnde gemeentelijke monumenten en landschapsstructuren, in een bestemmingsplan**

Niet alle waardevolle objecten zijn of worden als gemeentelijk monument aangewezen. Om de instandhouding van deze objecten zo goed mogelijk te borgen wordt voor deze objecten een paraplubestemmingsplan cultuurhistorie opgesteld. Dit biedt zo veel mogelijk aanvullende bescherming.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **R5.1.4 Implementeren van de cultuurhistorische waardenkaart bij ruimtelijke ontwikkelingen**

De cultuurhistorische waardenkaart wordt geïmplementeerd. Informatie van de kaart kan worden gebruikt in gesprekken met derden over nieuwe ruimtelijke initiatieven. De waardenkaart kan helpen nieuwe beoogde ontwikkelingen in te passen met respect voor de cultuurhistorie.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden, Wim Vos

- **R5.1.5 De waardestelling van waardevolle objecten wordt bepaald**

Veel gebouwde objecten hebben, door de vaststelling van het paraplubestemmingsplan "cultuurhistorie", een vorm van bescherming. De lijst met op deze manier beschermde objecten is gebaseerd op het Monumenten Inventarisatie Project (MIP 1990). Er is een aantal objecten dat qua datering niet in deze inventarisatie is meegenomen. Van deze objecten wordt alsnog een zgn. waardestelling bepaald om onderbouwd aan te tonen dat ze waardevol/karakteristiek zijn voor de historie van Leusden. Deze objecten worden te zijner tijd alsnog onder een beschermend regime gebracht.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

- **2. De herkenbaarheid en zichtbaarheid van monumenten vergroten.**

We gaan het gesprek aan met deskundige partners. Hun kennis gebruiken we om draagvlak te creëren bij eigenaren van cultuurhistorisch waardevolle objecten. Dit komt de zicht- en herkenbaarheid van deze gebouwen ten goede.

Met wie werken we samen?

Samenleving Voorop	De gemeente regelt het
	Partner en gemeente staan samen aan de lat
	De gemeente draagt haar steentje bij
	De gemeente laat het aan de samenleving op
Verbonden partijen	-
Lokale partners	Historische Kring Leusden, lokale verenigingen

Wat gaan we daarvoor doen?

- **R5.2.1 Organiseren van een gemeentelijke Open Monumentendag in combinatie met het uitreiken van de Erfgoedprijs**

We gaan het gesprek aan met partners en deskundigen. Hierdoor creëren we draagvlak wat de zicht- en herkenbaarheid van deze gebouwen ten goede komt.

Portefeuillehouder: Erik van Beurden

Relevante beleidsnotities

Erfgoedverordening Leusden

Subsidieregeling gemeentelijke monumenten Leusden 2015

Beleidsnota archeologie

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Exploitatie	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Lasten	-13.613	-4.543	-5.408	-4.156	-3.254	-2.584
Baten	6.806	2.728	3.475	2.667	5.027	750
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.807	-1.815	-1.933	-1.489	1.773	-1.834
Onttrekkingen	4.731	278	227	314	1.635	663
Stortingen	-457	0	-65	-517	-5.122	-492
Mutaties reserves	4.274	278	162	-203	-3.487	171
Gerealiseerd resultaat	-2.533	-1.537	-1.771	-1.692	-1.714	-1.663

Saldo taakvelden

(bedragen x € 1.000)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0	-50	-50	-50	-50	-50
2.1 Verkeer en vervoer	-3.211	-11	-153	-135	-135	-153
2.2 Parkeren	-29	-66	-60	-60	-60	-60
2.5 Openbaar vervoer	0	-24	-26	-26	-26	-26
3.1 Economische ontwikkelingen	0	-55	-18	-18	-18	-18
3.2 Fysieke bedrijfs - infrastructuur	44	346	-18	-18	-18	-18
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-355	-60	-54	-54	-54	-54
3.4 Economische promotie	-2	26	51	51	17	0
5.4 Musea	0	-20	-20	-20	-20	-20
5.5 Cultureel erfgoed	-175	-108	-103	-103	-92	-92

Gemeente Leusden

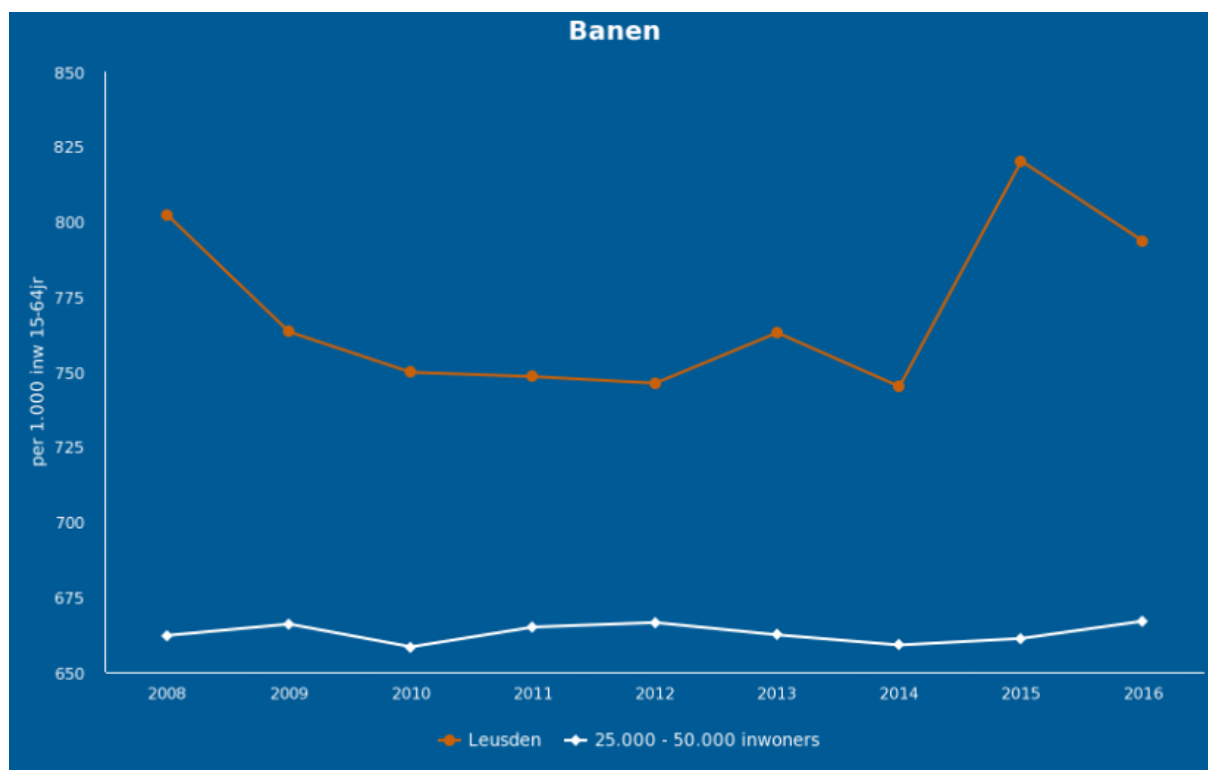
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-574	-176	-454	-446	-446	-446
8.1	Ruimtelijke ordening	-3.499	106	-1.081	-1.018	-711	-653
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	1.353	-1.389	307	663	3.641	0
8.3	Wonen en bouwen	-357	-334	-254	-254	-254	-244
0.10	Toevoeging/onttrekking reserves	4.272	278	162	-203	-3.488	171
		-2.533	-1.537	-1.771	-1.692	-1.714	-1.663

Nieuw beleid

	(bedragen x € 1.000)	Incidenteel 2018	2018	2019	2020	2021
4.1	Bloemrijke akkerranden		12,0	12,0	12,0	12,0
4.2	Open monumentendag					
	- 2018	11,0	x	-	-	-
	- 2019	<u>11,0</u>	-	x	-	-
	Totaal	22,0				
4.3	Klompepad Termatenpad		3,6	3,6	3,6	3,6
4.4	Regionaal programma vrijkomende agrarische bebouwing	7,5	x	-	-	-
4.5	Impuls Hart van Leusden (investering € 400.000)		6,4	22,4	22,4	22,4

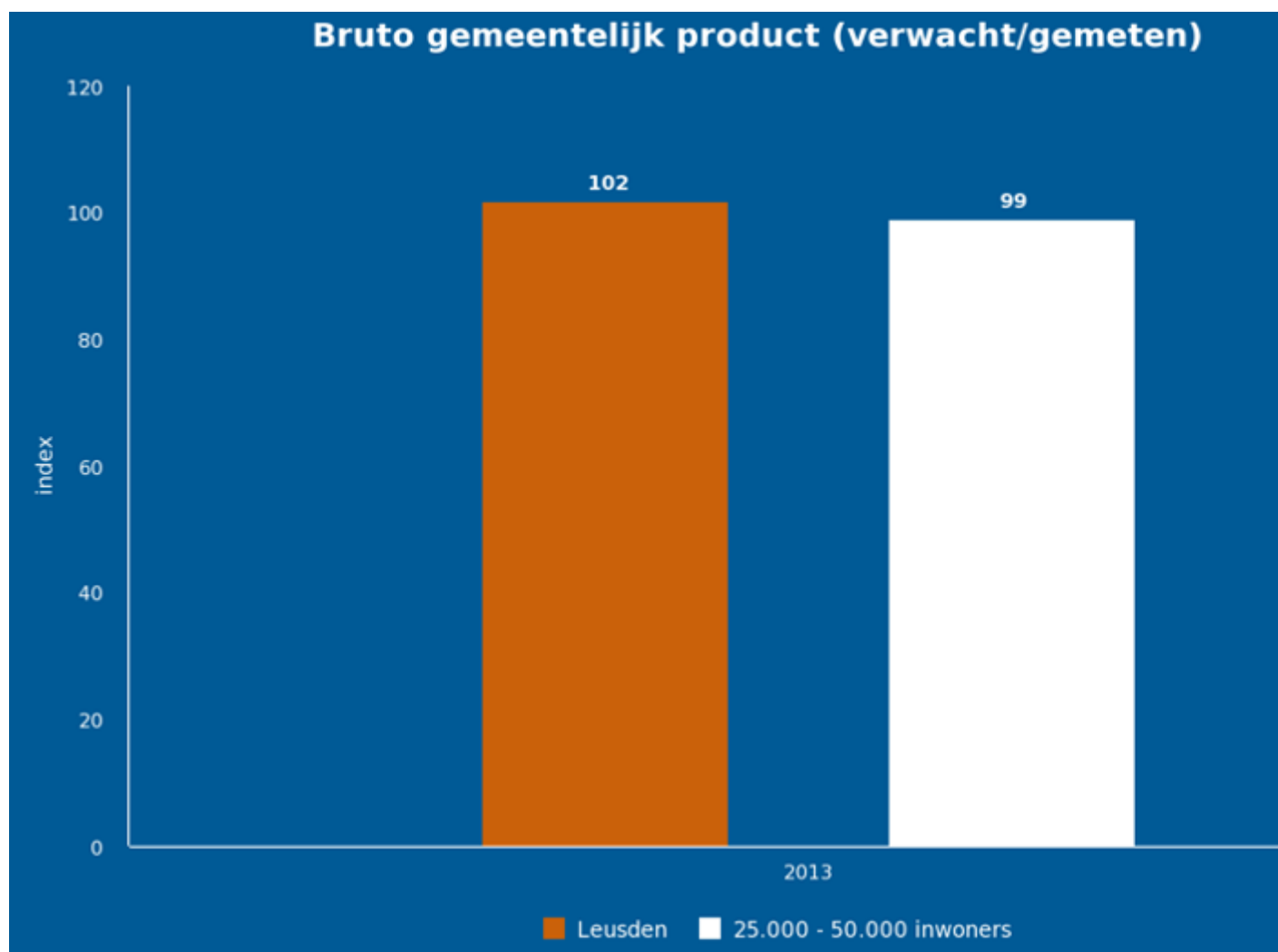
BBV indicatoren

De verplichte beleidsindicatoren worden per domein weergegeven. De indicatoren staan op waarstaatjegemeente.nl en zijn daar ook te raadplegen. In onderstaande indicatoren wordt Leusden vergeleken met gemeenten van 25.000-50.000 inwoners. Op de website kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

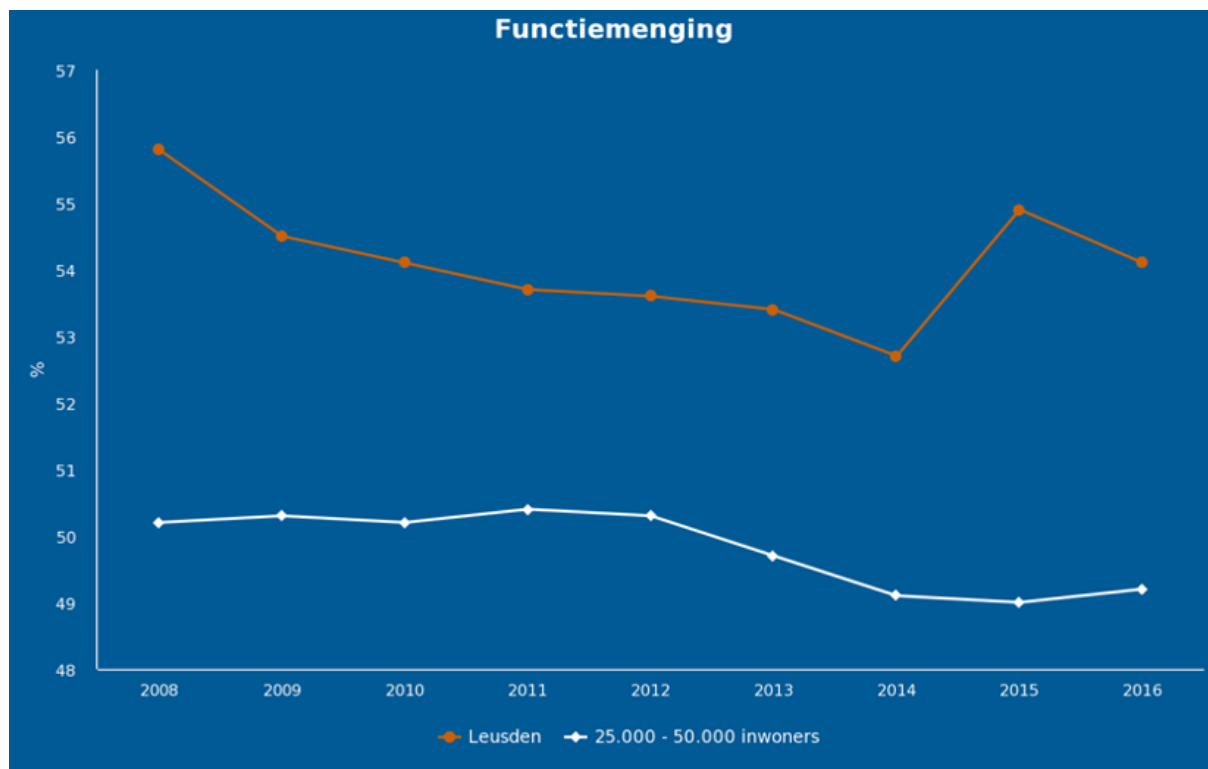
Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

Bron: LISA

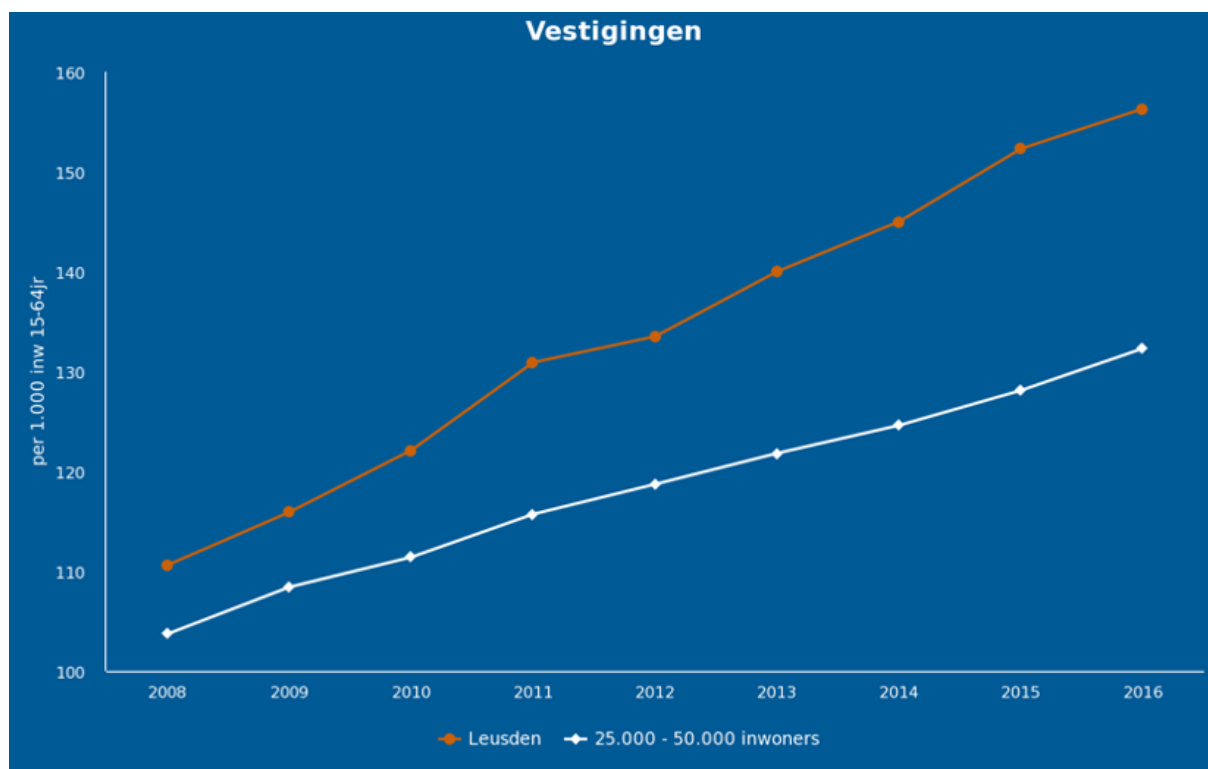
Bruto gemeentelijke product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt geproduceerd.

Bron: Atlas voor Gemeenten

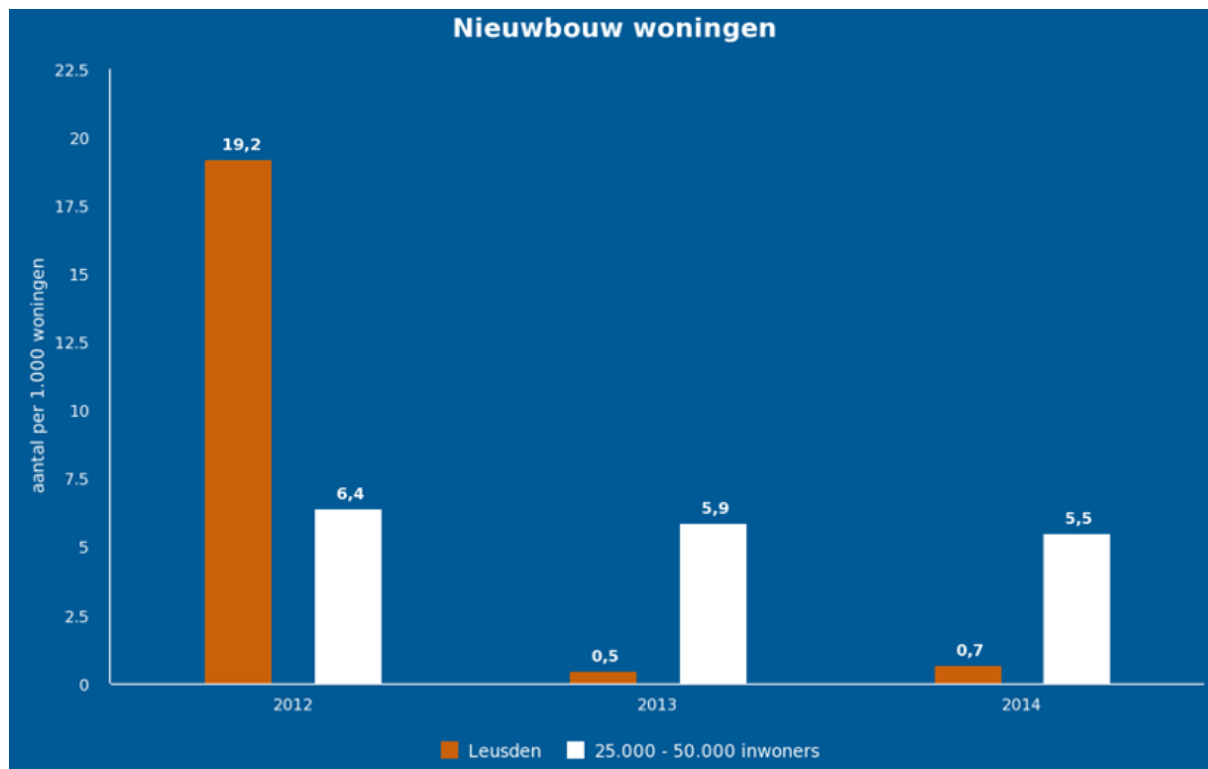
De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: LISA

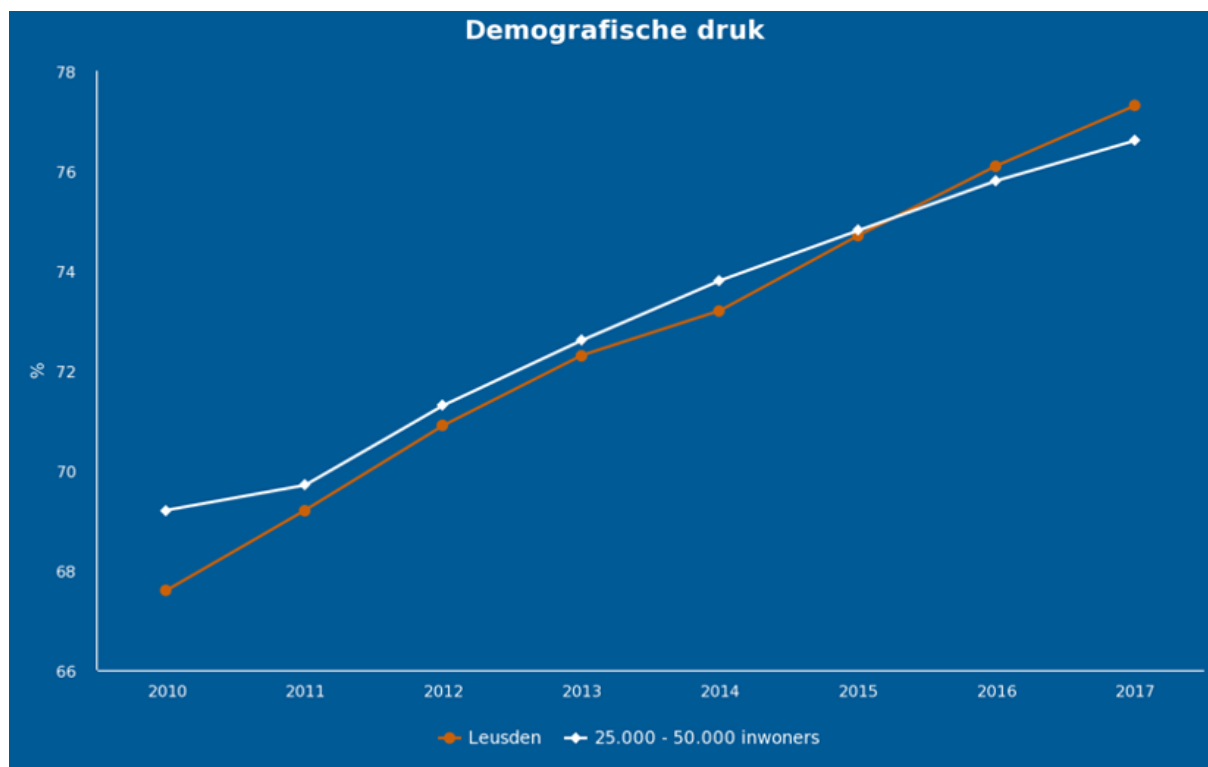
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

Bron: LISA

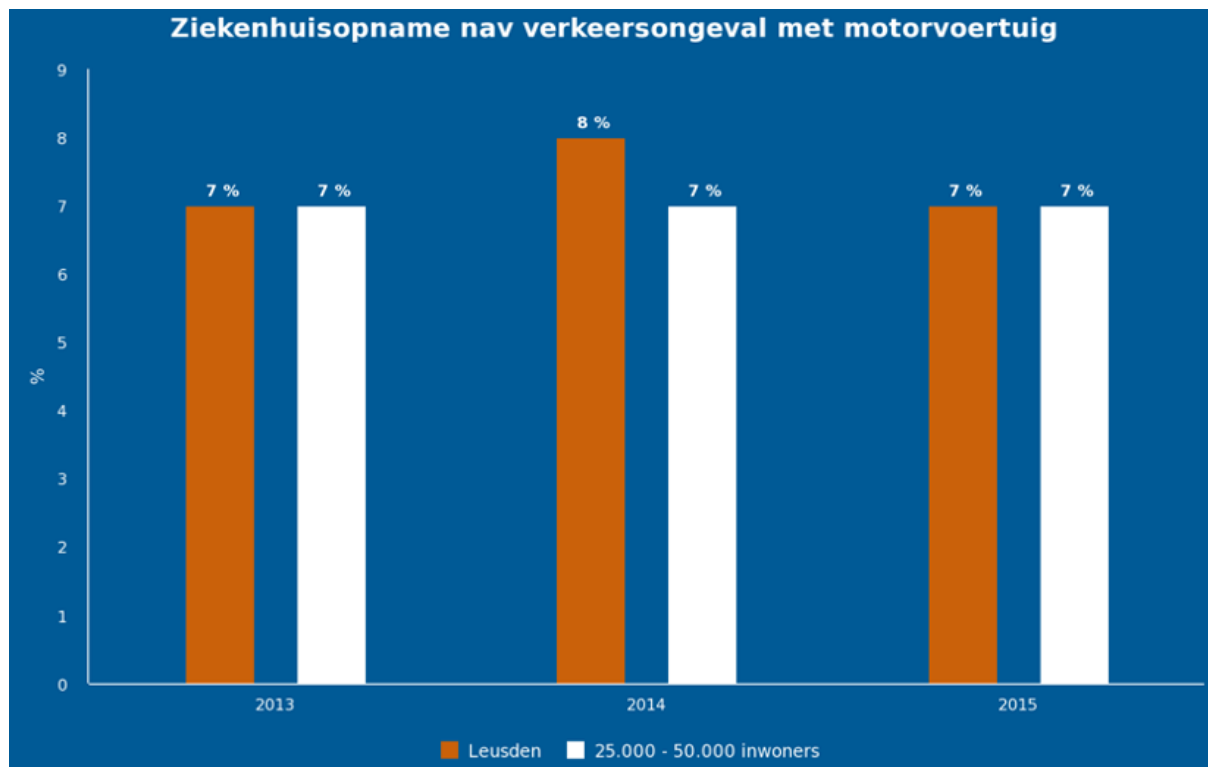
Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen

Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

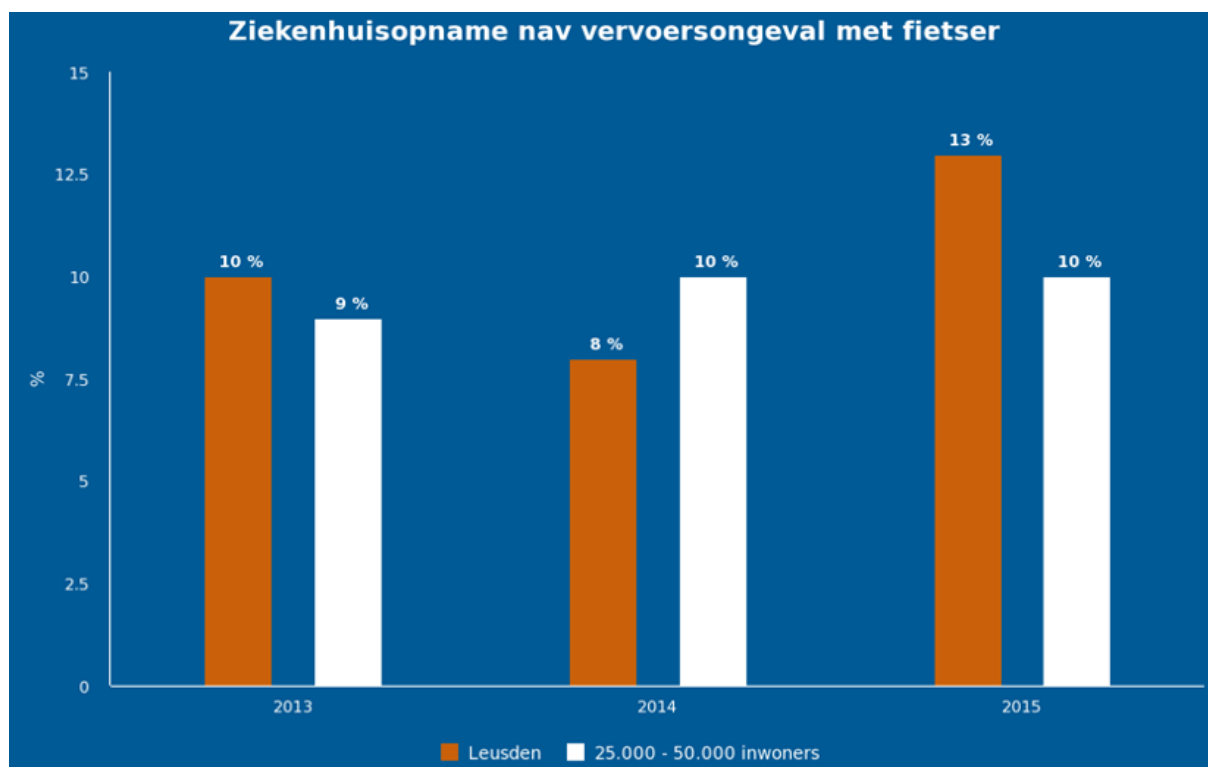
De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

Verkeersongevallen met een motorvoertuig als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen

Bron: VeiligheidNL

Verkeersongevallen met een gewonde fietser als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen

Bron: VeiligheidNL

Overhead

Algemeen

Eén van de wijzigingen van het BBV betreft de kosten van overhead. Deze worden met ingang van 2017 niet meer onder de beleidsprogramma's (domeinen) verantwoord maar centraal onder een afzonderlijk taakveld overhead. Hiermee vervalt de noodzaak van een complexe en veelal ondoorzichtige kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Hierdoor wordt de begroting transparanter en kan de raad beter sturen op de kosten van overhead. Daarnaast kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.

Het BBV geeft de definitie van overhead die de gemeenten moeten hanteren:

alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Tot de overhead behoren de volgende taken en functies:

- Leidinggevenden primaire proces
- Financiën, toezicht en controle gericht op eigen organisatie
- P&O/HRM
- Inkoop
- Interne en externe communicatie
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatievoorziening en automatisering (ICT)
- Facilitaire zaken, Wagenpark en Huisvesting
- Document informatievoorziening (DIV)
- Managementondersteuning primaire proces

Deze kosten worden verantwoord op het taakveld overhead. De kosten van personeel in het primaire proces worden rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

Specificatie van de overhead

Hiervoor hebben wij aangegeven welke definitie het BBV hanteert voor de overhead en welke taken hiertoe behoren. Deze definitie hebben wij toegepast voor het bepalen van de overhead. Voor het specificeren van de overheadkosten hanteren wij een andere indeling. De personeelskosten splitsen wij niet uit naar bovenstaande onderdelen van de overhead. Wij zien hier geen toegevoegde waarde in omdat deze uitsplitsing zonder tijdregistratie niet zuiver is te maken. Wij kiezen er daarom voor om de personeelskosten van de overhead te totaliseren en de overige kosten per overhead onderdeel te specificeren.

Personeel	Het betreft hier de loonkosten van het personeel die niet direct aan een taakveld kunnen worden toegerekend, zoals alle leidinggevenden aan het primaire proces, financiën, P&O, ICT, Inkoop, Juridische zaken, Bestuurszaken en ondersteuning.
P&O/HRM	Het betreft kosten die gemaakt worden voor het personeelsbeheer, zoals opleidingskosten, reis- en verblijfskosten, stagevergoedingen, piketdienst, trainingen, werving en selectie, arbodienst, catering en het voeren van de administratie.
Facilitaire zaken	Het betreft kosten die betrekking hebben op verzekeringen, waterverbruik, abonnementen, telefoonkosten, reproductiekosten, kantoorbenodigdheden.
Huisvesting	Het betreft kosten die betrekking hebben op kantoorruimten die voor algemene gemeentelijke taken worden gebruikt, zoals de gemeentehuis, receptie, kantine, fietsenstalling, schoonmaakkosten en daarnaast het onderhouden/aanschaffen van meubilair.
Automatisering en ICT	Het betreft kosten die gemaakt worden voor het aanschaffen van hardware- en software, licenties, onderhoud, systeem- en netwerk beheer, helpdesk, applicatiebeheer en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Hiervoor zijn alle automatisering en ICT

kosten doorgelopen en indien van toepassing direct toegerekend aan een taakveld. De overgebleven kosten zijn verantwoord onder overhead.

Juridische Zaken Het betreft kosten die betrekking hebben op juridische zaken, zoals juridische advieskosten, proceskosten en schadevergoeding.

Communicatie Betreft de kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie

Toerekening grondexploitaties en investeringen

In het BBV is voor de grondexploitaties en investeringen een uitzondering gemaakt voor wat betreft het centraal begroten en verantwoorden. Deze uitzondering is gemaakt omdat het niet toerekenen van de overhead zou leiden tot een nadelig resultaat. De jaarlijkse last zou dan namelijk ineens ten laste van het begrotingsresultaat moeten worden gebracht in plaats van deze toe te rekenen aan het grondbedrijf, de onderhoudsvoorzieningen en de investeringen. De overhead die door wordt berekend aan deze externe kostendragers bedraagt € 0,4 miljoen.

Aan de leges en tarieven worden op de taakvelden geen overheadkosten toegerekend. Wel worden de overheadkosten extracomptabel toegerekend ten behoeve van de tariefstelling en om aan te tonen dat de gemeente met deze heffingen geen winst maakt. Hierbij wordt hetzelfde overheadpercentage gebruikt als voor de toerekening aan grondexploitaties en investeringen.

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Exploitatie	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Lasten	0	-7.514	-7.043	-6.907	-6.952	-6.974
Baten	0	425	385	192	192	192
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	-7.089	-6.658	-6.715	-6.760	-6.782
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Stortingen	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	-7.089	-6.658	-6.715	-6.760	-6.782

Specificatie overhead

Specificatie overhead (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0.4 personeel	0	-4.678	-4.418	-4.338	-4.337	-4.392
P&O/HRM	0	-471	-434	-413	-402	-400
Facilitair	0	-540	-540	-535	-537	-530
Huisvesting	0	-730	-666	-646	-692	-704
ICT	0	-1.012	-887	-909	-918	-882
juridisch	0	-24	-24	-24	-24	-24
Communicatie	0	-34	-42	-42	-42	-42

toerekening aan grondexploitaties/investeringen	0	400	353	192	192	192
	0	-7.089	-6.658	-6.715	-6.760	-6.782

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren) drukt de totale overheadkosten in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Dit levert een percentage op van 12,17%. Dit is echter niet het percentage dat wordt toegepast voor de toerekening van de overhead. De overheadkosten van Leusden bedragen € 6.657.621. De direct aan de taakvelden toe te rekenen kosten bedragen € 6.377.025. Het overheadpercentage komt hiermee op 104,40%.

BBV indicatoren

De vanaf 2017 verplicht op te nemen beleidsindicatoren komen voor de programma's van de bron waarstaatjegemeente.nl. Voor het onderdeel bestuur en organisatie zijn ook vijf indicatoren ontwikkeld die echter door de gemeente uit de eigen gegevens of de eigen begroting overgenomen moeten worden omdat er geen landelijke bron beschikbaar is. De indicatoren met betrekking tot de formaie hebben wij opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. De overige twee indicatoren zijn hieronder opgenomen.

Indicator	Eenheid	Leusden
Externe inhuur	kosten externe inhuur als % van totaal loonsom	4,0%
Overhead	overhead in % van totale lasten	12,17%

Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Algemeen

In de vier programma's van deze begroting zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, de onvoorziene uitgaven en de stelposten en de vennootschapsbelasting. Deze nemen we op bij de Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Onderstaand geven wij het totale overzicht en een toelichting per taakveld.

Wat mag het kosten? (bedragen x € 1.000)

Exploitatie	Werkelijk 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	MJR 2019	MJR 2020	MJR 2021
Lasten	-996	-1.118	-1.832	-2.421	-2.527	-2.955
Baten	29.104	36.434	37.610	38.885	39.483	39.863
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	28.108	35.316	35.778	36.464	36.956	36.908
Onttrekkingen	3.612	1.357	372	361	108	29
Stortingen	-1.986	432	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.626	1.789	372	361	108	29
Gerealiseerd resultaat	29.734	37.105	36.150	36.825	37.064	36.937

Saldo taakvelden

(bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0.5 Treasury	130	446	96	155	212	181
0.61 OZB woningen	3.924	3.724	3.757	3.894	3.928	3.951
0.62 OZB niet-woningen	2.196	2.415	2.520	2.541	2.562	2.583
0.64 Belastingen overig	213	209	212	212	212	212
0.7 Alg. uitk. en overige uitk. gemeentefonds	20.799	29.016	31.024	31.978	32.618	33.079
0.8 Overige baten en lasten	794	-473	-1.787	-2.135	-2.586	-3.168
0.9 Vennootschapsbelasting	-17	-109	-121	-258	-67	-7
3.4 Economische promotie	166	158	159	159	159	159
6.3 Inkomensregelingen	-97	-70	-82	-82	-82	-82
0.10 Toevoeging/onttrekking reserves	1.626	1.789	372	361	108	29
	29.734	37.105	36.150	36.825	37.064	36.937

0.5 Treasury

Gemeente Leusden

Op het taakveld treasury worden de rentelasten en –baten verantwoord. In de uiteenzetting financiële positie zijn wij ingegaan op de gevolgen van het vernieuwde rentebeleid. Consequentie van de beleidswijziging is dat we alleen nog maar werkelijke rentelasten – en baten kennen. Deze worden verantwoord op dit taakveld. Dit betekent dat de renteopbrengsten uit schatkistbankieren en het rendement op aandelen (dividenduitkering) worden geraamd. De raming voor 2018-2021 is als volgt:

(bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
Opbrengst schatkistbankieren				
a beleggingsvolume begin boekjaar	6.200	9.000	14.700	11.600
b rendement	0,5%	1,0%	1,0%	1,0%
Raming rentebaten (a x b)	31	90	147	116
Dividenduitkering Vitens	65	65	65	65
Totaal	96	155	212	181

0.61 en 0.62 Onroerende zaakbelastingen

Bij de OZB was op grond van de begroting 2015-2018 een maatregel van kracht om de opbrengst in 2018 met € 160.000 te verhogen. Deze maatregel hoefde niet te doorgevoerd gelet op het begrotingsoverschot in meerjarenperspectief. Wel is een inflatiecorrectie van 1,5% toegepast. De inflatiecorrectie op belastingtarieven dient om loon- en prijsstijgingen in de begroting op te kunnen vangen.

Bedragen x € 1.000	
Raming 2017	6.418
Hogere raming wegens nieuwbouw	48
Verhoging OZB met opbrengstmaatregel uit de begroting 2015-2018	0
Inflatiecorrectie 1,5%	<u>95</u>
Totaal OZB	6.561
Uitvoering OZB, heffing en waardering (GBLT)	<u>-/- 284</u>
Raming 2018	6.277

0.64 Overige belastingen

De hondenbelasting en precariobelasting zijn aangepast met 1% inflatie.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Algemeen

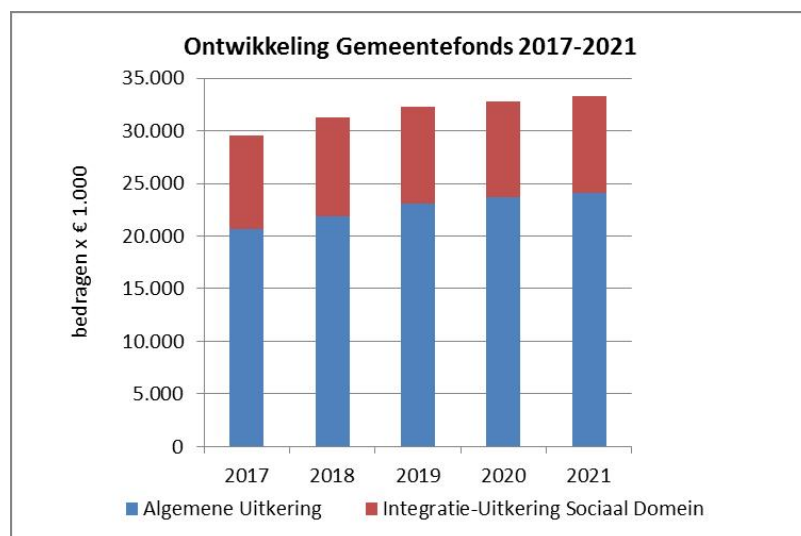
De algemene uitkering vormt de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. De totale omzet in deze begroting wordt geraamd op € 52,5 miljoen. Het aandeel van de algemene uitkering hierin is circa 42%. Ter vergelijking: de algemene belastingen zorgen voor 14% van de inkomsten. Deze verhoudingen geven aan dat de afhankelijkheid van gemeenten van de algemene uitkering groot is. Op dit taakveld wordt voor 2018 een bedrag geraamd van € 31.024.000. Dit bedrag bestaat uit de algemene uitkering van € 21.871.000, de Integratie-

Uitkering Sociaal Domein van € 9.358.000 en een negatieve stelpost van € 205.000 voor taakmutaties algemene uitkering.

Meerjarenperspectief algemene uitkering

De algemene uitkering voor 2018 wordt geraamd op € 21.871.000. Het meerjarenperspectief over de periode 2018-2021 laat zien dat de algemene uitkering verder stijgt. De stijging in meerjarenperspectief wordt met name veroorzaakt door een stijging van het accres en de ontwikkeling van de uitkeringsbasis. De overheveling van de Integratie-Uitkering Sociaal Domein naar de Algemene Uitkering vindt op zijn vroegst plaats in 2019 omdat er nog wordt gewerkt aan de verbetering van de verdeelmodellen voor Jeugd en Beschermd Wonen en een betere indexeringsmethodiek. Wij verwachten dat door de verder aantrekkende economie de accressen in de komende jaren verder zullen gaan stijgen. De septembercirculaire zal hier meer duidelijkheid over geven. Daarnaast is er op dit moment nog altijd geen duidelijkheid over het kabinetsbeleid voor de komende jaren en het effect daarvan op het gemeentefonds. De komende kabinetsperiode zal ook de voorgenomen herziening van de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten worden vormgegeven. Daarbij zullen er ook herverdeeffecten binnen het Gemeentefonds ontstaan.

Meicirculaire 2017

De raming van de algemene uitkering in deze begroting is gebaseerd op de meicirculaire 2017. Wij hebben u in het voorjaar middels een aparte memo al geïnformeerd over de uitkomsten van deze circulaire. De meicirculaire verscheen na het opstellen van de Voorjaarsnota 2017. De septembercirculaire 2017 verschijnt na het opstellen van deze begroting. De raad zal hier separaat over worden geïnformeerd.

In de meicirculaire 2017 is ook de bijstelling van de Integratie-uitkering Sociaal Domein voor de komende jaren verwerkt. De uitkering neemt de komende jaren verder toe van € 240.800 in 2017 tot € 858.300 in 2021. Een groot deel van de toename heeft betrekking op de door het rijk doorgevoerde loon-, prijs- en volumestijgingen. In de begroting hanteren we het principe dat mutaties in de rijksbijdrage Sociaal Domein budgettair neutraal worden benaderd. In dat kader hebben wij de aanvullende middelen op een stelpost geraamd om de verwachte stijging van de zorgkosten binnen het Sociaal Domein op te kunnen vangen.

De ontwikkeling van de uitkeringsbasis en de ontwikkeling van het accres geven per saldo een positief resultaat voor Leusden. Per saldo zijn de effecten voor Leusden als volgt:

X € 1.000	2018	2019	2020	2021
Ontwikkeling accres en ontwikkeling uitkeringsbasis	427	620	656	724
Integratie-Uitkering Sociaal Domein	833	831	866	858
Reserveringen taakmutaties	311	322	325	329
Totaal	1.571	1.773	1.847	1.911

In bovenstaande tabel wordt onder meer de ontwikkeling van het accres weergegeven. We vermelden hierbij wel dat het uiteindelijk gaat om het budgettaire effect van enerzijds de bijstelling van de algemene uitkering en anderzijds de bijstelling van stelposten. De gemeenten ontvangen een accres om onder meer de loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen. Met de bijstelling van het accres in de meicirculaire is ook de stelpost

prijsontwikkeling in de begroting bijgesteld. Per saldo geeft de ontwikkeling van het accres voor de jaren 2017-2018 een meevaller. De accrespercentages in de meicirculaire 2017 zijn als volgt:

	2018	2019	2020	2021
Nominaal accres in bedragen (bedragen x € 1 miljoen)	670	524	428	391
Nominaal accres in procenten	4,02%	3,07%	2,44%	2,18%
Prijsontwikkeling BBP (raming Centraal Planbureau)	1,4%	1,7%	1,6%	1,7%
Reëel accres in procenten	2,62%	1,37%	0,84%	0,48%

De tabel toont aan dat er in de periode 2018-2021 sprake is van een toename van het reëel accres. Een reëel accres betekent dat de algemene uitkering harder groeit dan de prijsontwikkeling. Naar verwachting kunnen we de prijsontwikkeling in de komende jaren dus volledig opvangen met de groei van de algemene uitkering. De verwachting is dat, gelet op de economische groei, het accres de komende jaren verder zal toenemen.

0.8 Overige baten en lasten

Onder dit taakveld vallen de stelposten, waaronder de taakstellende bezuinigingen en ruimte nieuw beleid, de post onvoorziene uitgaven algemeen en de incidentele baten en lasten.

Stelposten

In de begroting is een aantal stelposten opgenomen. Onderstaand geven wij u een totaaloverzicht.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
1. Loon- en prijsstijgingen	1.087	1.369	1.649	1.881
2. Ruimte nieuw beleid	6	72	122	172
3. Bezuinigingen	-	-164	-164	-164
4. Centraal knelpuntenbudget (personeelslasten)	104	138	138	138
5. 1% buffer (personeelslasten)	26	127	229	333
6. Overige stelposten	565	594	612	809
Totaal stelposten	1.788	2.136	2.586	3.169

De belangrijkste stelposten lichten wij onderstaand kort toe:

ad 1. In de begroting is een stelpost opgenomen om loon- en prijsstijgingen te kunnen opvangen. Een dergelijke stelpost is noodzakelijk omdat in de accresramingen van de algemene uitkering compensatie is opgenomen voor loon- en prijsstijgingen; In deze stelpost is ook rekening gehouden met de indexerings binnen het Sociaal Domein die in de meicirculaire zijn doorgevoerd.

ad 2. Het voor 2018 gehonoreerde nieuw beleid is zo veel mogelijk functioneel geraamd in de begroting. Het nog op de stelpost nieuw beleid geraamde budget betreft het project Hart van Leusden (€ 6.000 in 2017 en € 22.000 in 2018) en de jaarlijkse verhoging van de ruimte nieuw beleid met € 50.000.

ad 3. De in de begroting geraamde stelposten voor bezuinigingen betreffen de nog openstaande heroverwegingstaakstellingen vanuit de eerder gevoerde kerntakendiscussies. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen algemene taakstellingen (zie onderdeel uiteenzetting financiële positie) en taakstellingen op het gebied van de bedrijfsvoering (zie ook paragraaf bedrijfsvoering);

ad 4./5. Het betreft hier in de begroting opgenomen stelposten voor het opvangen van personele knelpunten als gevolg van vacatures, ziekte of capaciteitstekort (centraal knelpuntenbudget) en het opvangen van autonome loonstijgingen (periodieken) e.d. waarvoor een stelpost van 1% van de loonsom is opgenomen.

Ad 6. Het gaat hier voornamelijk om de in de begroting geraamde stelposten taakmutaties Algemene Uitkering op grond van de meicirculaire (onder andere aanpassing WOZ rekentarieven € 159.000 en bijdrage aan Fonds gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering € 67.000) en eerder verschenen circulaire van het gemeentefonds, een aantal reserveringen (o.a. voor het informatieplan) die op een stelpost zijn opgenomen en de stelpost onvoorzien algemeen.

Onvoorziene uitgaven algemeen

Deze stelpost is bedoeld voor incidentele aanwending gedurende het begrotingsjaar. De raming 2018 is gebaseerd op een bedrag van € 2 per inwoners en bedraagt afgerond € 59.000 (29.746 inwoners x € 2).

0.9 Vennootschapsbelasting

Onder dit taakveld worden de geraamde lasten vennootschapsbelasting opgenomen naar aanleiding van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheden per 1 januari 2016. De raming die is opgenomen is de verwachten vennootschapsbelasting over grondexploitaties (zie ook 274321 raadsvoorstel gevolgen wijziging BBV grondexploitaties en vennootschapsbelastingplicht grondbedrijf)

3.4 Economische promotie

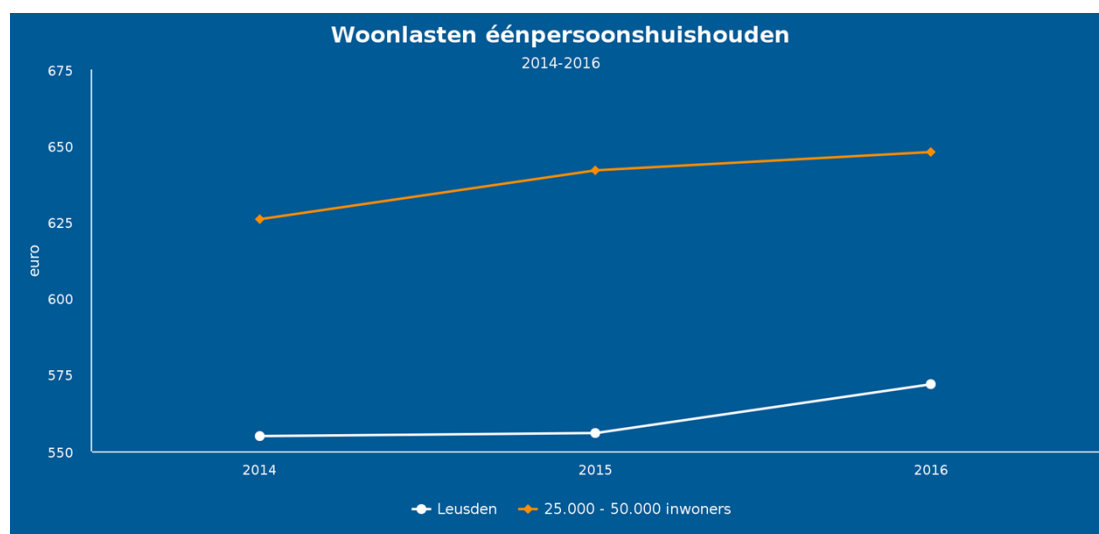
Tot dit taakveld behoort ook de toeristenbelasting. De tarieven van de toeristenbelasting zijn voor 2017 aangepast met 1% inflatie.

6.3 Inkomensregelingen

Het betreft hier de kosten voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

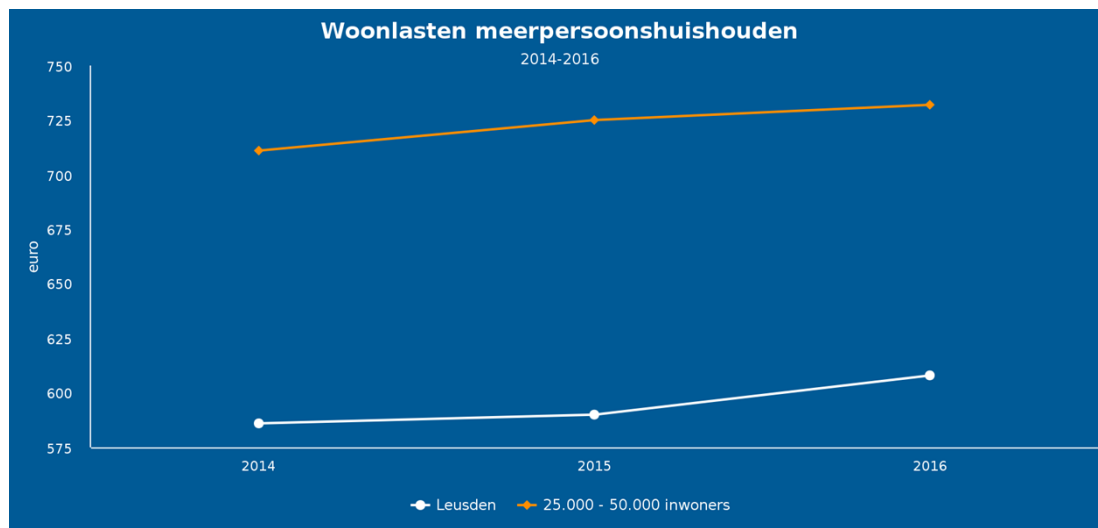
BBV indicatoren

De verplichte beleidsindicatoren worden per domein weergegeven. De indicatoren staan op waarstaatjegemeente.nl en zijn daar ook te raadplegen. In onderstaande indicatoren wordt Leusden vergeleken met gemeenten van 25.000-50.000 inwoners. Op de website kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron COELO, Groningen

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Bron COELO, Groningen

De gemiddelde WOZ waarde van woningen

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Gemeente Leusden